

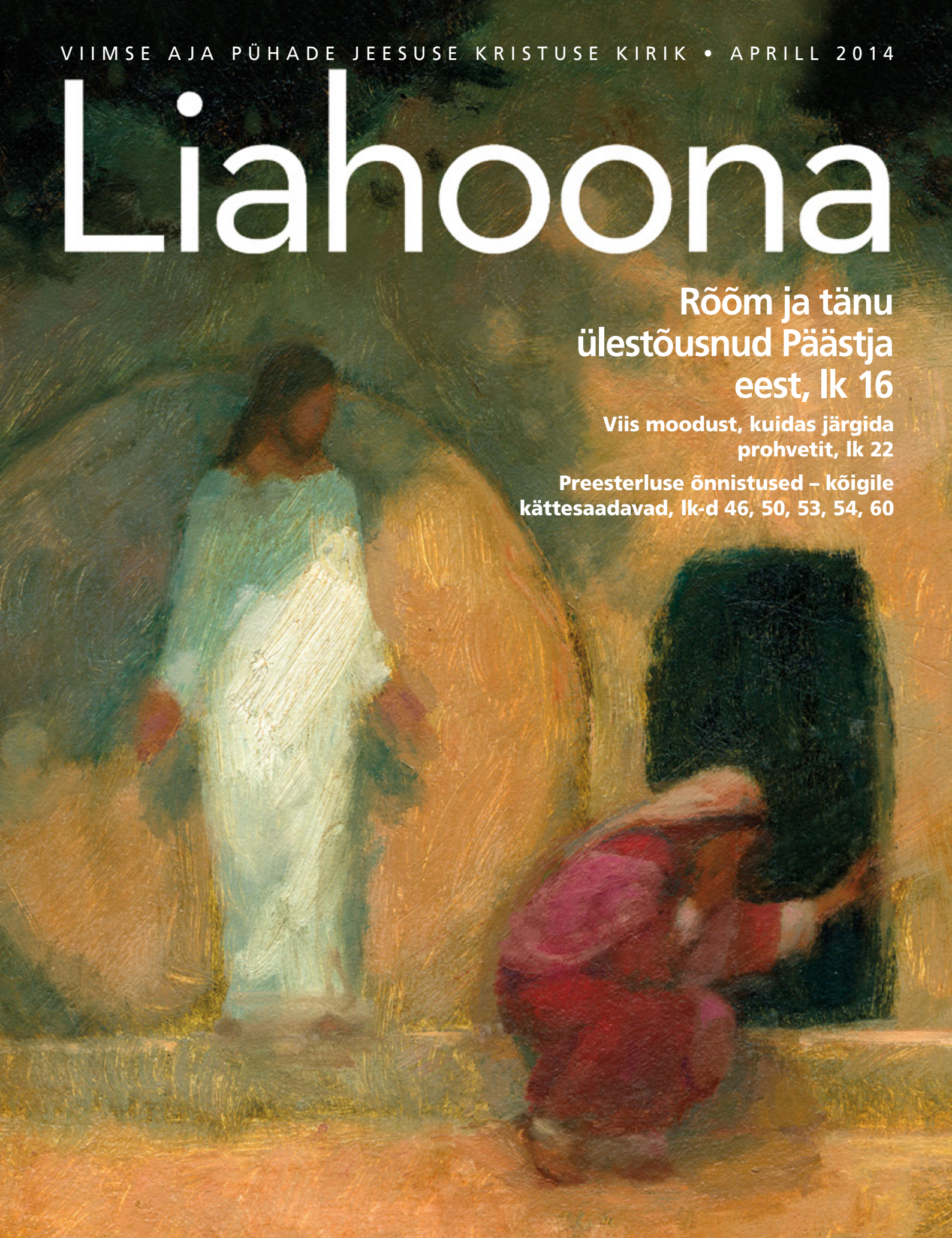
VIIMSE AJA PÜHADE JEESUSE KRISTUSE KIRIK • APRILL 2014

Liahoona

Rõõm ja tänu
ülestõusnud Päästja
eest, lk 16

Viis moodust, kuidas järgida
prohvetit, lk 22

Preesterluse õnnistused – kõigile
kättesaadavad, lk-d 46, 50, 53, 54, 60

*„Kas naine
unustab oma
lapsukese ega
halasta oma
ihuvilja peale?
Ja kui nad ka
unustaksid, ei
unusta mina
sind mitte.
Vaata, ma
olen sind
märkinud oma
peopesadesse.“*

Js 49:15–16

SÕNUMID

- 4** **Esimese Presidentkonna sõnum: Kindlalt kinnitatud ankur**
President Dieter F. Uchtdorf
- 7** **Külastusõpetuse sõnum: Jeesuse Kristuse jumalik missioon: Päästja ja Lunastaja**

PÕHIARTIKLID

- 12** **Me oleme Issanda käteks**
Neil K. Newell
Brasília, Ecuadori, Filipiinide ja Venemaa pühad näitavad, mida tähendab abivajajaid aidata.
- 16** **Erilised tunnistajad tunnistavad elavast Kristusest**
Esimese Presidentkonna ja Kahesteiskümne Apostli Kvoorumi liikmed tunnistavad Päästjast.
- 22** **Järgi prohvetit**
Vanem William R. Walker
Me peaksime president Thomas S. Monsoni isiklikust eeskujust õppima need viis õpetust.
- 26** **Teerajajad igal maal: Filipiinid: Vaimne vägi mere saartel**
Vaatamata Filipiinide loodusõnnetustele ja majandusraskustele on pühad näinud seal imelist kasvu.
- 32** **Päästmisplaani kasutamine küsimustele vastamisel**
LaRene Porter Gaunt
Päästmisplaani aitab meil vastata mõnele elu põhiküsimusele.

ALAJAOTUSED

- 8** **Vana Testamendi prohvetid: Mooses**
- 10** **Meie kodud, meie perekonnad: Seitse päeva ülestõusmispühadeni**
- 36** **Viimse aja pühade hääled**
- 80** **Jälleenagemiseni!: Lootusekiir tulevikus**
Stan Pugsley

KAANEPIILDID

Esikülg: J. Kirk Richards, *Aiahaud*.
Koopiate tegemine keelatud. Esikaane sisekülg:
Fotoillustatsioon John Luke.

40

40 Kui te peate silmas üksnes minu hiilgust

Katherine Nelson ja Heidi McConkie
Et olla kombekas, on vaja rohkemat kui viisakat riietust.

44 Noorte täiskasvanute profiilid: Usulepöördumine ja ohverdus Soomes

Melissa Zenteno

Kas sa leiad üles sellesse väljaandesse peidetud Liahoona? Vihje: Mis on tema lemmikasjad?

54

46 Mehed ja naised Issanda töös

Vanem M. Russell Ballard
Nii mehed kui naised peavad mõistma neid tõdesid naiste rolli kohta Jumala kuningriigis.

50 Valmistumine teenimiseks, teenides valmistumine

David L. Beck
Teie teenistus Aaroni preesterluses seab eeskuju kogu teie ülejäänud elule. Loe, kuidas!

53 Vägi õnnistada kõiki inimesi

Kiriku juhid tunnistavad preesterluse õnnistustest.

54 Preesterluse õnnistuste toomine oma koju

Bonnie L. Oscarson
Hoolimata soost või perekondlikust olukorrast saab igaüks oma perekonda preesterluse väe abil õnnistada.

56 Väärilisusest tulenev enesekindlus

Vanem Jeffrey R. Holland
Kui teid kutsutakse kasutama preesterlust, kas olete piisavalt enesekindlad, et vastata?

60 Värav ja teerada

Kuidas preesterlus saab aidata sul Täevase Isa juurde tagasi pöörduda.

62 Küsimused ja vastused

„Mida ma peaksin tegema, kui koolis arutatakse mõnda teemat, nagu näiteks abort, mis on vastuolus evangeeliumi õpetustega?“

64 Õige või vale?

David A. Edwards
Täida see küsimustik ja õpi, kuidas saatan meile valetab.

68

67 „See on ju lihtne, vanaisa!“

Vanem Enrique R. Falabella
Raquel arvas, et ei ole Mormoni Raamatu lugemiseks küllalt vana.

68 Porteri lubadus

Carole M. Stephens
Porter pidas oma lepinguid, ilma et ise oleks teadnud.

70 Algühing kodus: Perekond on Jumala plaanis kesksel kohal

Jan Taylor

72 Hea mõte

73 Kivi lükkamine

Vanem Terence M. Vinson
Issand tahab meil aidata probleeme lahendada, isegi kui need on väikesed.

74 Sõbrad kogu maailmas: Mina olen Dria Filipiinidelt

76 Väiksematele lastele

81 Prohveti portree: Howard W. Hunter

Viimse Aja Pühade Jeesuse Kristuse Kiriku ametlik eestikeelne ajakiri

Esimene Presidentkond: Thomas S. Monson, Henry B. Eyring, Dieter F. Uchtdorf

Kaheteistkümmne Apostli Kvoorum: Boyd K. Packer, L. Tom Perry, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen

Peatoimetaja: Craig A. Cardon

Konsultandid: Jose L. Alonso, Mervyn B. Arnold, Shayne M. Bowen, Stanley G. Ellis, Christoffel Golden

Tegevdirektor: David T. Warner

Pere ja liikmete tugiosakonna juhataja:

Vincent A. Vaughn

Kiriku ajakirjade osakonna juhataja: Allan R. Loyborg

Tegevtoimetaja: R. Val Johnson

Tegevtoimetaja assistent: Ryan Carr

Toimetus: Susan Barrett, Brittany Beattie, David Dickson, David A. Edwards, Matthew D. Flitton, Mindy Raye Friedman, Lori Fuller, Garrett H. Garff, LaRene Porter Gaunt, Jennifer Grace Jones, Michael R. Morris, Sally Johnson Odekerk, Joshua J. Perkey, Jan Pinborough, Richard M. Romney, Paul VanDenBerghe, Marissa Widdison

Kujundusosakonna juhataja: J. Scott Knudsen

Kujundusjuht: Tadd R. Peterson

Kujundus: Jeanette Andrews, Fay P. Andrus, Mandie M. Bentley, C. Kimball Bott, Thomas Child, Nate Gines, Colleen Hinkley, Eric P. Johnsen, Susan Lofgren, Scott M. Mooy, Mark W. Robison, Brad Teare, K. Nicole Walkenhorst

Intellektuaalomandi koordineerija:

Collette Nebeker Aune

Tootmisjuht: Jane Ann Peters

Tootmisosakonna personal: Kevin C. Banks, Connie Bowthorpe Bridge, Julie Burdett, Bryan W. Gygi, Denise Kirby, Ginny J. Nilson, Gayle Tate Rafferty

Trükiettevõtmisjuht: Jeff L. Martin

Trükiosakonna juhataja: Craig K. Sedgwick

Levijuh: Stephen R. Christiansen

Tõlkijad: Kadri Jõgi ja Märt Baumer

Liahoona tellimiseks külastage e-poodi store.lds.org või võtke ühendust Kiriku kohaliku jaotuskeskuse või koguduse juhiga.

Käskkirjad ja küsimused esitage internetaadressil liahona.lds.org, e-posti teel liahona@ldschurch.org või postiaadressil Liahona, Rm 2420, 50 E. North Temple St., Salt Lake City, UT 84150-0024, USA.

Ajakiri Liahoona (Mormoni Raamatust pärit sõna, mis tähendab kompassi või suunanäitajat) ilmub albaania, armeenia, bislama, bulgaaria, eesti, fidži, hiina, lihtsustatud hiina, hispaania, hollandi, horvaadi, indoneesia, inglise, islandi, itaalia, jaapani, khmeeri, kiribati, korea, kreeka, leedu, läti, malagassi, maršalli, mongoli, norra, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, samoa, sebu, sloveeni, soome, suahiili, taani, tagalogi, tahiti, tai, tonga, tšehhi, ukraina, ungari, urdu, vene ja vietnami keeles. (Ilumise sagedus sõltub keelest.)

© 2014 Kõik õigused kuuluvad Intellectual Reserve Inc-le. Trükitud Ameerika Ühendriikides.

Liahoona teksti ja pildimaterjale võib kopeerida kasutamiseks mittekaubanduslikul eesmärgil kirikus või kodus. Pildimaterjalide kopeerimine ei ole lubatud, kui taiese juures on selle kohta vastav märge. Autoriõigusega seonduvates küsimustes pöörduge Intellektuaalomandi Büroo poole aadressil Intellectual Property Office, 50 E. North Temple St., Salt Lake City, UT 84150, USA; e-post: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada:

April 2014 Vol. 16 No. 1. LIAHOONA (USPS 311-480) Estonian (ISSN 1521-4745) is published two times a year (April and October) by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 E. North Temple St., Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$2.00 per year; Canada, \$2.40 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address must be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone or at store.lds.org. (Canada Poste Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see DMM 707.4.12.5). NONPOSTAL AND MILITARY FACILITIES: Send address changes to Distribution Services, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.

Soovitusi pereõhtu läbiviimiseks

Väljaanne sisaldab artikleid ja tegevuste soovitusi, mida võib kasutada pereõhtul. Järgnevalt on esitatud kaks ideed.

FOTOLLUSTRAATSIOON DAVID STOKER.

„Seitse päeva ülestõusmispühadeni”, lk 10, ja **„Erilised tunnistajad tunnis-tavad Kristusest”,** lk 16. Võite kasutada nende artiklite materjale, et ülestõusmis-pühade-eelsel nädalal oma perega iga-päevaseid pühalikke koosolekuid pidada. Ülestõusmispühadele eelneval pühapäeval lugege leheküljelt 17 Esimese President-konna tunnistusi ja järgige juhiseid artiklist „Seitse päeva ülestõusmispühadeni”. Iga päev pärast seda lugege kahe apostli tun-nistust ja kasutage pühakirju, laule ja artikli „Seitse päeva ülestõusmispühadeni” tege-vust, et jagada seda sõnumit oma perega. Ülestõusmispühapäeval võiksite vaadata

Piibli videot „He Is Risen” (Ta on ülestõus-nud), mille leiab aadressil lds.org/bible-videos (saadaval mitmes keeles).

„See on ju lihtne, vanaisa!” lk 67: Pärast selle artikli lugemist soovite ehk ka ise stopperi välja võtta! Võiksite lugeda perega ühe lehekülje Mormoni Raamatust ja stopperiga mõõta, kui kaua selleks aega kulub. Seda aega aluseks võttes arvuta-ge, kui kaua aega kuluks teie perel terve Mormoni Raamatu läbilugemiseks. Võiksite seada perega eesmärgiks Mormoni Raamat koos läbi lugeda. Eesmärgi saavutamisel võib olla abiks, kui määrate kindla aja, mil iga päev loete.

EMAKEELES

Liahoonat ja teisi Kiriku materjale eri keeltes leiab aadressil languages.lds.org.

KÄESOLEVA VÄLJAANDE TEEMAD

Number näitab, mis leheküljel artikkel algab.

Aupaklikkus, 76

Eeskuj, 22

Hunter, Howard W., 81

Isiklik väärtus, 7, 12

Jeesus Kristus, 4, 7, 10, 16, 76

Keel, 40

Kiriku ajalugu, 26

Kombekus, 40

Kurbus, 37, 39

Lepingud, 68

Lepitus, 7, 10, 16, 32, 76

Lootus, 80

Misjonitöö, 26, 62

Monson, Thomas S., 22

Mormoni Raamat, 67

Naised, 46

Perekond, 46, 50, 54, 70

Preesterlus, 46, 50, 53, 54, 56, 60

Prohvetid, 8, 22

Päästmisplaan, 32, 37, 39, 70

Sotsiaalabi, 12, 36

Tajumine, 64

Teenimine, 12, 36, 38, 50

Templid, 26, 44

Tunnistus, 62

Usulepöördumine, 26, 44

Vana Testament, 8

Üldkonverents, 4

Ülestõusmispüha, 10, 16

**President
Dieter F. Uchtdorf**

Teine nõuandja Esimeses
Presidentkonnas

KINDLALT KINNITATUD ankur

Mõne aja eest oli mul võimalus Ameerika Ühendriikide Alaska osariigi imelisel rannikul sõita suure laevaga. Valmistudes laeva kaunil eraldatud rannal ööseks ankrusse heitma, mõtles kapten hoolikalt asukoha ja tingimuste üle, nagu tõusu ja mõõna perioodid, vee sügavus ja laeva kaugus ohtlikest takistustest. Kui ta oli arvestustega rahul, lasi ta ankru põhja, et laev kindlalt paigale jääks, ja võimaldas reisijatel Jumala loomingut muinasjutulist ilu imetleda.

Rannajoont vaadates mõistsin ma, et laev õrna tuule ja hoovuste käes vaevumärgatavalt liikus. Siiski püsis laev kindlas sõõris, mille määras ankruketi pikkus ja ankru tugevus.

Kapten ei hoidnud ankrut laeval, et see ainult tormiohu korral põhja lasta. Ei, ta pani laeva ankrusse, et see ohtlikesse vetesse ei hulbiks või aegamisi madalikule ei liiguks ajal, mil reisijad ja meeskond ennast turvaliselt tunnevad.

Selle vaatepildi üle mõtiskledes taipasin, et kui ma ei kasuta võimalust seda näha tähendamissõnana, ei vääri ma lenduri nime.

Miks me ankruid vajame

Ankrud eesmärk on hoida laev turvaliselt soovitud asukohas või aidata sel tormis paigal püsida. Kuid nende oluliste eesmärkide saavutamiseks ankrust üksi ei piisa. Ankur peab olema tugev ja kindel ning seda tuleb kasutada õigel ajal ja õiges kohas.

Ka inimesed ja perekonnad vajavad ankruid.

Ebaõnn võib ähvardada meid suure tormina kursilt kõrvale puhuda ja vastu kive heita. Kuid mõnikord oleme hädaohus ka siis, kui kõik paistab ohutu – tuul on vaikne ja vesi tasane. Tegelikult võib meid ähvardada suurim oht siis, kui me triivime kursilt kõrvale nii vaikselt, et seda pole peaaegu märgata.

Evangeelium on meie ankur

Ankur peab olema kindel, tugev ja hästi hooldatud, et see vajaduse korral valmis oleks. Lisaks peab see olema kinnitatud alusele, mis suudab vastandlike jõudude raskust välja kannatada.

Muidugi, Jeesuse Kristuse evangeelium on selleks ankruks. Selle valmistas universumi Looja jumaliku eesmärgiga pakkuda oma lastele kaitset ja juhatusi.

Mis on evangeelium muud, kui Jumala plaan lunastada oma lapsed ja tuua nad tagasi enda juurde?

Kuna teame, et liikumine on kõigi asjade loomuses, peame kinnitama oma ankrud kindlalt evangeeliumi tõe aluskaljule. Me ei tohi asetada ankrud õrnalt uhkuse liivale või lasta sel meie põhimõtete pinnast ainult vaevu puudutada.

Sel kuul on meil võimalus kuulda kõnelemas Jumala teenijaid Kiriku üldkonverentsil. Nende sõnad koos pühakirjade ja Vaimu õhutusustega loovad kindla ja turvalise igaveste

väärtuste ja põhimõtete aluskalju, kuhu saame oma ankrud kinnitada, et keset elu võitlusi ja katsumusi vankumatuks jääda.

Muistne prohvet Heelaman õpetas:

„Oma Lunastaja kaljule, kes on Kristus, Jumala Poeg, peate te ehitama oma aluse; et kui kurat saadab välja oma vägevad tuuled, jah, oma nooled keeristuules, jah, kui kogu tema rahe ja tema vägev torm peksavad teid, ei ole sel mingit võimu teie üle, et tõmata teid alla lõputu häda ja viletsuse kuristikku, tänu kaljule, millele te olete ehitanud, mis on kindel alus, alus, millele ehitades inimesed ei saa langeda” (HI 5:12).

Kindlalt kinnitatud ankrute väärtus

Elu paneb meie ankrud proovile ja püüab meid triivima panna. Kuid kui meie ankur on kinnitatud Lunastaja kaljule, jääb see paigale, – ükskõik kui tugevad on tuul ja tõusuveed või kui kõrgelt löövad lained.

Muidugi ei ole laev loodud sadamasse paigale jääma, vaid ankrut hiivama ja eluvel seilama. Kuid sellest jätame tähendamissõna teiseks korraks.

Praeguseks leidkem lohutust teadmisest, et evangeeliumi ankur ja meie Lunastaja kalju meid kindlalt ja turvaliselt hoiavad.

See ankur ei lase meil triivida sinna, kus varitseb oht ja ebaõnn. See annab meile imelise võimaluse nautida pidevalt muutuva suursuguse elumaastiku võrreldamatut ilu.

Elu on ilus ja elamist väärt. Tuuled, tormid ja valitsevad hoovused püüavad meid triivida ohtudesse, nii nähtavatesse kui nähtamatutesse, kuid evangeeliumi sõnum ja selle jumalik vägi hoiab meid kursil, mis viib tagasi meie Taevase Isa turvalisse sadamasse.

Seetõttu ärge ainult *kuulakem* kevadise üldkonverentsi kõnesid, vaid *rakendagem* nende sõnumeid kui kindlaid ankruid oma igapäevaellu.

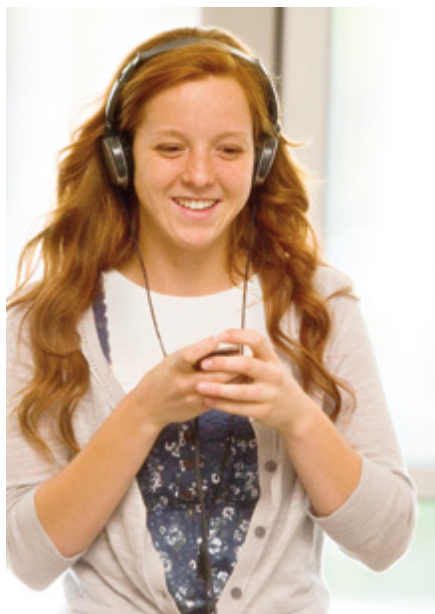
Õnnistagu meid Jumal ja juhatagu selles tähendusrikkas ja olulises ettevõtmises. ■

SÕNUMI ÕPETAMINE

Võiksite arutada ankrute tähtsuse üle Lehhi pere töötatud maale reisimise kontekstis (vt 1. Nefi 18). Märkige ära 1. Nefi 18:11–15, et kui Nefi on kinni seotud, ei tööta kompass enam ja laev langeb tugevate tormide kätte. Millised tagajärjed meid ootavad, kui meie ankur ei ole evangeeliumisse kinnitatud? Samuti võite 1. Nefi 18:21–22 põhjal arutada, kuidas me saame Päästja poole pöördudes kaitset leida.

Konverents ja mina

Sarah Deeks

Ma arvasin, et üldkonverentsi nädalavahetus on pikk ja igav, kuid aja möödudes olen õppinud seda armastama ja ootan selle saabumist. Üldkonverentsi nädalavahetus võib meie vaimu uuendada, kuid need tunded on kiired kaduma, kui esmaspäeval tavaellu tagasi pöördume. Järgmised mõtted on aidanud mul konverentsist püsivat kasu saada.

Ma valmistun konverentsiks, kirjutasin üles küsimusi, ja konverentsi kuulates teen märkmeid, kui mu küsimused leiavad vastuse. Pärast konverentsi meeldib mulle veebilehelt LDS.org kõnesid ja musikat alla laadida ning neid MP3-mängijasse panna, et päevatoimetusi

tehes mõnd kõnet või kirikulaulu kuulata. Samuti meeldib mulle uurida Liahona konverentsinumbrit. Ma teen oma ajakirja märkmeid ja järgmise konverentsi ajaks on see juba päris kapsaks loetud. Aeg-ajalt uurib meie pere koos sõnumeid pereõhtut pidades.

Konverentsi ajal tundub vaimu endaga hoidmine ja sõnumitest jätkuvalt õppimine nõuab tööd, kuid selle tegemine on olnud mulle suureks õnnistuseks. Üldkonverentsi sõnumeid uurides olen ma rasketel aegadel saanud palju jõudu ja juhatust ning tean, et need sõnumid on inspireeritud.

Autor elab Kanadas Torontos.

Kinnita oma ankur

Mis hoiab sind evangeeliumi ankrus? Tõmba joon poisi käes olevast nööriest nende esemeteni, kuhu president Uchtdorfi sõnade kohaselt on turvaline oma ankrut kinnitada.

Uurige sõnumit palvemeelselt ja mõelge, kuidas seda jagada. Kuidas tugevdab Päästja elu ja missiooni mõistmine teie usku Temasse ja kuidas õnnistab see teie külastusõpetuse hoolealuseid? Lugege lisaks internetist reliefsociety.lds.org.

Jeesuse Kristuse jumalik missioon: Päästja ja Lunastaja

See külastusõpetuse sõnum on osa seeriast, mis kajastab Päästja missiooni erinevaid tahke.

Üks märkimisväärsemad Jeesust Kristust kirjeldavaid tiitleid on Lunastaja,” ütles vanem D. Todd Christofferson Kaheteistkümne Apostli Kvoorumist. *Lunastamine* tähendab kohustuse või võla tasumist. *Lunastamine* võib tähendada ka päästmist või lunaraha maksmise kaudu vabastamist... Iga nendest tähendustest toob välja Jeesuse Kristuse lepituse kaudu tehtud suure lunastuse eri tahud. Sõnaraamatu järgi saab lepitusega „päästa patust ja selle karistustest patustaja eest tehtud ohverduse kaudu”.¹

Linda K. Burton, Abiühingu üldjuhataja ütles: „[Taevane Isa] saatis oma ainusündinud ja täiusliku Poja kannatama meie pattude, meie südamevalu ja kõige muu eest, mis meist igäihe elus ebaõiglane tundub.

... Aastaid katsumusi ja kurbust talunud naine ütles kord läbi pisarate: „Mul on tunne, nagu oleksin kortsus, narmendav, määrdunud, halvasti hoiatud ja kulunud 20-dollariline rahatäht.

Kuid ma olen .. endiselt tervelt 20 dollarit väärt.” See naine teab .., et tema väärtus Taevase Isa silmis on piisavalt suur, et Ta saatis oma Poja ainuüksi tema eest lepitust tegema. Iga naine Kirikus peaks teadma, mida teab see naine.”²

Pühakirjasalmid

2. Nefi 2:6; Heelamani 5:11–12; Moosese 1:39

VIITED

1. D. Todd Christofferson, Lunastus. 2013. aasta kevadine üldkonverents -www.jeesusekristusekirik.ee.
2. Linda K. Burton. Kas usk Jeesuse Kristuse lepitusse on kirjutatud meile südamesse?, 2012. aasta sügisene üldkonverents -www.jeesusekristusekirik.ee.

Usk, pere, trööst

Meie ajaloost

Uus Testament sisaldab lugusid naistest, kes rakendasid usku Jeesusesse Kristusesse, õppisid ja elasid Tema õpetuste järgi ja tunnistasid Tema teenimisest, imetegudest ja ülevusest.

Jeesus ütles naisele kaevu ääres:

„„Kes iganes joob vett, mida mina talle annan, ei janune enam iialgi, vaid vesi, mille mina talle annan, saab tema sees igavesse ellu voolavaks allikaks.”

Naine ütles talle: „Isand, anna mulle seda vett, et ma ei januneks enam ...

Ma tean, et tuleb Messias, keda nimetatakse Kristuseks. Kui tema tuleb, siis ta kuulutab meile kõik.”

Jeesus ütles talle: „Mina, kes ma sinuga räägin, olengi see.”

Siis jättis naine oma veekannu sinna” ning tunnistas Temast külas. (Vt Jh 4:6–30.)

Mida mina teha saan?

1. Kuidas me saame näidata tänulikkust Päästja ja Lunastaja Jeesuse Kristuse vastu?
2. Kuidas võime saada oma elus osa Päästja lunastavast ohvrust?

MOOSES

„Mooses oli nii vägev, et isegi Kristust võrreldi selle muistse Iisraeli juhiga.”¹

– Vanem Bruce R. McConkie (1915–1985) Kaheteistkümne Apostli Kvoorumist.

Ma sündisin Egiptuses ajal, mil minu rahvas, iisraellased, olid vangistuses. Kartes iisraellastest orjade arvu kasvu, käskis vaarao kõik Iisraeli poisslapsed sündides ära tappa. Et mind kaitsta, peitis ema mind pärast mu sünni kolm kuud, enne kui korvi sees Niiluse jõkke pani. Vaarao tütar leidis mind ja kasvatas nagu oma poega.²

Kui ma suureks sain, lahkusin ma Egiptusest ja elasin Midjani maal. Seal meeldisin ma Jitrole, kes oli karjane ja preester, ning abiellusin tema tütre Sipporaga. Jitrolt sain ma Melkisedeki preesterluse.³

Ühel päeval, kui ma Jitro lambaid karjatasin, ilmus Issand mulle põlevas kibuvitsapõõsas ja kutsus mind Iisraeli lapsi orjusest päästma.⁴

Ma naasin Egiptusesse ja palusin vaarao Issanda rahva vabaks lasta, kuid selle asemel ta hoopis suurendas nende koormaid. Issand saatis egiptlaste peale mitmeid nuhtluseid, kuid vaarao tegi südame kõvaks ja keeldus ikka iisraellasi vabaks laskmast. Viimane nuhtlus oli kõigi egiptlaste esmasündinute surm. Iisraellased olid kaitstud, kui nad oma uksepiidad

rikkumata talle verrega määrisid ja toas püsisid. Minu kaudu püstitas Issand paasapühad, et aidata iisraellastel seda imet igal aastal meeles pidada.⁵

See viimane nuhtlus pani vaarao järele andma ja iisraellased vabaks laskma. Kuid hiljem tegi vaarao oma südame kõvaks ja saatis oma sõjaväe lahkuvate iisraellaste järele. Issand

õnnistas mind väga lõhestada Kõrkjamere veed ja me pääsesime kuivalt läbi, aga vetevood uputasid vaarao sõjaväe.⁶

MOOSES PILLIROOS © PROVIDENCE COLLECTION; ROBERT T. BARRETT, MOOSES LÕHESTAB KÕRKJAMERE; JERRY HARSTON, MOOSES JA SEADU-SELAUAD; HARRY ANDERSON, MOOSES KUTSUB AARONI TEENISTUSSE; JUDITH A. MEHR, MOOSES JA VASKMADU

Seejärel viis Issand meid läbi kõrbe, pilve sees päeva ajal ja tulesambas öösel. Ta toitis meid vee, manna ja lindudega.⁷

Ma ronisin Siinai mäkke, kuhu jäin neljakümneks päevaks, ja sain Issandalt kümme käsku. Kui ma mäest alla tulin, olid iisraellased Jumalast ära pöördunud ja kummardasid kullast vasikat. Nad ei olnud enam väärilised vastu võtma seadust, mille Jumal mulle andis, ja seepärast ma lõin seadusetahvliid puruks. Ma naasin

mäkke, kus Issand andis mulle vähe- ma seaduse, mida kutsutakse minu nime järgi – Moosese seaduseks.⁸

Kõrbes ilmutas Issand mulle, kuidas ehitada tabernaakel ehk kaasaskantav tempel. Me kandsime tabernaaklit endaga kaasas, et selles Jumalat kummardada. Tabernaaklis said inimesed talitusi ja ma rääkisin Issandaga „palgest palgesse, nagu räägiks mees oma sõbraga”.⁹ Samuti näitas Issand mulle, kuidas ehitada seaduselaegas, püha reliikvia, mis asus tabernaakli kõige pühamas osas.¹⁰

Kui Issand saatis „mürgiseid madusid” iisraeli rahvast karistama, kästi mul valmistada vaskmadu ja panna see ridva otsa, et kõik madudest salvatud võiksid seda vaadata ja

terveks saada. Paljud aga ei vaadanud ja hukkusid, kuna olid uhked ja see ravimisviis tundus liiga lihtne.¹¹

Issand laskis Iisraeli rahval nelikümmend aastat kõrbes rännata, enne kui lasi neil töötatud maale siseneda.¹² Mina ei jõudnud töötatud maale, vaid mind viidi Vaimus Issanda juurde.¹³ ■

VIITED

1. Bruce R. McConkie, Mormon Doctrine, 2. köide. 1966, lk 515; vt ka 5Ms 18:15–19.
2. Vt 2Ms 1; 2:1–10.
3. Vt 2Ms 2:11–22; ÕL 84:6.
4. Vt 2Ms 3; 4:1–17.
5. Vt 2Ms 5–12; Hs 45:21.
6. Vt 2Ms 14.
7. Vt 2Ms 13:21–22; 15:22–27; 16; 17:1–7.
8. Vt 2Ms 24:18; 31:18; 32; 34.
9. 2Ms 33:11.
10. Vt 2Ms 25–29; 40:21.
11. Vt 4Ms 21:6–9; 1Ne 17:41; Al 33:19–20.
12. Vt 4Ms 14:33–34.
13. Al 45:19.

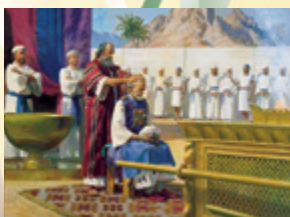
FAKTE:

Moosese ülestähendused: lisaks Moosese raamatule Kallihinnalises Pärlis kirjutab Mooses Piibli viis esimest raamatut: 1. Moosese, 2. Moosese, 3. Moosese, 4. Moosese ja 5. Moosese raamatu.

Surelikkusele eelnenu roll: valiti evangeeliumi ajajärku juhtima (vt Aabr 3:22–23).

Rollid surelikkuses: juhtis Iisraeli rahva Egiptusest välja, sai Siinai mäel seadused (vt 2Ms 12; 20).

Surelikkusele järgnenud rollid: ilmus Kirgastamise mäel, andis preesterluse võtmed Peetrusele, Jaakobusele ja Johannesele (vt Pühakirjajuht, Kirgastamine); ilmus Kirtlandi templis Ohios Ameerika Ühendriikides 3. aprillil 1836 ja taastas võtmed Iisraeli kokku kogumiseks Joseph Smithile (vt ÕL 110:11).

SEITSE PÄEVA ÜLESTÕUSMISPÜHADENI

Saate koos perega õppida, mida Jeesus maal elades tegi. Alustage ülestõusmispühadele Seelneval pühapäeval. Iga päev lugege pühakirja, tehke tegevust või laulge laulu (või mõnda teist laulu samal teemal). Seejärel lõigake välja ja kleepike tühja ruutu see Jeesuse pilt, mis illustreerib loetud pühakirjalugu. Kui kõik ruudud on täidetud, on ülestõusmispühad käes! ■

1. PÄEV

Taevane Isa saatis oma Poja, Jeesuse Kristuse maa peale.

- Luuka 2:4–7
- „He Sent His Son” (Ta saatis oma Poja) (Children’s Songbook, lk 34).

2. PÄEV

Jeesus oli kord lapsuke. Me saame olla Tema sarnased, kui oleme head ja lahked.

- Luuka 2:40, 52
- „Jesus Once Was a Little Child” (Jeesus oli kord väike laps) (Children’s Songbook, lk 55).

3. PÄEV

Jeesus täitis kõiki Taevase Isa käske, sealhulgas ka käsku saada ristitud.

- Matteuse 3:13–17
- „When Jesus Christ Was Baptized” (Kui Jeesus Kristus ristiti) (Children’s Songbook, lk 102).

4. PÄEV

Jeesus tegi palju imetegusid, näiteks tervendas haigeid, aitas pimedatel taas nägijaks saada ja vaigistas tormi.

- Markuse 4:36–39
- „Tell Me the Stories of Jesus” (Jutusta Jeesusest lugu) (Children’s Songbook, lk 57).

5. PÄEV

Pühapäeval õhtusööma- ajal palus Jeesus oma jüngritel sakramenti võtta ja sellega Teda meeles pidada. Kui meie igal nädalal sakramenti võtame, saame ka meie Päästjat meeles pidada.

- Luuka 22:19–20
- Räägi oma vanematega, mida sa saaksid teha, et sel pühapäeval sakramendikoosoleku ajal Jeesusele mõelda.

6. PÄEV

Kuna Taevane Isa ja Jeesus meid armastavad, tuli Jeesus maa peale meie pattude eest kannatama, et me võiks saada andeks ja pöörida tagasi Taevase Isa juurde.

- Luuka 22:41–44
- Mida sa saaksid täna teha, et näidata Jeesusele, kui tänulik sa oled Tema ohverduse eest?

7. PÄEV

Pärast kolme päeva hauakambri tõusis Jeesus üles. Kuna Tema tõusis üles, tõuseme ka meie.

- Johannese 20:15–17
- Luuka 24:36–40
- „Did Jesus Really Live Again?“ (Kas Jeesus tõesti elas taas) (Children’s Songbook, lk 64).

Selle tegevuse laule saate kuulata veebilehel lds.org/music

ME OLEME Issanda käteks

*Vaeste ja kannatavate aitamine on Jeesuse Kristuse
jüngriks olemise asendamatu osa.*

Neil K. Newell

Sotsiaalabiteenistus

Suure majanduslanguse päevil liitusid kuus Salt Lake'i oru vaiajuhatajat, et võidelda vaesuse ja nälja tumenevate pilvedega, mis ähvardasid vapustada paljude Kiriku liikmete elu.¹ Majanduskriis mõjutas inimesi kõikjal, kuid Utah oli eriti halvas olukorras.²

Tol ajal ei olnud Kiriku juhtidel abivajajate aitamiseks palju vahendeid. Muidugi oli nende kasutuses paastuannetuse raha, kuid sellist abivajajate hulka polnud varem ette tulnud. Juhtiva piiskopkonna käe all moodustati 1900. aastate alguses Desereti tööhõivebüroo. Kuid sellel ei olnud vahendeid, et nii massilisi vajadusi rahuldada.

Need kuus preesterluse juhti teadsid, et kui soovivad, et abi jõuaks nende vaia liikmeteni, ei või nad oodata. Nad peavad tegutsema kohe. Nad panid inimesed tööle. Nad võtsid mehed kokku ja viisid nad põllule saaki korjama. Vastutasuks andsid tänulikud farmerid neile töö eest toitu. Ülejääk viidi laohoonesse ja jaotati teistele nälga kannatajatele. Annetuste kasvades hakkasid pühad toidu säilitamiseks hoidiseid valmistama. See oli nüüdisaegse sotsiaalabiprogrammi algus.

Kaheksa aastakümnet hiljem valvavad nüüdisaegsed Kiriku juhid kõikjal maailmas oma koguduste üle ja tunnevad samasugust meelekindlust abivajajaid aidata.

2011. aasta sügisel üldkonverentsil ütles president Dieter F. Uchtdorf, teine nõuandja Esimeses Presidentkonnas: „Liiga sageli näeme enda ümber abivajajaid ja loodame, et kuskilt mujalt ilmub imekombel keegi teine ja aitab neid. Võib-olla ootame erialaste teadmistega spetsialiste, kes need probleemid lahendaksid. Kui see nii on, jätame oma ligimesed ilma abist, mida meie suudaksime neile anda, ja jätame endid ilma võimalusest teenida. Spetsialistidel pole muidugi midagi viga, aga neid pole kunagi piisavalt palju, et kõiki probleeme lahendada. Selle asemel on Issand toonud igaüheni meist oma preesterluse ning preesterluse organisatsiooni.”³

See kohalikele Kiriku juhtidele ja liikmetele esitatud üleskutse tegutseda Püha Vaimu inspiratsiooni alusel on aidanud paljudel kogu maailmas president Uchtdorfi sõnade järgi „ise lahendused leid[al]”.⁴ Nad on käised üles käärinud ja „kõiges pida[nud] meeles vaeseid ja abivajajaid, haigeid ja vaevatuud” (ÕL 52:40).

Ecuador

Kui Ecuadori piiskop Johnny Morante Guayaquil vaatas oma koguduse liikmeid, tundis ta südames kurbust. Liiga paljudel peredel oli raskusi eluks vajaliku hankimisega. Ta soovis neid aidata ja seetõttu arutas olukorda koguduse juhtidega ning läks probleemiga Issanda ette.

Kuna töövõimalused piirkonnas olid piiratud, alustas ta tööd 11-õelise grupiga, et julgustada neid looma väikefirmat. Need õed märkasid vajadust kvaliteetsete, odavate kodupuhastusvahendite järele ja kaalusid võimalust neid ise valmistada ja oma kogukonnas müüa. Kuid nad ei teadnud, kuidas puhastusvahendeid valmistada.

Samal ajal sai piiskop Morante teada ühest oma koguduse töötust õest, kes oli varem töötanud farmaatsiakeemikuna. Kui need üksteist õde tema abi palusid, oli ta rõõmuga valmis õpetama neile, kuidas valmistada ohutuid ja kvaliteetseid puhastusvahendeid.

Nad löid äriplaani, jagasid kogukonna piirkonnad õdede vahel ära, otsustasid, milliseid tooteid valmistada, ja kujundasid pakendid.

Mõne kuuga ehitasid nad kliendibaasi ja teenisid küllalt raha, et vaesusest välja saada ja oma perede eest hoolitseda.

Kui kohaliku farmaatsiaäri juhid sellest ettevõtmisest kuulsid, tundsid nad huvi selle töötava farmaatsiakeemiku loo vastu. Nad kutsusid ta vestlusele ja palkasid tootmist arendama.

Venemaa

Venemaal Moskvast Retšnoi koguduses libastus koguduse ajaloolasena teeniv Galina Gontšarova jääl ja murdis mõlema käe luud. Ta viid haiglasse, kus tema käed kipsi pandi. Ta ei saanud ise süüa ega riietuda. Ta ei saanud oma juukseid kammida ega telefonile vastata.

Kui tema koguduse liikmed juhtunust kuulsid, reageerisid nad kohe. Preesterluse hoidjad andsid talle õnnistuse ja

koostöös Abiühingu õdedega tegid graafiku, et seda tublit õde külastada ja tema eest hoolitseda.

Vladimir Netšiporov, koguduse misjonitöö juht ütles: „Meile meenus üldkonverentsi kõne, milles räägiti Kristuse

Kui Galina Gontšarova libastus ja mõlema käe luud murdis, olid Abiühingu õed talle käte eest.

kujust, millel ei olnud käsi.⁵ Kuju alla oli keegi asetanud sildi kirjaga: „Teie olete minu käed”. See tore õde oli mõne nädala täiesti teovõimetu ja Retšnoi koguduse liikmed võtsid kuulnud lugu südamesse. Neist sõna otseses mõttes said tema käed.

Filipiinid

Kui Filipiinid 2011. aastal troopilise tormi Washi osaliseks said, oli piirkond veest ja tuultest üle ujutatud. Hävis umbes 41 000 kodu ja üle 1200 inimese kaotas elu.

Enne üleujutust tundis Filipiinide Cagayan de Oro vaia juhataja Max Saavedra õhutust moodustada vaia hädaolukorra reageerimisüksus. Ta organiseeris komiteesid, kes

täitsid erinevaid ülesandeid otsingu- ja päästetöödest ning esmaabi andmisest toidu, vee ja riiete jaotamiseni.

Kui tulvaveed alanesid ohutu piirini, tulid Kiriku juhid ja liikmed kokku. Nad kontrollisid kõigi liikmete turvalisust ja hindasid kahju. Üks liige pakkus kummipaate, et lõksu jäänud liikmeid ohutusse kohta toimetada. Kogudusehooned avati kõigile, kes vajasisid toitu, riideid, tekke ja ajutist turvapaika. Suur vajadus oli puhta vee järele, seega võttis juhataja Saavedra ühendust kohaliku äriaga, millel oli tule-tõrjeauto, ja nad transportisid puhast vett kogudusehoone evakuaatsioonikeskustesse. Meditsiinitöötajatest liikmed abistasid vigastatuid.

Kui kõik Kiriku liikmed olid üles leitud, külastas juhataja Saavedra oma meeskonnaga teisi linnas asuvaid evakuaatsioonikeskuseid ja pakkus abi. Nad viisid neile toitu ja muud varustust. Paljud liikmed teenisid pärast tormi isetult teisi, kuigi olid kaotanud oma kodu. Kui vihm lakkas ja maapind kuivas, läksid kolme vaia Mormooni Abikäte vabatahtlikud appi varustust jagama ja koristustöid tegema.

Brasiilia

Brasiilia linnas Sete Lagoases asub varjupaik erivajadustega naistele, kelle elu on mõjutanud narkootikumid. Iga päev võitlevad nad ellujäämise nimel. Neil oli väike ahi, millega nad küpsetasid päevas umbes 30 pätsi leiba. Kuigi naised olid saanud abi kohalikult humanitaarühingult, said nad vaevu end ära toita. Kui Brasiilia Sete Lagoase vaia Kiriku juhid kuulsid naiste hädadest, soovisid nad abiks olla.

Nad rääkisid naistega nende vajadustest. Naised leidsid, et kui neil oleks võimalus rohkem leiba toota, ei toidaks nad mitte ainult ennast paremini ära, vaid võiksid leiba ka müüa, et hädavajalikku sissetulekut teenida.

Kiriku juhid ja liikmed tegid koostööd militaarpolitsei ja kohaliku kooliga, et nende naiste olukorda parandada. Kiriku humanitaarstipendiumi ning Kiriku ja kogukonna

vabatahtlike abiga ehtasid nad uue pagarikoja, mis lubas naistel päevas 300 pätsi leiba teha.

Teenitud sissetulek võimaldas pagarikoja naistel palgata esimese töötaja – ühe naise varjupaigast.

Sotsiaalabitöö

Nagu need inspireeritud Kiriku juhid aastakümnete eest, kes ei pööranud selga enda ümber olevatele abivajajatele, teevad Kiriku juhid ja liikmed kogu maailmas ka tänapäeval sama.

Kui president Uchtdorf kõneles Kirikule teiste eest hoolitsemisest, ütles ta: „Issand ei soovi, et me istuksime kaldal ja ootaksime, kuni vesi ojust ära voolab, et siis kuiva jalaga läbi minna. Ta tahab, et me koos töötades käised üles kääriksime ja ehitaksime silla või paadi ning ületaksime niiviisi oma katsumuste veed.”⁶

Vaesete ja kannatavate aitamine on Jeesuse Kristuse jüngriks olemise asendamatu osa. See on töö, mida Jeesus Kristus ise maa peal teenides tegi. „Issanda viisil teiste eest hoolitsemine ei ole lihtsalt järjekordne punkt Kiriku programmide nimistus,” ütles president Uchtdorf lõpetuseks. „Seda ei või jätta hooletusse või kõrvale heita. Sellel on keskne koht meie õpetuses ja selles väljendub meie usu olemus.”⁷ ■

VIITED

1. Neli nendest vaia juhatajatest – Hugh B. Brown, Harold B. Lee, Henry D. Moyle ja Marion G. Romney – kutsuti hiljem apostliteks ja kõik neli teenisid hiljem Kiriku Esimeses Presidendkonnas. Harold B. Lee sai Kiriku 11. presidendiks.
2. 1930. aastal oli Utah' töötuse protsent Ameerika Ühendriikides teisel kohal. Vt Garth L. Mangum and Bruce D. Blumell, *The Mormons' War on Poverty: A History of LDS Welfare 1830–1990* 1993, lk 95.
3. Dieter F. Uchtdorf. Aidata Issanda viisil. 2011. aasta sügisene üldkonverents -www.jeesusekristusekirik.ee.
4. Dieter F. Uchtdorf. Aidata Issanda viisil. 2011. aasta sügisene üldkonverents -www.jeesusekristusekirik.ee.
5. Vt Dieter F. Uchtdorf. Teie olete minu käed. 2010. aasta kevadine üldkonverents -www.jeesusekristusekirik.ee.
6. Dieter F. Uchtdorf. Aidata Issanda viisil. 2011. aasta sügisene üldkonverents -www.jeesusekristusekirik.ee.
7. Dieter F. Uchtdorf. Aidata Issanda viisil. 2011. aasta sügisene üldkonverents -www.jeesusekristusekirik.ee.

Esimese Presidentkonna ja Kaheteiskümne Apostli Kvoorumi liikmed on nüüdisaja prohvetid, nägijad ja ilmutajad, kes on „Kristuse nime erilisteks tunnistajateks kogu maailmas” (ÕL 107:23). Seepärast on neil kohustus tunnistada Jeesuse Kristuse ja Tema missiooni jumalikkusest maailma Päästja ja Lunastajana.

Järgnevates tsitaatides jagavad need valitud ja volitatud mehed tunnistust Päästja lepitusest, ülestõusmisest ja elavast tõelisusest.

Erilised tunnistajad tunnistavad elavast Kristusest

Jeesus Kristus on meie Lunastaja

Ma lasen oma
häälel kajada
kogu südamest ja
tulihingeliselt ühe

erilise tunnistaja tunnitusena ja kuulutan, et Jumal tõepoolest elab. Jeesus on Tema Poeg, Isa Ainusündinu lihas. Ta on meie Lunastaja, Ta on meie Vahemees Isa juures. Tema see oli, kes suri ristil, et teha lepitus meie pattude eest. Temast sai esmane nende seast, kes üles tõusevad. Kuna Tema suri, saavad kõik jälle elada.” „Mis rõõmu sellest lausest saan: „Mu Lunastaja elab, tean!” [„Mu Lunastaja elab, tean”. Kiriku lauluraamat, lk 38].”

President Thomas S. Monson. Ma tean, et mu Lunastaja elab. 2007. aasta kevadine üldkonverents -www.jeesusekristusekirik.ee.

Olen tunnistaja

„Olen Issanda
ülestõusmise
tunnistaja, otse-
kui oleksin olnud
tol öhtul kahe

jüngriga Emmause tee äärde jäänud majas. Tean, et Ta elab, nagu teadis Joseph Smith, kui ta nägi Isa ja Poega Palmyra puudesalus hiilgavas hommikuvalguses. ...

Tunnistan sellest ülestõusnud Päästja ja meie Lunastaja tunnistajana.”

President Henry B. Eyring, Esimene nõuandja Esimeses Presidentkonnas. Tulge minu juurde. 2013. aasta kevadine üldkonverents -www.jeesusekristusekirik.ee.

Lepitus ja Päästmine

„Jumal on evangeeliumi autor; sel on võtmeosa Jumala päästmis- ehk

lunastusplaanis. Seda kutsutakse Jeesuse Kristuse evangeeliumiks, sest just Jeesuse Kristuse lepitus teeb lunastuse ja päästmise võimalikuks. Lepituse kaudu lunastatakse tingimusteta kõik mehed, naised ja lapsed füüsilisest surmast ning nende endi pattudest lunastatakse nad tingimusteta, et nad võtavad vastu Jeesuse Kristuse evangeeliumi ja kuuletuvad sellele ...

Ma tunnistan sellest kogu südamest ja meelest.”

President Dieter F. Uchtdorf, teine nõuandja Esimeses Presidentkonnas. Kas meil ei ole põhjust rõõmustada? 2007. aasta sügisene üldkonverents -www.jeesusekristusekirik.ee.

Jeesus on Kristus

„Ma tean, et Jumal on meie Isa. Tema esitles oma Poega Jeesust Kristust Joseph Smithile. Ma kuulutan teile, et ma tean, et Jeesus on Kristus. Ma tean, et Ta elab. Ta sündis aegade keskpunktis. Ta õpetas oma evangeeliumi ja Teda pandi proovile. Ta kannatas ja löödi risti ning tõusis üles kolmandal päeval. Temal, nagu Ta Isagi, on lihast ja luust keha. Ta tegi oma lepituse. Mina olen Tema tunnistaja.”

Juhataja Boyd K. Packer, Kaheteistkümne Apostli Kvoorum juhataja. Kaksteist. 2008. aasta kevadine üldkonverents
-www.jeesusekristusekirik.ee

Luna inimpere eest

„[Jeesus Kristus] on Isa igavese plaani keskpunkt, Päästja, kes anti lunaks inimkonna eest. Jumal saatis oma Armastatud Poja ületama Aadama ja Eeva langemist. Ta tuli maa peale meie Päästja ja Lunastajana. Ta ületas meie eest füüsilise surma takistuse, loobudes omaenda elust. Kui Ta suri ristil, lahkus Tema vaim kehast. Kolmandal päeval taasühendati igaveseks Tema vaim ja keha, mida ei saa enam kunagi lahutada.”

Vanem L. Tom Perry Kaheteistkümne Apostli Kvoorumist. Päästmisplaan. 2006. aasta sügisene üldkonverents
-www.jeesusekristusekirik.ee

Inimajaloo keskne ohver

„[Päästja] lepitus toimus Ketsemani aias, kus Ta valas suuri verepiisku (vt Lk 22:44), ja Kolgatal, kus Tema keha tõsteti ristile Pealuu paiga kohal, mis tähistas surma (Mk 15:22; Mt 27:33; vt ka 3Ne 27:14). See lõpmatu lepitus vabastas inimese surma küüsisist (vt 2Ne 9:7). Päästja lepitus muutis ülestõusmise reaalsuseks ja igavese elu kõigile kättesaadavaks. Tema lepitusest sai inimajaloo keskne ohver.”

Vanem Russell M. Nelson Kaheteistkümne Apostli Kvoorumist. The Peace and Joy of Knowing the Savior Lives. Ensign, dets 2011, lk 20; Liahona, dets 2011, lk 22.

Patu ohver

„Jeesus Kristus kannatas mõistetamatu kombel, et anda end ohvriks kõigi inimeste pattude eest. Selle ohverdusega pakuti ülimalt head – puhas veatut Talle – ülimal määral halva – kogu maailma pattude – eest. ..

See ohverlus – Jeesuse Kristuse lepitus – on päästmisplaan. ..

Ma tean, et Jeesus Kristus on Jumala, Igavese Isa Ainusündinud Poeg. Ma tean, et tänu Tema lepitavale ohverdusele on meil kindel teadmine surematuses ja võimalus igavesele elule. Ta on meie Issand, meie Päästja ja meie Lunastaja.”

Vanem Dallin H. Oaks, Kaheteistkümne Apostli Kvoorum. Ohverdamine. 2012. aasta kevadine üldkonverents
-www.jeesusekristusekirik.ee

Päästja juhhib oma Kirikut tänapäeval

„Jeesuse Kristuse lepitus oli vältimatuks osaks Taevase Isa plaanist oma Poja maiseks missiooniks ja meie päästmiseks. Kui tänulikud me peaksime olema, et meie Taevane Isa ei astunud vahele, vaid surus maha oma isaliku instinkti päästa oma Armastatud Poeg. Tema igavese armastuse tõttu teie ja minu vastu lubas Ta Jeesusel lõpule viia Tema ettemääratud missiooni saada meie Lunastajaks. ...

Jeesus on Kristus, kogu inimkonna Päästja ja Lunastaja ei ole surnud. Minu tunnistus on, et Ta elab – Jumala ülestõusnud Poeg elab – ja Ta juhatab tänapäeval asjatoimetusi oma Kirikus.”

Vanem M. Russell Ballard, Kaheteistkümne Apostli Kvoorum. Lepitus ja ühe hinge väärtus. 2004. aasta kevadine üldkonverents
-www.jeesusekristusekirik.ee.

Meie lootus, meie eestkostja, meie Lunastaja

„Meie turvalisus on [meie Taevases Isas] ja Tema armastatud Pojas, Jeesuses Kristuses. Ma tean, et Päästja armastab teid. Ta kinnitab teie püüdlusi tugevdada oma tunnistust, et sellest saaks teie elus täiuslik headuse vägi, mis toetab teid raskustes ja kinnitab ebakindlatel aegadel.

Tema ühe apostlina, keda on volitatud Temast tunnistama, annan ma pühaliku tunnistuse, et ma tean, et Päästja elab, et Ta on ülestõusnud, ülistatud isik, kelle armastus on täiuslik. Ta on meie lootus, Vahemees, Lunastaja.”

Vanem Richard G. Scott, Kaheteistkümne Apostli Kvoorum. Tugeva tunnistuse võim. 2002. aasta sügisene üldkonverents
-www.jeesusekristusekirik.ee.

Kibedast karikast joomine

„Ketsemani aias ei hoidunud meie Päästja ja Lunastaja joomast kibedat lepituse karikat (vt ÕL 19:16–19). Ja ristil kannatas Ta taas, et täita oma Isa tahet, kuni ta võis viimaks lausuda: „See on lõpetatud” (Jh 19:30). Ta oli lõpuni vastu pidanud. Vastusena Päästja täiuslikule kuulutas meie Taevane Isa: „Vaadake mu Armastatud Poega, kellest mul on hea meel, kelles ma olen austanud oma nime” (3Ne 11:7).

.. Ülistagem Jumala nime, seistes kindlana koos meie Päästja Jeesuse Kristusega. Ma jagan oma erilist tunnistust, et Ta elab.”

Vanem Robert D. Hales, Kaheteistkümne Apostli Kvoorum. Seiske kindlana pühades paikades. 2013. aasta kevadine üldkonverents
-www.jeesusekristusekirik.ee.

Jumala ainus täiuslik laps

„Ma tean, et Jumal on alati ja igal moel ning kõigis olukordades meie armastav ja andestav Isa taevas. Ma tean, et Jeesus oli Tema ainus täiuslik laps, kelle elu nii Isa kui ka Poja tahtel armastavalt ohverdati, et lunastada meid kõiki ülejäänuid, kes pole täiuslikud. Ma tean, et Ta tõusis üles surnuist, et taas elada ja seetõttu võime seda teha ka meie.”

Vanem Jeffrey R. Holland, Kaheteistkümne Apostli Kvoorum. Issand, ma usun. 2013. aasta kevadine üldkonverents
-www.jeesusekristusekirik.ee

Ma tean, et Päästja elab

Ma tunnistan Issanda Jeesuse Kristuse piiritust ja igavesest ohverdusest ning olen selle eest tänulik. Tean, et Päästja elab. Olen kogenud nii Tema lunastavat kui ka Tema tuge andvat väge ja tunnistan, et need väed on tõelised ja meie kõigi jaoks olemas. Tõepoolest, „Issanda jõul” võime me teha mida iganes ja saada jagu kõigest, kui oma surelikul rännakul edasi pürgime.

Vanem David A. Bednar, Kahe-teistkümne Apostli Kvoorum, *The Atonement and the Journey of Mortality*, Ensign, apr 2012, lk 47; Liahona, apr 2012, lk 19.

Kristus täitis oma missiooni

„Päästja võttis enda peale „inimkonna patukoorma” ja „kõik kohutava, mida Saatan .. põhjustada suutis.” (James E. Talmage, *Jesus the Christ*, lk 613). Selle käigus sai Talle osaks vae-tunnistustele rajatud kohtu-pidamine ning koletislik ja traagiline sündmuste jada, mis viis Tema ristilöömiseni. Haripunkt saabus Kristuse võiduka ülestõusmisega esimesel ülestõusmisepühal. Kristus täitis oma püha missiooni Päästja ja Lunastajana. Me tõuseme surnuist ja meie vaim ühendatakse taas meie kehaga. ..

Ma tunnistan apostlina, et Jeesus Kristus elab ja on maailma Päästja ja Lunastaja. Ta on juhatanud meile kätte tee tõelise õnneni.”

Vanem Quentin L. Cook, Kahe-teistkümne Apostli Kvoorum. Me järgime Jeesust Kristust. 2010. aasta kevadine üldkonverents -www.jeesusekristusekirik.ee.

Päästja lunastas meid

„Päästja kannatused Ketsemanis ja Tema surmaheitlus ristil lunastavad meid patust, kuna rahuldavad õigluse nõuded. Ta annab armu ja andestab neile, kes meelt parandavad. Lepitus tasub ka võla, mida õiglus meile võlgneb, tervendades meid ja kompenseerides meile kõik kannatused, mida me oleme süütult talunud. „Sest vaata, ta kannatab kõikide inimeste valusid, jah, iga elusolendi valusid, nii meeste, naiste kui laste, kes kuuluvad Aadama peresse” (2Ne 9:21; vt ka Al 7:11–12). ..

.. Ülim lunastus on Jeesuses Kristuses ja ainult Temas. Ma tunnustan alandlikult ja tänulikult, et Ta on Lunastaja.”

Vanem D. Todd Christofferson, Kahe-teistkümne Apostli Kvoorum. Lunastus. 2013. aasta kevadine üldkonverents -www.jeesusekristusekirik.ee.

Ülestõusmine ja elu

„Üle kõige me kuulutame Päästjast ja Lunastajast, Jeesusest Kristusest. Me oleme Temale võlgu selle eest, kes me oleme ja selle eest, kelleks me võime kunagi saada. ..

Tema sõnad kajavad läbi sajandite:

„Mina olen ülestõusmine ja elu; Kes minusse usub, see elab, ehk ta küll sureb!

Ja igäuks, kes elab ja minusse usub, see ei sure igavesti” (Jh 11:25–26).

Vennad ja õed, Ta elab! Ta on üles tõusnud. Ta juhatab oma püha tööd maa peal.”

Vanem Neil L. Andersen, Kahe-teistkümne Apostli Kvoorum. Tulge Tema juure. 2009. aasta kevadine üldkonverents -www.jeesusekristusekirik.ee.

KÜSIMUSTELE VASTAMINE

Milline näeb välja ülestõusnud inimene?

„Pärast sellest elust lahkumist .. ülendatakse meie kehad, vabastatakse kõigist haigustest ja muredest ning muudetakse kõige kaunimaks. Pole midagi ilusamat kui ülestõusnud mees või naine. Pole midagi suurepärasemat, mida

üks mees [või naine] võib omada, kui ülestõusnud keha. Pole ühtegi viimse aja püha ... kes ei sooviks tulla esile esimese ülestõusmise hommikul ja elada ülendatuna Jumala juures.”

President Lorenzo Snow (1814–1901), Conference Report, okt 1900, lk 4.

Vanem
William R. Walker
Seitsmekümnest

Järgi PROHVETIT

Mitu aastat tagasi, vahetult enne üldkonverentsi, jagas president Thomas S. Monson taas ühtemiselist õpetust. Seekord oli see suunatud kogunenud üldjuhtidele, kes olid Salt Lake Citysse reisinud ja kellest paljud tulid maailma eri paikadest, kus nad teenisid piirkonna juhtkondades. Me olime kogunenud, et saada juhatusel Esimeselt Presidentkonnalt ja Kaheteistkümnelt Apostlilt.

Kui koosoleku aeg hakkas kätte jõudma, olid kõik kohal peale president Monsoni. Mõni minut enne koosoleku algust lõpetasime omavahel rääkimise, istusime aupaklikult muusikat kuulates ja oodates, et prohvet iga hetk saabuks.

Me ootasime kannatlikult, kuni kell sai üheksa ja rohkemgi. Keegi astus kõrvaluksest välja, et olukorras selgusele jõuda ja vaadata, kas on abi vaja. Tulnud tagasi, ütles ta meile, et „President Monson saabub pea”.

Umbes 15 minutit pärast koosoleku algusaega sisenes president Monson. Austusest tema vastu tõusime teda nähes püsti. Me olime teda nähes õnnelikud ja rõõmustasime, et ta on täie tervise juures. Tema hilinemisele ei paistnud olevat mingit silmanähtavat põhjust.

President Monson astus otsemaid poodiumile ja ütles: „Vennad! Vabandage, et ma hilinesin, aga mu naine vajas täna hommikul minu abi.”

See avaldas mulle sügavat muljet ja tegi mind alandlikuks.

See oli väga tähtis koosolek. Kogu Kiriku vanemjuhtkond oli kokku tulnud, aga president Monson oli meile

Kui järgime president Monsonit ja püüame olla rohkem tema sarnased, õnnestub meil iseenesest saada ustavamateks Issanda Jeesuse Kristuse jäingriteks.

kõigile eeskujuks. Tema naine vajas tema abi ja ta võttis aega, et tema eest hoolitseda. See oli suurepärane jutlus. Ma ei mäleta midagi muud, mida sel päeval räägiti, aga ma mäletan jutlust „Mu naine vajas mind”.

Prohveti eeskuju järgimine

Ma tahaksin soovitada viit viisi, kuidas me saame järgida president Monsoni eeskuju.

1. Võime olla positiivsed ja me võime olla õnnelikud.

Kallihinnalises Pärlis kirjeldatakse, et prohvet Joseph Smith oli loomupäraselt rõõmsameelne (JSA 1:28). See kirjeldab ka president Monsonit.

Kord ütles president Monson: „Me saame valida positiivse hoiaku. Me ei saa juhtida tuule suunda, kuid saame seada purjesid. Teisisõnu, me saame valida, et oleme õnnelikud ja positiivsed hoolimata sellest, millega elus silmitsi seisame.”¹

Ootasin ühel päeval Esimese Presidentkonna nõupidamissaali ukse taga. Mind oli kutsutud osalema ühel

Igal templipühitsemisel keskendub president Monson lastele. Ta armastab kaasata neid nurgakivi tseremooniasse.

koosolekul, et arutada templiasju. Istusin vaikselt üksi saali ukse taga. Ma arvasin, et Esimene Presidentkond peab juba koosolekut ja kutsub mind paari minuti pärast sisse.

Kui ma seal istusin, kuulsin, et keegi tuleb mööda koridori vilistades. Mõtlesin endamisi: „Keegi ei oska õigesti käituda. Ei ole sünnis jalutada vilistades Kiriku presidendi kabineti ukse taga.”

Hetk hiljem ilmus vilistaja nurga tagant nähtavale – see oli president Monson. Ta oli rõõmus ja positiivne. Ta tervitas mind soojalt ja ütles: „Me alustame koosolekut mõne minuti pärast.”

Kuigi kogu Kirik on tema õul, on ta õnnelikkuse eeskujuks ja tal on alati positiivne hoiak. Ka meie peaksime sellised olema.

2. Võime olla armastavad laste vastu.

Jeesus rääkis tihtipeale lastest. Tema prohvet president Monson räägib samuti tihti lastest. Eriti templipühitsemistel olen ma märganud, kui väga ta lapsi armastab ja oma eeskujuga meile õpetab, kuidas neid kohelda. Igal templipühitsemisel keskendub ta lastele. Ta armastab kaasata neid nurgakivi tseremooniasse ja kutsub mõnda nende seast nurgakivile mörti panema, et osaleda templiehituse sümbolises lõpetamises. Ta teeb selle neile lõbusaks.

Ta teeb selle neile meeldejäävaks. Ta naeratab neile alati laialt. Ta julgustab ja kiidab neid. Seda on imeline näha.

Tema sooja tervitusega kaasneb vahel patsu löömine, kõrvade liigutamine või julgustus misjonil teenida ja templis abielluda.

Mõne aja eest pidi president Monson pühitsema Oquirrh Mountaini templi Utah' osariigis Ameerika Ühendriikides oma sünnipäeval. Kui ta templi juurde saabus ja templi esiuksele lähenes, oli sinna kogunenud grupp noori. Nad teadsid, et president Monsonil on sünnipäev, sest hakkasid laulma „Õnne soovime sul”. Ta peatus ja vaatas neid, suur naeratus näol. Ta hakkas isegi kätega vehkima, nagu juhataks nende laulmist. Lõppu lisasid lauljad sõnad „Ja palju aastaid veel”. Ta ütles mulle: „See on mu lemmikosa.”

Kiriku lapsed ja noored armastavad teda ja ma arvan, et neil pole kahtlustki, et tema neid samuti armastab.

3. Võime järgida Vaimu õhutusi.

President Monson rääkis pühendumisest Issandale ja Vaimu õhutuste järgimisele nende sõnadega: „Kõige kaunim kogemus elus, mida tean, on tunda Vaimu õhutust, sellele vastavalt tegutseda ning hiljem teada saada, et see oli vastus kellegi palvele või rahuldus kellegi vajaduse. Ja ma tahan, et Issand alati teaks, et kui Tal on vaja midagi ära teha, siis Tom Monson teeb selle Tema eest ära.”²

Seda eeskujut peaks igaüks meist tahtma järgida.

4. Võime armastada templit.

President Monson läheb ajalukku kui üks Kiriku ajaloo suurimatest templiehitajatest. Alates ajast, kui temast 2008. aasta veebruaris sai Kiriku president, on ta jätkanud suurt templiehitustööd. Kuue aasta jooksul, mil ta on olnud prohvet, on president Monson kuulutanud välja 33 uue templi ehitamise.

President Monson on öelnud: „Las igaüks meie seast elab vääriliselt, puhaste käte ja puhta südamega, et tempel võiks puudutada meie elu ja meie peresid.”³

Ta andis ka selle imelise lubaduse: „Kui me armastame templit, puudutame templit ja käime templis, peegeldab meie elu meie usku. Kui me läheme Jumala pühasse kotta,

kui me hoiame meeles seal tehtud lepinguid, *suudame kanda igat katsumust ja ületada iga kiusatuse.*⁴

Järgigem templi armastamisel prohveti eeskujut.

5. Võime olla lahked, hoolivad ja armastavad.

President Monson on suurepäraseks eeskujuks teiste armastamisest. Terve tema teenimisaeg on vaatamata kiirele ajakavale täis olnud kodude külastusi, käte pea peale panemisi ja õnnistuste andmisi, ootamatuid julgustavaid ja lohutavaid telefonikõnesid, julgustus-, tänu- ja tunnustuskirjade saatmist, haiglates ja hoolekandekeskustes, matustel ja peiedel käimisi.

Just nagu oleks seda teinud Päästja, on Thomas Monson käinud ringi, tehes head (vt Ap 10:38), õnnistades, armastades teisi; see on tema elu motiveeriv jõud.

Tähelepanuväärne näide president Monsoni lahkusest on pärit aastast 2012. Utah' osariigi kauni Brigham City templi valmimise eel kohtusin ma Esimese Presidentkongrega, et arutada templi pühitsemise plaane. Kuna Brigham City on Salt Lake Cityst vaid tunni teekonna kaugusel põhja pool, oleks president Monsonil olnud kerge pühitsemiseks sinna reisida.

Selle asemel ütles president Monson: „Brigham City on kodulinnaks juhataja Boyd K. Packerile, sellele suursugusele apostlile, kes on palju aastaid Kaheteistkümne Kvoorumis minu kõrval istunud. Ma soovin, et temal oleks au ja õnnistus oma kodulinna tempel pühitseda. Ma ise hoiان sellest kõrvale ja palun juhataja Packeril pühitseda Brigham City tempel. Ma soovin, et see oleks temale eriline päev.”

See oli imeline päev nii juhataja Packerile kui ka öde Packerile, kes samuti Brigham Citys üles kasvas. Mind puudutas sügavalt president Monsoni lahkus kaasapostli vastu. Me võime kõik sellised olla. Me võime jagada ja olla lahked ja mõelda mitte nii palju enda peale, vaid teistele enda ümber.

Prohveti eeskujut

President Monson on õpetanud meile oma imelistes ja inspireerivates üldkonverentsi kõnedes, kuidas oma elu

Just nagu oleks seda teinud Päästja, on Thomas Monson käinud ringi, tehes head, õnnistades, armastades teisi; see on tema elu motiveeriv jõud.

elada. Ta on meile oma tähelepanuväärselt imelise isikliku eeskujut kaudu õpetanud, kuidas olla Jeesuse Kristuse järgijad. Issand on meile tööpoolest andnud eeskujut kõigis asjades, ja üks, mida me peaksime püüdma järgida, on meie armastatud prohveti eeskujut.

Ma tunnistan, et taevast on Jumal, kes meid tunneb ja armastab. Ta on andnud meile prohveti, kes meid neil viimsetel aegadel juhatab, õpetab ja juhhib. Ma usun, et Issand ootab meilt, et me prohvetit armastaksime, toetaksime ja tema eeskujut järgiksime.

Ma pean suureks õnnistuseks, et võin elada ajal, mil Thomas S. Monson on Jumala prohvet. Kui me järgime prohvetit ja püüame olla rohkem tema moodi, suudame saada ustavamateks Issanda Jeesuse Kristuse jüngriteks. ■

Kiriku Haridussüsteemi pühalikult koosolekult Brigham Youngi Ülikoolis Idahos 5. mail 2013. Täispika teksti vaatamiseks mine lds.org/broadcasts.

VIITED

1. Messages of Inspiration from President Monson, Church News, 2. sept 2012, lk 2.
2. On the Lord's Errand, DVD, 2008.
3. Thomas S. Monson. Blessings of the Temple. Ensign või Liahona, okt 2010, lk 19.
4. Thomas S. Monson. Be Your Best Self 1979, lk 56; rõhutus lisatud.

Filipiinid:

VAIMNE
VÄGI MERE
SAARTEL

53 lühikese aasta jooksul on Kirik Filipiinidel, mida tuntakse Oriendi pärlil nime all, kogunud hämmastavat tugevust ja kasvu.

Augusto A. Limi jaoks kinnitasid kahe Ameerika Ühendriikidest pärineva noore misjonäri sõnumid põhimõtteid, mida ta juba teadis õiged olevat. Noore juristi ja kristlase Augusto jaoks olid õpetused, näiteks jätkuv ilmutus, „asjad, millesse ta juba keskkoolis ja kolledžis käies uskunud oli”.¹

Mõne kuu pärast nõustus Augusto pühapäeval Kirikuse minema ja võttis vastu väljakutse Mormoni Raamatut lugeda ja selle üle palvetada. „Ma hakkasin tõsiselt lugema Mormoni Raamatut, samas vaimus, mida Moroni meil [omada] soovitas. Kui ma lugesin ja soovisin teada, kas see on tõsi, hakkas mu tunnistus pärast mõne rea lugemist kasvama,” meenutas ta.²

1964. aasta oktoobris sai Augusto Lim ristitud ja temast sai Viimse Aja Pühade Jeesuse Kristuse Kiriku teerajaja Filipiinidel. Varsti liitus Kirikuga ka tema naine. Täna, pärast aastakümneid ustavalt kirikus teenimist, mis sisaldas ka 1992. aasta kutset teenida üldjuhina, meenutab vend Lim sadade tuhandete Oriendi pärlis elavate viimse aja pühade usku ja pühendumist.

Viljakas maa

Umbes 550 aastat enne Jeesus Kristuse sündi lubas Issand Mormoni Raamatu prohvet Nefile: „Ma pean meeles neid, kes on meresaartel,” ja „toon oma sõna inimlastele;

jah, koguni kõikidele maa rahvastele” (2Ne 29:7). Paljudele, kes on lugenud neid valitud sõnu, meenub üks grupp meresaari: Filipiinid.

Filipiini Vabariik on suur, umbes 7100 saarest koosnev ligi 100 miljonilise rahvaarvuga saarestik Aasia ranniku kaguosas. See on kaunis troopiline maa, kus elavad sõbralikud, agarad ja alandlikud inimesed. Kuid riiki vapustavad pidevalt maavärinad, taifuunid, vulkaanipursked, hiidlained ja teised loodusõnnetused ning vaevavad sotsiaalmajanduslikud probleemid. Laialt levinud vaesus on pidev probleem, filipiinlased on pidanud taluma mitmeid poliitilise ebastabiilsuse ja majanduskriiside perioode.

Neile aga, kes on tuttavad Issanda teedega, on Filipiinid evangeeliumi seemnete istutamise viljakaks mullaks. Peale tagalogi ja teiste kohalike keelte räägivad paljud filipiinlased ka inglise keelt, mis on samuti riigikeel. Hispaania pika valitsusaja tõttu on üle 90 protsendi elanikkonnast kristlased ja suurem osa ülejäänud kümnest protsendist moslemid.

Esimest korda püüdsid Filipiinidel Kirikut tutvustada 1898. aasta Hispaania-Ameerika sõja ajal Willard Call ja George Seaman, kaks viimse aja pühast ajateenijat Utah' osariigist Ameerika Ühendriikidest, keda oli enne lahkumist misjonäriks asetatud. Võimaluse avanedes kuulutasid nad evangeeliumi, kuid ristimisi sellele ei järgnenud.

Evangeeliumi põhimõtetele tuginedes saavutavad noored vallalised Filipiinidel edu ja saavad Issanda Kirikus kindlimateks juhtideks.

II maailmasõja ajal viibis saartel mitmeid viimse aja pühased, kes liikusid edasi koos liitlasvägedega. 1944. ja 1945. aastal pidasid sõjaväegrupid mitmes paigas Kiriku koosolekuid ja sõja lõppedes oli Filipiinidel veel hulk viimse aja pühadest ajateenijaid. Nende seas olid Maxine Tate ja hiljuti usku pöördunud Jerome Horowitz. Mõlemad aitasid tutvustada evangeeliumi Ancieta Fajardole. Aidates pommituses hävitatud Manila piirkonnas Aniceta maja taastada, jagas vend Horowitz oma vastleitud usku Aniceta ja tema tütre Ruthiga.

Aniceta sai tunnistuse ja soovis ristitud saada, kuid Kirik ei lubanud sel ajal Filipiinidel ristimisi, kuna saartel puudusid alalised Kiriku üksused. Vanem Harold B. Lee (1899–1973) Kaheteistkümne Apostli Kvoorumist kuulis Aniceta soovist ristitud saada ja üldise ajateenijate komitee esimehena andis ta Aniceta ristimiseks loa. 1946. aasta ülestõusmispüha hommikul ristas ajateenija Loren Ferre Aniceta Fajardo, keda tunnustatakse esimese filipiinlasena, kes sai Viimse Aja Pühade Jeesuse Kristuse Kiriku liikmeks.

Misjonitöö algus

Pärast sõda organiseeriti kahes Ameerika sõjaväebaasis – Clarki õhuväebaasis ja Subic Bay mereväebaasis

– Kiriku grupp ja viimse aja pühadest ajateenijad jäid ootama Kiriku ametlikku rajamist Filipiinidele. 21. augustil 1955. aastal pühitses president Joseph Fielding Smith (1876–1972) Filipiinid evangeeliumi jutlustamiseks. Õiguslike piirangute tõttu lükkus misjonäride saabumine edasi aastani 1961.

1960. aastal külastas Filipiine vanem Gordon B. Hinckley (1910–2008), kes teenis tol ajal Kaheteistkümne Apostli Kvoorumis assistendina: „Ma avaldasin arvamust, et misjonitöö saab .. sama edukaks, kui see on olnud maailma teistes paikades.”³ Järgmisel aastal pärast liikmete, nagu Maxine Tate Grimmi, Lõuna Kaug-Ida misjoni juhataja Robert S. Tayloriga ning ka mitte Kiriku liikmetest sõprade suurt ettevalmistust ja dokumentide vormistamist naasis vanem Hinckley saartele, et Filipiinid uuesti misjonitöö alguseks pühitseda.

28. aprillil 1961. aastal kohtus vanem Hinckley Manila eeslinnas väikese grupi teenistusliikmete, Ameerika residentide ja ühe filipiinlasest liikme David Lagmaniga ja ütles järgmise erilise palve: „Mitu tuhat inimest võtab vastu selle sõnumi ja saab tänu sellele õnnistatud.”⁴ Need sõnad, öeldud tõelise Issanda teenija poolt, said peagi prohvetlikuks.

Esimesed misjonärid – Raymond L. Goodson, Harry J. Murray, Kent C. Lowe ja Nester O. Ledesma – saabusid Manilasse mõni nädal hiljem. „Filipiinlased olid evangeeliumile väga vastuvõtlikud,” märkis vanem Lowe. „Kui perepea otsustas Kirikuga liituda, siis paljudel juhtudel liitus Kirikuga terve perekond.”⁵

Kirik edeneb

Töö edenes niivõrd, et 1967. aastal organiseeriti Filipiinide misjon. Aasta lõpuks oli misjonis 3 193 liiget, kellest 631 olid pöördunud usku samal aastal. 1973. aastaks oli Kirik Filipiinidel kasvanud peaaegu 13 000 liikmeni. 20. mail 1973. aastal moodustati Filipiinide Manila vai, mille juhatajaks sai Augusto A. Lim. 1974. aastal jagati misjon Filipiinide Manila ja Filipiinide Cebu City misjoniteks.

1975. aasta augustis külastas Manilat president Spencer W. Kimball (1895–1985), et olla Filipiinide esimese piirkonna konverentsil eesistujaks. August oli tormine kuu ja muutis väljastpoolt Manilat tulijatele reisimise raskemaks. Bussitais pühasid Laoag Cityst ei oleks peaaegu jõudnudki kohale, kuid pühad lükkasid sõiduki mudalombist välja ja palusid bussijuhti, et see ümber ei pööraks. Üks teine pühade grupp sõitis üle tormise mere kolm päeva, sest kõige tähtsam on, nagu üks öde ütles, näha ja kuulda Jumala elavat prohvetit.

Kaks viimse aja pühast ajateenijat kuulutasid Filipiinidel Hispaania-Ameerika sõja ajal evangeeliumi.

1944–1945: Veel mõned VAP teenistusliikmed jutustasid II maailmasõja ajal

Quezon Citys. Krundilt avaneb vaade Marikina orule ja see asukoht on paljudest Kiriku liikmetest võrdsel kaugusel. Soovitus kiideti heaks ja krunt osteti 1981. aasta jaanuaris. Kiriku palvel sai tänava nimeks Temple Drive.

Hoolimata taifuuniohust kogunes 25. augustil 1982 templi ehitusega alustamise tseremooniale umbes 2000 Kiriku liiget kõikidelt saartelt, reisisid laeva, rongi ja bussiga. Templi ehitus algas peagi ja see oli pühitsemiseks valmis 1984. aasta augustis.

1955: President Joseph Fielding Smith pühitseb Filipiinid evangeeliumi kuulutamiseks

1946: Aniceta Fajardo saab teadaolevalt esimese filipiinlasena Kirikusse ristitud ja kinnitatud

President Kimball külastas Filipiine taas 1980. aastal, et olla järjekordse piirkonna konverentsi eesistuja, ning kohtus lühidalt ka Filipiinide presidendi Ferdinand Marcosega. See kohtumine sillutas tee, et 1983. aastal avas Kirik Filipiinidel misjonäride koolituskeskuse ja pühitses järgmisel aastal Filipiinide Manila templi. 1987. aastal moodustati Filipiinide Mikroneesia piirkond, mille peakorter asub Manilas.

1987. aastal tõlgiti Mormoni Raamat osaliselt tagalogi keelde. Praeguseks on Mormoni Raamat saadaval mitmes Filipiinide keeles, sealhulgas sebu keeles.

Templiõnnistused

1980. aasta detsembris saatis president Spencer W. Kimball Kiriku kinnisvaraosakonna juhataja Manilasse, et leida templi jaoks sobilik krunt. Pärast mitme krundi vaatamist soovitas juhataja osta 1,4-hektarilise maatüki

Peaaegu 27 000 liiget ja mitteliiget külastasid templit enne selle pühitsemist. Nad tulid vaatamata kahele taifuunile, mis olid 48-tunnise vahega vaid mõni päev varem Filipiinidest üle käinud. Kaugetest provintsidest saabusid pühad väsinute, kuid rõõmsatena. Paljudel juhtudel olid nad sunnitud sõitma Manilasse kõrvalteede kaudu, sest maanteed olid üle ujutatud ja sillad üle kallaste voolavate jõgede poolt kahjustatud.

Templi ilu avaldas külastajatele muljet, sealhulgas paljudele prominentidele. Kirjanik Celso Carunungan sõnade kohaselt oli seal „pühalik tunne, sest kui sa sisse jõuad, seisad sa silmitsi oma Loojaga”. Kolonel Bienvenido Castillo, pekaplan Filipiinide Constabularys ütles, et tempel on „koht, kus saab mõelda taevaseid asju, sest keskkond soosib seda”. Kaks nunna leidsid, et tempel „on tõepoolest Issanda koda”. Eva Estrada-Kalaw, Filipiinide parlamendi liige ütles giididele: „Ma sooviks, et te siia rohkem templeid ehitaksite.”⁶

President Hinckley, kes teenis tol ajal teise nõuandjana Esimeses Presidentkonnas, juhatas templi nurgakivi tseremooniat teispäeval, 25. septembril 1984. Sellele järgnes selestilises ruumis üheksa pühitsemistseremooniat. Eri istungitel osales ligi 6 500 püha 16 vaaist ja 22 ringkonnast Vaikse ookeani piirkonnast.

Kohe, kui viimane pühitsemistseremoonia oli lõppenud, said Paulo V. Malit jr ja Edna A.

(vt Mt 13:45–46), otsustas see paar reisi eest maksmiseks müüa oma maja, et nad võiksid koos oma lastega saada igavese perena pitseeritud. Oma kodu ja enamiku vara müügist õnnestus neil kokku saada täpne raha, et oma üheksaliikmelise perega Manilasse seilata. Leonides muretses, sest neil polnud enam kodu, kuhu naasta. Kuid Bernardo kinnitas talle, et nende eest hoolitseb Issand. 1985. aastal pitseeriti nad templis perena kokku

1961: Filippiinidel algab ametlikult misjonitöö; saabuvad esimesed neli misjonäri

1967: Organiseeritakse Filippiinide misjon

1973: Moodustatakse Filippiinide Manila vai

1974: Filippiinide misjon jaotatakse Filippiinide Manila ja Filippiinide Cebu City misjoniteks

1975: Manilas toimub esimene piirkonna konverents

1983: Manilas avatakse Misjonäride Koolituskeskus

Yasona 27. septembril 1984. aastal esimeseks abielupaariks, kes Filippiinide Manila templis abiellusid. Templi esimene president W. Garth Andrus viis abielutseremoonia läbi.

Hulgaliselt Kiriku liikmeid alates templitöötajatest seisis järjekorras, et saada oma templiand. Templitöö jätkus kogu öö järgmise päevani.

Liikmete soov templisse minna oli kasvanud. Need, kes elasid Manilast kaugel, pidid palju ohverdama, et suur vahemaa paadi või bussiga läbida. Kuid nad tulid ja töid endaga lugusid usust ja kindlameelsusest.

Bernardo ja Leonides Obedozale General Santosest näis kaugesse Manila templisse minnek võimatu. Kuid nagu kaupmees, kes müüs kõik, mis tal oli, et osta üks hinnaline pärl

Abiühingu koosolek hädaolukorras valmisolekust annab väärtuslikku infot ödedele, kes elavad riigis, kus on palju looduskatastroofe.

ajaks ja igavikuks. See oli iga toodud ohvrit väärt, sest templis leidsid nad võrreldamatu rõõmu – oma hinnalise pärli. Ja nagu Bernardo oli öelnud, Issand tõesti hoolitses nende eest. Kui nad Manilast tagasi jõudsid, andsid lahked tuttavad neile elukoha. Nende lapsed said hariduse ja lõpuks muretses pere endale uues asukohas oma kodu.

18. aprillil 2006. aastal kuulutas Esimene Presidentkond välja Filipiinide Cebu City templi ehituse. Seda uudist kuuldud valasid paljud Kiriku liikmed õnnepisaraid. „Me oleme õnnistatud, sest Issand on valinud Cebu City meie järgmise

KIRIKU LIIKMESKONNA KASV FILIIPINIDEL

Kiriku liikmeskonna koguarv: 675166*

Kogudusi: 1134

Misjoneid: 17

Templeid: 2
(veel üks on ehitamisjärgus)

Pereajaloo keskuseid: 167

1967: 3193

1970: 13000

1980: 17424

1990: 237000

2000: 373000

2012: 661598

* 2013. aasta septembri seisuga

1984: Pühitsetakse Manila tempel Filipiinidel

1987: Rajatakse Filipiinide Mikroneesia piirkond, mille peakorter asub Manilas

1987: Mormoni Raamat tõlgitakse osaliselt tagalogi keelde

2010: Pühitsetakse Cebu City tempel Filipiinidel

templi asukohaks,” ütles Cesar Perez jr, Cebu City usuinstituuudi juhataja.

Mõni kuu pärast Filipiinide Cebu City templi pühitsemist leidsid filipiinlastest pühad taas põhjust rõõmustamiseks. 2. oktoobril 2010. aastal kuulutas president Thomas S. Monson üldkonverentsi avakõnes välja Filipiinide Urdaneta templi ehituse Pangasinanis.

Parim on alles ees

Viimse Aja Pühade Jeesuse Kristuse Kirik Filipiinidel on suhteliselt noor, kui seda võrrelda teiste riikidega, kuid selle saatuse on saareriigis hiilgav. Kiriku kasv on olnud imeline ja parim on alles ees. Vanem Michael John U. Teh seitsmekümnest, teine filipiinlane, keda kutsuti teenima üldjuhina, ütles: „Meie [Filipiini viimse aja pühad] peame end rohkem kui kunagi varem vaimselt ette valmistama, sest töö läheb edasi, kas meie abiga või ilma.”⁷

Tõepoolest, 21. sajandi edenedes suureneb taastatud Kiriku kasv ja mõjusfäär, sest üha enam filipiinlasi võtab vastu selle sõnumi ja saab saareriigi rahvale valitud õnnistuseks. Vanem Tehile ja Filipiinide pühadele on täitumas „suured ... Issanda lubadused neile, kes on meresaartel” (2Ne 10:21). ■

VIITED

1. Augusto A. Lim, R. Lanier Britsch'i kõnes, „Faithful, Good, Virtuous, True”: Pioneers in the Philippines, Ensign, aug 1997, lk 60; Liahona, veeb 1998, lk 44.
2. Augusto Lim, Gelene Tobiase, Augusto Lim: The Man of Many Firsts countrywebsites.lds.org/ph/index.php/deline-philippines/jubilee-2011
3. Vt Sheri L. Dew, *Go Forward with Faith: The Biography of Gordon B. Hinckley* 1996, lk 213–215.
4. Gordon B. Hinckley, Commencement of Missionary Work in the Philippines, Tambuli, apr 1991, lk 18.
5. James Neil Clark'i intervjuu Kent Clyde Lowe'ga, 3. sept 2007.
6. Francis M. Orquiola, Temple Dedication Rewards Faith of Filipino Saints, Ensign, nov 1984, lk 107.
7. Michael John U. Teh, Scriptures and Spiritual Preparation [Piirkonna juhatause sõnumid, mai 2011]; lds.org/ph/index.php/literature.

PÄÄSTMISPLAANI

kasutamine küsimustele vastamisel

LaRene Porter Gaunt

Kiriku ajakirjad

SURELIKKUSELE EELNENUD ELU

LOOMINE

EESRIIE

SURELIKKUS

Me elame põneval ajal. Taastatud Jeesuse Kristuse evangeelium on tulemas „välja varjust” (ÕL 1:30). Selle tulemusena kuulevad „mormoonidest” üha enamad Taevase Isa lapsed, kes ei ole meie usku. Mõned kuulevad asju, mis kõlavad imelikult ja tekitavad segadust. Teised kuulevad asju, mis tunduvad tuttavad ja toovad lohutust. Mõlema grupi inimesed võivad tulla meie juurde, otsides vastuseid oma küsimustele. Palju vastuseid võib leida päästmisplaanist, mida tuntakse ka „suure õnneplaani” (Alma 42:8) nime all. Kõige sagedamini esitatud küsimused on “kust ma tulin?”, “miks ma siin olen?” ja “kuhu ma pärast seda elu lähen?”. Kõigile neile küsimustele saab vastata päästmisplaanis leiduvate tõdede abil. See artikkel pakub mõned vastused, mida annavad nendele küsimustele pühakirjad või on andnud meie prohvet president Thomas S. Monson.

*Usk Jeesusesse Kristusesse
Meeleparandus*

Kust ma tulim?

Me oleme igavesed olendid. Me elasime enne seda elu Jumala juures Tema vaimulastena. President Monson ütles: „Apostel Paulus [õpetas] et me „oleme Jumala sugu” [Ap 17:29]. Kuna teame, et meie füüsiline keha on meie surelike vanemate sugu, tuleb meil Pauluse avalduse sisu põhjalikult uurida. Issand on kuulutanud, et „vaim ja keha moodustavad inimese hinge” [ÕL 88:15]. Seega on vaim Jumala sugu. Tema, kes kirjutas heebreallastele, viitab Jumalale kui „vaimude Isale” [Hb 12:9].”¹

Miks ma olen siin?

Meie elu kohta maa peal ütles president Monson: „Kui tänulikud me peaksime olema, et tark Looja valmistas maa ja jättis meid siia, pannes varasema elu unustuseloori taha, et võiksime võtta osa prooviajast, võimalusest end tõestada, et olla kõige selle väärilised, mida Jumal meie jaoks valmistanud on.

See on selge, et üks peamisi põhjusi, miks me maa peal oleme, on saada endale lihast ja luust keha. Lisaks sellele on meile antud valikuvabaduse and. Meil on eriline võimalus tuhandel kombel ise valida. Siin õpime karmi kogemustekupja käe all. Eristame head halvast. Teeme vahet mõrul ja magusal. Avastame, et meie tegudel on tagajärjed.”²

Kuhu ma lähen pärast seda elu?

Surm saab osaks kogu inimkonnale. Kuid „kui mees sureb, kas ta ärkab jälle ellu?” (Ii 14:14). „Meie teame, et kõik ei lõppe surmaga,” ütles president Monson. „Elavad prohvetid on seda tõde läbi aegade õpetanud. Vastuse leiab ka meie pühakirjadest. Mormoni Raamatust loeme täpseid ja lohutavaid sõnu:

*Kui meil või teis-
tel on küsimusi
Jeesuse Kristuse
evangeeliumi
kohta, kas me
oskame neile
vastata?*

*Ristimine
Püha Vaimu and*

*Lõpuni
vastu
pidama*

KUST MA SAAN ÖPPIDA PÄÄSTMISPLAANI KOHTA?

1. Päästmisplaani õpetatakse kõige selgemalt Mormoni Raamatus, Õpetuses ja Lepingutes ja Kallihinnalises Pärlis.
2. Elavate prohvetite sõnu saab lugeda conference.lds.org. Võite vaadata järele sõnu, nagu päästmisplaani, õnneplaani, lepitus, ülendus, õiglus ja arm, meeleparandus ning ülestõusmine.
3. Vt 2. õppetund: „Päästmisplaani“, 3. peatükk raamatus „Jutlusta minu evangeeliumi: Misjonitöö juhised“.

“Nüüd, mis puutub hinge seisundisse surma ja ülestõusmise vahel – Vaata, ingel on mulle teatavaks teinud, et kõikide inimeste vaimud, niipea kui nad on lahkunud sellest surelikust kehast, jah, kõikide inimeste vaimud, on nad siis head või halvad, võetakse koju selle Jumala juurde, kes andis neile elu.

Ja siis sünnib, et nende vaimud, kes on õigemeelsed, võetakse vastu õnne seisundisse, mida kutsutakse paradiisiks, puhkeseisundiks, rahuseisundiks, kus nad puhkavad kõigist oma vaevadest ja kõigist muretsemistest ja kurvastamistest.” [Al 40:11–12].³

Pärast ülestõusmist läheme selestilisse kuningriiki, mille hiilgus on nagu päikesehiilgus, terrestilisse kuningriiki, mille hiilgus on nagu kuu hiilgus, telestilisse kuningriiki, mille hiilgus on nagu tähtede hiilgus või äärmisemasse pimedusse (vt ÕL 76).

Kas Jumal on olemas? Kas Saatan on tõeline?

Taevane Isa, Jeesus Kristus ja Saatan võtsid kõik osa suurest taevasest nõukogust, mis peeti enne meie sündi. Päästmisplaani osana otsis Taevane Isa ühte, kes läheks maa peale ja lepitaks meie patud. Ta ütles: „Kelle ma saadan? Ja üks [Jeesus Kristus], kes oli Inimese Poja sarnane, vastas: Siin ma olen, saada mind! Ja teine [Saatan] vastas ning ütles: Siin ma olen, saada mind! Ja Issand ütles: Ma saadan esimese.

Ja teine [Saatan] sai vihaseks ja ei jäänud ustavaks oma esimeses seisundis; ja sel päeval järgnesid temale paljud” (Aabr 3:27–28; vt ka ÕL 29:36–37; Ms 4:1–4).

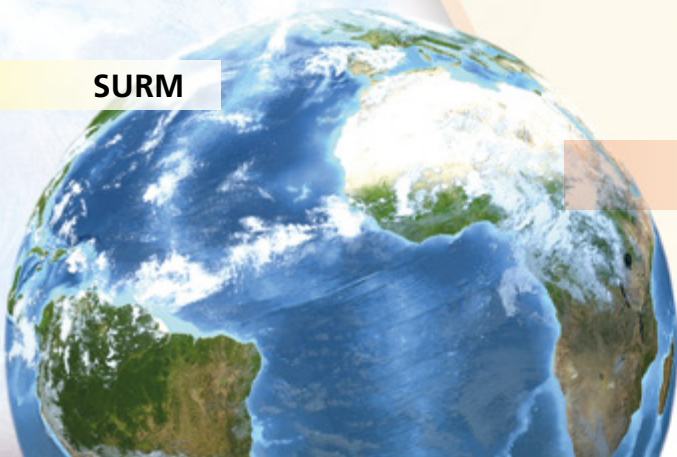
Kas meil on väge panna vastu Saatanaga kiusatustele?

Üks kolmandik vaimudest, kes otsustasid pärast Taevast nõukogu Saatanat järgida, heideti koos temaga välja. Nad jäävad koos Saatanaga ilma füüsiliste kehadeta vaimudeks. Prohvet Joseph Smith õpetas: „kõigil olevustel, kellel on kehad, on vägi nende üle, kellel keha ei ole.”⁴ Seetõttu võib Saatan meid kiusata, kuid meil on vägi kiusatusele vastu panna.

Vaimumaailm

SURM

ÜLESTÕUSMINE

SELESTILINE

TERRESTRILINE

TELESTILINE

Miks tundub vahel, et Taevane Isa ei vasta mu palvetele?

„Palve on viis, kuidas Isa tahe ja lapse tahe omavahel kooskõlla viiakse. Palve eesmärgiks ei ole muuta Jumala tahet” (Pühakirjajuht, Palve). Palve on abivahend, mis aitab meil otsustada, kas kasutame oma valikuvabadust selleks, et oma tahet Jumala tahtega ühildada (vt Aabr 3:25). Taevane Isa vastab alati meie palvetele, kuid need vastused võivad olla kas „jah“, „ei“ või „mitte veel“. Ajastus on oluline.

Miks on mul katsumusi, kui püüan oma elu hästi elada?

Katsumused on osa päästmisplaanist. Need muudavad meid tugevamaks, täiustavad ja puhastavad meid, kui me tugineme Jeesusele Kristusele ja Tema evangeeliumile. Taevane Isa toetab meid katsumustes. Meie katsumused „annavad [meile] kogemusi ja on [meile] kasuks” (ÕL 122:7).

Kuidas ma tean, mis on õige ja mis vale?

Kõik Jumala lapsed sünnivad Kristuse valgusega, mis aitab meil „eristada head halvast” (Mn 7:16). Sellele lisaks võib Püha Vaim tunnistada tõest meie meeles ja südames rahu ja soojade tunnetega (vt ÕL 8:2–3).

Kas ma võin saada andeks isegi tõsised patud?

Jumal teadis, et igaüks meist teeb pattu, kui me õpime hea ja halva vahel valima.⁵ Kõigi pattudega käib kaasas ka karistus. Õiglus nõuab, et kantakse karistust. Oma armus lubas Taevane Isa Jeesusel Kristusel teha lepituse ja rahuldada õigluse nõuded meie kõigi eest (vt Al 42). Kristuse kannatused Ketsemanis ja surm Kolgatal tasus meie pattude eest, kui me võtame vastu Kristuse lepituse, teeme meelearandust ja saame osa evangeeliumi talitustest. Me võime oma patud andeks saada (vt ÕL 1:31–32). ■

VIITED

1. Thomas S. Monson. Võidujoks eluga. 2012. aasta kevadine üldkonverents -www.jeesusekristusekirik.ee; vt ka Aabr 3:22–26.
2. Thomas S. Monson. Võidujoks eluga. 2012. aasta kevadine üldkonverents -www.jeesusekristusekirik.ee; vt ka Al 34:32–34.
3. Thomas S. Monson. Võidujoks eluga. 2012. aasta kevadine üldkonverents -www.jeesusekristusekirik.ee; vt ka ÕL 76:59–111.
4. Teachings of Presidents of the Church: Joseph Smith, 2007, lk 211.
5. Väikesed lapsed ei saa teha pattu „enne, kui nad saavad vastutavateks” (vt ÕL 29:46–47).

KUIDAS NAD TEADSID?

President Dieter F. Uchtdorf, teine nõuandja Esimeses Presidentkonnas, pidas 2011. aastal Abiühingu üldkoosolekul õdedele kõne, mis puudutas mu südant ja tõi mu hinge rahu. Ta rääkis väikesest meelespeast ning sellest, et lille viis õielehte esindavad viit asja, mida meil tuleb meeles pidada.¹

Pärast koosolekut rääkis mu tütar Alyssa mulle oma sõbrast Jessiest, kes peab toitlustusettevõtet. Jessie vaia Abiühingu juhid palusid tal valmistada magustoit, mida pärast Abiühingu üldkoosolekut pakkuda. Jessie rääkis Alyssale, et teadis kohe, et tahab valmistada 250 muffinit. Alyssa

pakkus abi muffinite vaiakeskusesse transportimisel.

Kui koosoleku päev saabus ja Alyssa Jessiele appi läks, oli sõbranna meelt heitmas. Muffinid olid küll valmis, kuid Jessie oli teinud neist pildi ja saatnud ühele sugulasele, kes väitis, et need pole sellise koosoleku jaoks piisavalt pidulikud.

Jessie hakkas endas kahtlema. Ta järeldas, et Abiühingu juhid ootavad temalt midagi enam kui lihtsaid muffineid. Ta püüdis meeleheitlikult välja mõelda, kuidas muffineid kaunistada, kuid selleks ei olnud enam aega. Muffinid jäid, nii nagu need olid, ja nad viisid need koos Alyssaga

ära. Jessie tundis, et on õdesid alt vedanud, kuni kuulis president Uchtdorfi kõnet.

Kui president Uchtdorf kõneles meelespealilledest, ilmus ekraanile foto sinisest lillekesest. Tilluke habraste õielehtedega lilleke oli lihtne, ent kaunis. President Uchtdorfi kõne puudutas kõigi südant. Ta palus, et me ei oleks liiga hõivatud meid ümbritsevate suurte eksootiliste lilledega, nii et me ei märka neid viit lihtsat, ent olulist tõe, mida ta meile õpetas.

Pärast lõpupalvet suundusid õed kultuurisaali. Kui Alyssa ja Jessie sisse astusid, ümbritsesid kõik magustoidulauda ja imestasid: „Kuidas nad küll teadsid?”

Iga muffinit kattis lihtne valge glasuur ning selle peale oli asetatud üks tagasihoidlik, ent kaunis, õrn ja viieõieline meelespea. ■

Gale Ashcroft, Arizona osariik, Ameerika Ühendriigid

VIITED

1. Vt Dieter F. Uchtdorf, Meelespea – 2011 Abiühingu üldkoosolek.

Muffinid olid küll valmis, kuid Jessie oli teinud neist pildi ja saatnud selle ühele sugulasele, kes väitis, et need pole Abiühingu koosoleku jaoks piisavalt pidulikud.

LUBADUS ANDIS MULLE LOOTUST

Peagi pärast abiellumist õnnistati meid pojaga. Tema naeratust ja silmavaadet imetledes tundsin end Taevase Isa ees võlglasena. Meie poeg näis olevat täiuslik. Ma tänasin koos abikaasaga iga päev Issandat sellise hinnalise kingituse eest.

19. veebruaril 2009 pakkisin ma asju, et viimast aastat kooli minna. Me abikaasaga ei teadnud, et järgmisel päeval jääb meie kallid pojake palaviku ja lahkub sellest surelikust elust.

See oli minu jaoks raske katsumus. Koguduse liikmed tulid meile külla, et meid pühakirjade ja kirikulauludega lohutada ja et meiega koos palvetada. Ma hindasin nende südamlikke kaastundeavaldusi, kuid lein poja pärast ei vaibunud. Mil iganes ma tema peale mõtlesin, tulid mul pisarad silma.

Neli päeva pärast tema surma tundsin, et peaksin uurima raamatut „Kiriku presidentide õpetused: Joseph Smith”. Kui ma seda käes hoidsin, avanes mulle peatükk pealkirjaga „Lootustandvad ja lohutavad sõnad lähedaste surma ajal”. Seda lugema hakates liigutasid mind traagilised kaotused, mida Joseph ja Emma olid peret luues läbi elanud. Jõudes lõiguni, kus oli katkend prohveti kõnest ühe kaheaastase tüdruku matustel, tundsin, nagu oleks mulle külma vett kaela valatud, et mu muremõtteid peletada.

Ma kutsusin oma abikaasa ja me lugesime koos: „Ma [olen] .. küsinud, miks võetakse meilt ära imikud, süütud lapsed .. Issand võtab paljud ära,

ka imikuna, et nad pääseksid inimeste kadedusest ja praeguse maailma muredest ja kurjusest; nad olid liiga puhtad, liiga armsad, et elada maa peal. Seepärast – kui me asju õigesti kaalume – siis on meil kurvastuse asemel põhjust rõõmustada, sest nad päästetakse halvast, ja peagi oleme jälle nendega koos.”

Prohvet lisas: „Võidakse küsida: „Kas emad saavad oma lapsed igavikus tagasi?”” Jah! Jah! Emad, te saate tagasi oma lapsed, sest neil on igavene elu, kuna nende võlg on makstud.”¹

Pärast nende kaunite sõnade lugemist oleme perena palvetades südamest tänanud selle lubaduse eest, et tänu Jeesuse Kristuse lepitusele saame olla taas oma pojaga koos.

Kui hoidsin seda raamatut käes, avanes mulle peatükk pealkirjaga „Lootustandvad ja lohutavad sõnad lähedaste surma ajal”.

Nüüdseks on meil lisaks lahkunud pojale veel kolm imetoredat last. Me õpetame neile õiget igavikulist evangeliumi, mis viib nad tagasi nende Taevase Isa ja Päästja Jeesuse Kristuse juurde.

Ma tean, et prohvet Joseph Smithi sõnum elust peale surma on õige. Ma olen igavesti tänulik selle lootuse, rahu, rõõmu ja õnne eest, mida see meie perele mõlemal pool eesriiet toob. ■

Juliana Fayehun, Lagos, Nigeeria

VIITED

1. *Teachings of Presidents of the Church: Joseph Smith*, 2007, lk 176, 177.

MUL OLI, MIDA JAGADA

Ma olin hädaolukordadeks valmistumise all mõelnud alati enda ja oma pere heaolu tagamist. Kuid ühel 1992. aasta pühapäeva hommikul Lõuna-Floridas olles hakkasin ma sedalaadi valmisolekut hoopis teisiti mõistma. Ameerika Ühendriikide üks kõige laastavam orkaan Andrew tekitas ühel kaunil suvel Miami linnas Florida osariigis palju pahandust.

Kolmekuulise tööalase õppeprogrammi tõttu elasin ma ajutiselt üksi ühes rannakorteris. Kui kuulsin tormihoiatust ja sain teada, et peame lõunaks olema hoonest evakueerunud, broneeris mu töökaaslane mulle ja kolleegidele sisemaal hotellitoad. Ma lõin lauad akende ette ning pakkisin asjad kokku.

Olin oma naist ja lapsi nädalasele külaskäigule oodanud ning selle

tarbeks oma kuueliikmelisele perele piisavalt vett ja toitu varunud. Mind lohutas mõte, et mul on turvaline koht, kuhu minna, ning piisavalt toitu mitmeks nädalaks.

Kui ma kell 10.30 minekule asusin, tundsin end hästi – kõik oli korras. Ma põlvitasin, et tänada Taevast Isa õnnistuste eest, ning palusin saabuva tormi ajaks Tema abi. Palvet lõpetades innustas Vaim mind ütleva: „Kui keegi peaks mu abi vajama, siis palun aita mul ta üles leida.”

Paari minuti pärast koputas mu uksele 80. eluaastates lesknaine. „Vabandust,” sõnas ta. „Ma eksisin toaga. Ma otsin oma sõpra.”

Ta nägi kurnatud välja. Kui ma küsisin, kas saan kuidagi aidata, teatas ta murest murtuna, et ei tea, mida teha ega kuhu minna. Ma küsisin,

kus ta elab, ning me läksime koos tema korterisse, hindasime olukorda ning arutasime, mida edasi teha.

Rääkisin talle, et mu firmal võib olla ühes hotellis vaba ruumi, ning kutsusin teda meie rühmaga jääma. Ta ohkas kergendatult. Me pakkisime kii-ruga ta asjad, tagasime korteri ohutuse ning seejärel palusin ma ühel kolleegil ta autoga hotelli viia.

Kui ma tahtsin minema hakata, palusid veel kaks lesknaist mu abi. Ma aitasin neil rahuneda, et nad suudaksid järele mõelda, kust varjupaika leida. Kui ma ühe töökaaslase pagasit peale võtsin, tuli minult abi küsima veel üks eakas lesknaine. Me paigutasime tema õrnad esemed turvalisse kohta ning ma aitasin tal kodust lahkuda.

Vahepeal olid teised töökaaslased kutsunud kaks saarel elavat kolledžitudengit sisemaa hotelli meie grupiga liituma. Nende ainsaks toiduks oli peotäis suupisteid ja liiter mineraalvett. Õnneks minul oli, mida jagada, mitte ainult nendega, vaid ka kõigi teistega.

Milline õnnistus oli olla valmis ning lasta Issandal end juhtida! See võimaldas mul teisi äreväl ajal rahustada ning veeta peaaegu kogu oma aeg teisi aidates, ilma et mul oleks tulnud muretseda enda pärast. Ma hakkasin hoopis rohkem hindama preesterluse juhtide nõuannet olla hädaolukordadeks valmis. ■

Brent Fisher, California osariik, Ameerika Ühendriigid

Kui ma küsisin, kas saan kuidagi aidata, teatas naine murest murtuna, et ei tea, mida teha ega kuhu minna.

PÄIKSETÕUSU OODATES

Tuba pimenes tasapisi. Ma lamasin ärkvel ja kuulasin oma mehe hingamist, püüdes kindlaks teha, kas ta magab. Meie 12aastane tütar oli kaks päeva tagasi traagilises liiklusõnnetuses hukkunud. Ma sulgesin taas silmad, kuid und ei tulnud. Tundsin oma tütreast kogu südamest puudust. Ka teadmine päästmisplaanist ei suutnud seda kaotusvalu vähendada.

Koidikul tundsin äkitselt väga suurt igatsust. Peagi pidi tõusma päike ning ma nägin vaimusilmas roosakalt õhetavat taevast. Meie tütar armastas roosat värvi. Roosa päiksetõus oli just see, mida ma vajasin, et teda enda lähedal tunda.

„Lähme vaatame päiksetõusu,“ soostasin ma oma unisele abikaasale.

Me seisime sissesõiduteel näoga ida suunas ning muudkui ootasime ja ootasime. Kui taevast läks valgeks, jäi päike silmapiiril olevate pilvede taha.

Ma toetasin pea abikaasa õlale ning ohkasin, püüdes teeselda, et sellest pole midagi. Kuid ma tahtsin enam. Ma vajasin enam. Taevane Isa oleks ju võinud selle soovi täita, kui Ta meie armsa tütre enda juurde koju võttis.

Kui mu abikaasa hakkas tuppa minema ja näoga läände pöördus, hüüatas ta: „Vaata!”

Ma pöörasin ümber. Meie taga õhetasid roosakad pilved, mida ümbritses kuldne valgus. See võttis lausa hingetuks ja mu silma tulid pisarad. See oli ilusam, kui ma oleks osanud ettegi kujutada. Justkui kallistus meie tütrelt.

Ma teadsin, et Taevane Isa on teadlik minu valutavast südamest ning saatis meile lootuskiire paremast tulevikust – see oli õrn meeldetuletus igavestest perekondadest ja kõigist kaunitest hetkedest, mis veel ees ootavad.

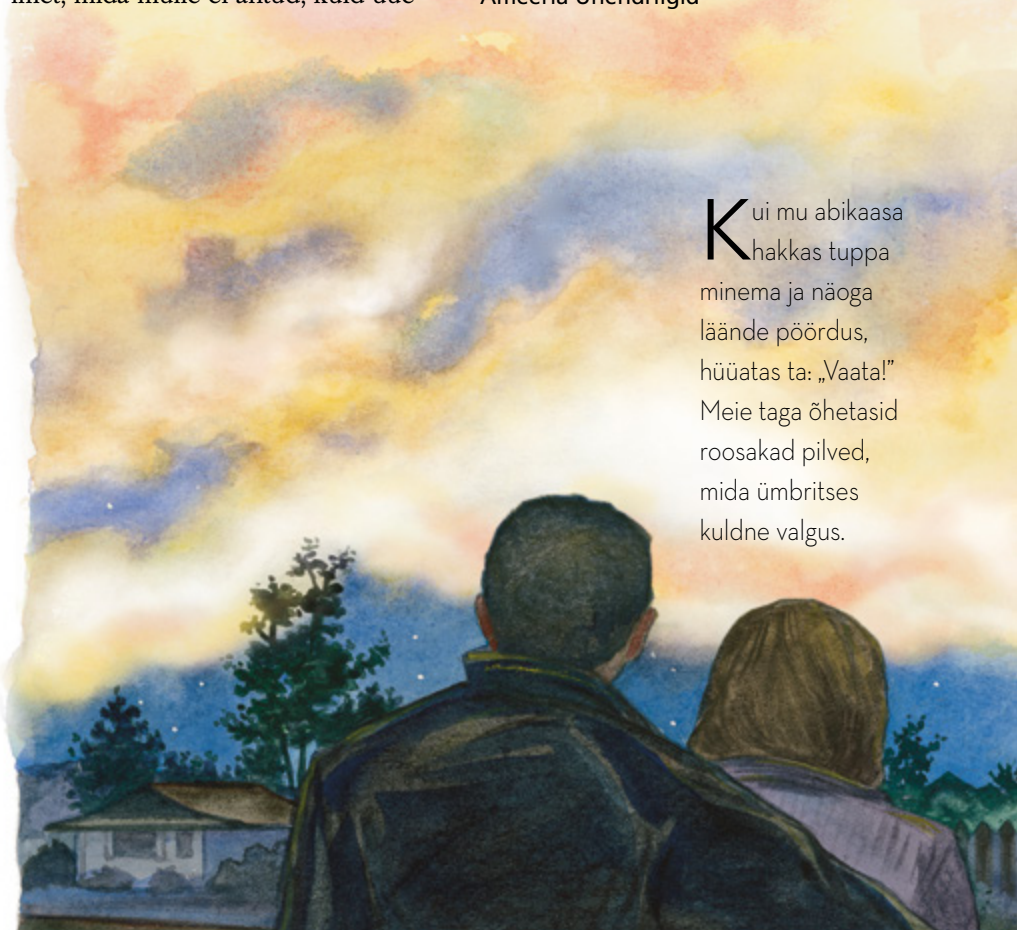
Ma olen palju mõelnud sellele ilusale silmapilgule ja uuele vaatevinklile, mis see meile andis. Kes otsiks päiksetõusu läänest? Ent mu ime ootas mind just seal. Kui paljudest õnnistustest ja imedest ma ilma võin jääda, kuna need tulevad ootamatutest kohadest? Kui tihti keskendun ma sellele, mis minu arvates peaks olema, ning jätan kahe silma vahele kõik imelise, mis juba on?

Ma olin lakkamatult palunud imet, mida mulle ei antud, kuid uue

pilguga ringi vaadates nägin ma teistsuguseid imesid. Nägin nelja inimest, kelle elu muutus paremaks tänu meie tütre annetatud organitele; nägin armastava pere, ühtse koguduse ning teenimise imet. Olen tundnud sügavat kurbust, kuid olen tundnud ka, kuidas vägev lootus täidab mu hinge iga kord, kui näen õhetavat päiksetõusu, roosikarva loojangut või kui kohtan oma teel roosat lillekest.

Nüüdsest pööran päiksetõusu vaadates pilgu nii itta kui ka läände. Mu huulile tuleb naeratus, kuna mõistan, et imesid ja õnnistusi võib kohata igal pool – ning kui me vaid laseme, tõuseb meie murede kohale alati päike. ■

Julia Wagner, Ohio osariik, Ameerika Ühendriigid

Kui mu abikaasa hakkas tuppa minema ja näoga läände pöördus, hüüatas ta: „Vaata!” Meie taga õhetasid roosakad pilved, mida ümbritses kuldne valgus.

Kuidas aitab kombekas kõnepruuk, käitumine ja välimus meil teistele valguseks olla ja Jumalat ülistada?

Kui te peate silmas üksnes

Katherine Nelson ja Heidi McConkie

Kui Jeesus Kristus surelikkusele eelnevas elus end vabatahtlikult meie Päästjaks pakkus, ütles Ta Isale: „Sinu tahe sündigu ja hiilgus olgu igavesti sinu” (Ms 4:2).

Issand on alati olnud eeskujuks Isa ülistamisest. Päästja ei püüdnud oma sureliku teenimistöö ajal kunagi tõmata tähelepanu endale, vaid suunas oma järgijad Isa juurde, õpetades: „Kes minusse usub, see ei usu minusse, vaid temasse, kes minu on saatnud” (Jh 12:44). Päästja õpetas meile oma käitumise, välimuse, sõnade ja tegudega, kui tähtis on olla kombekas ja tagasihoidlik.

Päästjale pühendunud noored täiskasvanud, keda selles artiklis tsiteeritakse, on arutlenud seesmise ja välise kombekuse üle ning rääkinud, kuidas on eesmärk Jumalat ülistada nende iseloomu ja tegusid kujundanud.

Ülista Jumalat ja kiirga valgust

Et mõista, kuidas me kombekad olles Jumalat ülistame, tuleb meil aru

minu hiilgust

saada, mida kombekus endast üldse kujutab. „Usule truu” selgitab: „Kombekus tähendab tagasihoidlikku ja viisakat riietumist, välimust, kõnepruuki ja käitumist. Kui sa oled kombekas, ei tõmba sa endale liigset tähelepanu. Selle asemel püüad sa „austa[da] Jumalat oma ihus [ja oma vaimus]” (1Kr 6:20).¹

Kui õpime olema Päästja eeskujul kombekad, kutsume oma ellu Vaimu. Sedasi täitub lubadus, et „kui te peate silmas üksnes [Jumala] hiilgust, täidetakse terve teie keha valgusega” (ÕL 88:67). Kui loete teiste noorte täiskasvanute mõtteid kombekuse kohta, võiksite mõelda, mida tuleks muuta, et ka teie oleksite nii seesmiselt kui ka väliselt kombekamad, nii et teie võiks olla rohkem vaimuvalgust.

Kombekas kõnepruuk ja käitumine

„Sinu sõnad ja teod mõjutavad oluliselt nii sind ennast kui ka teisi. Vältenda ennast puhtal, positiivsel ja meeltüendaval viisil ning käitu nii, et sind ümbritsevad inimesed võiksid õnnelikud olla. Kui püüad olla kombekam nii sõnades kui tegudes, võib Püha Vaim sind rohkem juhtida ja lohutada.”²

Darja Sergejevna Švidko Vologradist Venemaalt selgitab, et meie kõnepruuk on kombekas siis, kui kohtleme teisi austusega ning „avaldame oma mõtteid rahulikult ega kasuta selleks roppe ega sobimatuid sõnu”. Kombekas kõnepruuk ei sisalda tagarääkimist, näägutamist, pilkamist ega sarkasmi. See ei tee teisi maha ega suurusta, vaid näitab üles lahkust

NOORTELE TÄISKASVANUTELE

ning näeb kõigis Taevase Isa lastes jumalikkust.

Meie sõnad peaks austama Jumalat: „Välgi sündsusetut kõnepruuki ja Issanda nime hooletut, lugupidamatut kasutamist, mis on maailmas nii levinud .. Selline kõnepruuk .. nõrgendab su võimet tunnetada Püha Vaimu vaikseid õhutusid.”³

Ebasünnis kõnepruuk, nagu tagarääkimine või halvustamine, võib

„Kombekus tähendab tagasihoidlikku ja viisakat riietumist, välimust, kõnepruuki ja käitumist. Kui sa oled kombekas, ei tõmba sa endale liigset tähelepanu.”

suhteid kahjustada, kombekas kõnepruuk seevastu loob Jumalaga tugevama sideme. Kelly Prue Ameerika Ühendriikidest Utah´ osariigist selgitab, et kombekas kõnepruuk „suurendab meie võimet luua teistega positiivseid suhteid. Tänu kombekale kõnepruugile toome välja teiste parimad küljed.”

Kombekas kõnepruuk ja kombekas käitumine käivad käsikäes. „Väga oluline on olla kombekas nii kõnes kui

tegudes, kuna see näitab, kes sa oled ja mida sa tähtsaks pead,” ütleb Mike Olsen Ameerika Ühendriikidest Utah´ osariigist. Inimesed panevad tähele, kui sõnad ja teod omavahel ei klapi. Keelekasutusega, mis teiste meeli ülendab ja Jumalat ülistab, peaksid kaasas käima ka vastavad teod. Teenides ja head tehes näitame üles pühendumust teisi vaimselt tõsta ja Jumalat austada, see on sõnadest mõjusam. Kui oleme nii sõnas kui teos jüngrina eeskujuks, võib see avaldada teistele head mõju.

„Ma väga hindan kombekust käitumises ja kõnes,” ütleb Carrie Carlson Ameerika Ühendriikidest Colorado osariigist. „See on nii meeldiv, kui keegi on alandlik ega tee asju selleks, et endale tähelepanu tõmmata. Need, kes kõnelevad kombekalt, saavad Issanda vägevateks astjateks.”

Kombekad riided ja välimust

„Kombekus [riietuses] aitab meis esile tuua parimat, kuna aitab keskenduda loomupärase inimese asemel vaimsele,” ütleb Paul Cave Ameerika Ühendriikidest Utah´ osariigist. Kombekalt riietudes julgustame teisi meid tundma õppima ja hindama meie isiksuse ja iseloomu, mitte välimuse pärast.

Viis, kuidas me riietume, annab teistele märku, kuidas nad peaksid meid kohtlema, kuid mõjutab ka seda, kuidas me näeme ja kohtleme iseennast. „Evangeeliumi kaudu õpime, et meie keha on and Jumalalt,” ütleb Luis

Da Cruz Brasiiliast. „Keha aitab meil arenenda ja saada meie Isa sarnaseks. Seetõttu on tähtis riietuda kombekalt. Nii näitame Jumalale ja teistele, et austame seda andi ja neid.”⁴

Carrie selgitab: „Ebasünnis riietuse eesmärk on näidata keha kui füüsilist objekti, mis seisab eraldi oma isiksuse ja iseloomuga vaimust. Kuigi kombekas olemine on minult rohkem raha nõudnud ning kindlasti rohkem aega võtnud, on see aidanud mul mõista, et mu keha on anum hinnalisele vaimule, millel on jumalik potentsiaal ja saatus ning mis sündis Taevastele Vanematele, kes seda kasvatasid. See väärrib palju rohkem hoolt ja austust, kui maailm suudaks anda.”

„Usule truu” õpetab: „Lisaks [ebasünnisriiete] riietele peaksid sa vältima äärmuslikku riietumist, välimust ja soengut. Ole riietelt, välimusest ja kommetelt alati kena ja puhas ning hoidu olemast kasimatu või sündsusetult hoolimatu.”⁵ Viis, kuidas me riietume ja ennast esitleme, näitab meie austust Jumala, iseenda ja teiste vastu.

Sea eesmärk olla järjekindel

Püüdes järgida kombekuse käitumisnormi, näitame oma pühendumust, kui oleme järjekindlad ning peame Issanda käske igal ajal, mitte ainult siis, kui see on meie jaoks mugav.

Tõeline pühendumus lähtub alati evangeeliumi põhimõtetest. Anthony Roberts Ameerika Ühendriikidest Utah´ osariigist selgitab: „Kombekus on meeleseisund, soov iga päev

evangeeliumi ja päästmisplaani järgida.” Kui pühendume evangeeliumile täielikult, pöördume sügavamalt ja soovime üha enam evangeeliumi põhimõtete järgi elada.

Mõista oma jumalikku loomust

Järjekindel kombekas elu aitab meil mõista ja väärtustada oma sünniõigust ning teadmine meie jumalikust loomusest võib innustada meid olema veelgi

kombekamad. Raffaella Ferrini Itaaliast Firenze linnast selgitab: „Kombekus õnnistab mu elu, kuna aitab mul tunda end Taevase Isa erilise tütreana, see teadmine aga omakorda suurendab soovi olla kombekas.”

Lastes maailmal määrata, kes me oleme, võib meie enesehinnang kõikuma lüüa. Julianna Auna Ameerika Ühendriikidest Utah´ osariigist kirjeldab oma kogemust: „Enne, kui

sain tunnistuse kombekuse põhimõtte kohta, olin õnnetu ja vaimselt kaitsetu. Kui lasin maailmal end määratleda, olin masendunud ja vaimselt halvatud, kuna maailm rõhutab pidevalt ja julmalt ajalike ja füüsiliste asjade tähtsust. Kui otsustasin maailma enam mitte kuulata ja määratleda end suhte kaudu Jumalaga, muutus elu hoopis lihtsamaks, vabamaks ja õnnelikumaks.” Kui otsime heakskiitu Taevaselt Isalt ja mitte maailmalt, leiame elus suuremat rõõmu ja motivatsiooni olla kombekas.

Ela kombekalt

„Kombekus väljendub kõiges, mida teeme: meie kõnes, välimuses, käitumises ja isegi selles, millistes kohtades me käime,” sõnab Galina Viktorovna Savtšuk Novosibirski oblastist Venemaalt. Kombekas elu on tihedalt seotud meie pühendumusega evangeeliumile ja suhtega, mis meil Jumalaga on.

Tõeline kombekus hõlmab nii käitumist kui ka suhtumist. Kui võtame käsile käitumise, siis paraneb ka suhtumine ja vastupidi. Kui oleme käitumiselt ja välimusest küll kombekad, kuid ei võta eesmärgiks seda kogu elu olla, ei saa me osa kõigist kombeka elu õnnistustest. On enesepettus pida end kombekaks inimeseks, kui teod ei ole vastavad.⁶

Üksnes Jumala hiilguse silmas pidamine tähendab kombekuse kohapealt, et oleme nii seesmiselt kui ka väliselt kombekale elule pühendunud.

Nii nagu silm peab olema suunatud Jumalale, peavad meie välimus ja teod olema kooskõlas kombekuse põhimõtetega. Ent Jumalale üksnes pilgu pööramine ei tähenda veel, et me peame silmas üksnes Tema hiilgust. Me peame Temale ka keskenduma. Samamoodi peab kombeka riietuse ja välimusega käima kaasas arusaam igavestest põhimõtetest.

Kui pöörame pilgu Jumalale, on meil kergem Talle keskenduda. Ja kui keskendume Jumalale, on meie pilk juba iseenesest Talle pööratud.

Kombekalt elada püüdes tunneme, kuidas Vaimu mõju meie elus suureneb. Vanem Robert D. Hales Kaheteistkümnne Apostli Kvoorumist on õpetanud: „Vaimu vääriline olemiseks on väga oluline olla kombekas. Kombekus tähendab alandlikkust ja alandlikkus kutsub Vaimu meiega viibima.”⁷ Kui Vaim meie mõtteid ja tegusid juhib, peame silmas üksnes Jumala hiilgust ja täitume valgusega. ■

Katherine Nelson elab Ameerika Ühendriikides Utah´ osariigis. Heidi McConkie elab Ameerika Ühendriikides Delaware´i osariigis.

VIITED

1. Usule truud: Evangeeliumi teatmik, 2004, lk 106.
2. Usule truud: Evangeeliumi teatmik, 2004, lk 108.
3. Usule truud: Evangeeliumi teatmik, 2004, lk 108.
4. Vt Usule truud: Evangeeliumi teatmik, 2004, lk 107.
5. Usule truud: Evangeeliumi teatmik, 2004, lk 107.
6. Vt Lynn G. Robbins. What Manner of Men and Women Ought Ye to Be? Ensign või Liahona, mai 2011, lk 103.
7. Robert D. Hales. Modesty: Reverence for the Lord. – Ensign, aug 2008, lk 34; Liahona, aug 2008, lk 18.

Soomes

Usulepöördumine ja ohverdus

Melissa Zenteno

Paar kilomeetrit Soome pealinna Helsingi rannikust eemal asub Suomenlinna merekindlus, mis ehitati 18. sajandil kaitseks sissetungijate eest. Üle kuue saare ulatuv kindlus esindab soomlaste vankumatut otsusekindlust.

Ent Kiriku liikmed Soomes külastavad oma kodumaa pealinnas üht teist hoonet. Soome Helsingi tempel sümboliseerib nende usulepöördumist ja evangeeliumi järgi elamisest tulevat kaitset.

Niilo Kervineni, 24aastase Soomest Rovaniemist pärit noore täiskasvanu jaoks on 10tunnine rongisõit Helsingisse vaid väike ohverdus templis teenimisest saadud õnnistuste eest.

Enne Soome Helsingi templi pühitsemist 2006. aasta oktoobris pidid Niilo ja teised tema koguduse liikmed sõitma Rootsi Stockholmi templisse või Taani Kopenhaageni templisse. „Nende reiside peale kulus suvevaheajal tavaliselt nädal aega,” teab ta öelda. Bussisõit ja telkimine

templireisi ajal on tema parimad mälestused.

Ent tempel oma kodumaal on imeline õnnistus. „Kui Helsingi tempel välja kuulutati, olin väga õnnelik,” teatab Niilo. „Iga kord, kui templisse lähen, meenub mulle pühitsemispalve.”

Armastus templi vastu muudab Niilo tema sõpradest erinevaks. „Soomlased töötavad kõvasti ja naudivad aktiivset eluviisi, kuid vaimsete asjade jaoks eriti aega ei jäta,” selgitab ta. Kuigi Niilo sõnul on teda alati õnnistatud heade sõpradega, saab ajapikku üha selgemaks erinevus selle vahel, kuidas ta sõbrad elasid ja kuidas teda elama õpetati. Just selle erinevuse tõttu hakkas Niilo 17aastaselt isiklikku tunnistust otsima. „Ma pidin otsustama, milline on minu seisukoht ja kes ma olen,” sõnab ta. „Tänu Issanda õnnistustele ja pere ning heade sõprade juhatusele sain ma Kiriku kohta tugevama tunnistuse.”

Mida tähendab olla ustav noor täiskasvanu Soomes? Üks noormees räägib oma kultuurist ja usust.

Pöördumisest rääkides ütles vanem David A. Bednar Kaheteistkümne Apostli Kvoorumist järgmist: „Ma luban teile, et kui me tuleme tõe tundmisele ja pöördume Issandasse, siis püsime kindlana ja vankumatuna ega lange iialgi ära.”¹ Kuigi sõit Helsingisse nõuab aega ja raha, on Niilo võtnud nõuks olla Kristuse jünger. Ja Niilo jaoks ei ole see mingi ohverdus. ■

VIITED

1. David A. Bednar. Issandasse pöördunud. 2012. aasta sügisene üldkonverents -www.jeesusekristusekirik.ee.

VEEL INFOT NIILO KOHTA

Mida soomlased tavaliselt söövad?

Mu lemmiktoitude hulka kuuluvad lõhesupp ja põhjapõdra liha kartulipudrugaga. Me sööme palju ka rukkileiba.

Mida te vabal ajal teete?

Mulle meeldib lumelauaga sõita, filme vaadata ning õues jalutada. Ma teenisin misjonil Jaapanis ja ma õpin vabal ajal ka jaapani keelt.

Kuidas Soomes kohtamas käiakse?

Meie kultuuris ei ole kohtamaskäimine väga laialt levinud. Välja kutsutakse keegi alles siis, kui ollakse sellest inimesest väga huvitatud. Soomes ei käida kohtamas ainult selleks, et teist inimest tundma õppida. Siin elab ustavaid noori täiskasvanuid, kuigi väga palju liikmeid siin pole. Mõnikord tuleb noorel täiskasvanul väga pikk maa maha sõita, et minna kohtama kellegagi, kellega ta noorte vallaliste tantsuõhtul tutvus.

KIRIK SOOMES ARVUD

4 715 viimse aja püha	5 250 000 inimest (2012. aasta jaanuari seisuga)
15 kogudust	187 888 järve
15 harukogudust	179 584 saart
2 vaia	2,2 miljonit sauna
1 misjon	
1 tempel, pühitseti 22. oktoobril 2006	

FAKTID

Pealinn: Helsingi
Keel: soome (Suomi)

MEHED JA NAISED ISSANDA TÖÖS

Meie Taevase Isa suures preesterluse plaanis on meestel ja naistel erinevad, kuid võrdselt tähtsad rollid.

**Vanem
M. Russell Ballard**
Kaheteistkümne
Apostli Kvoorumist

Ma usun, et on mõningaid tõdesid, mida nii mehed kui naised peaksid mõistma naiste rolli olulisusest Jumala kuningriigi tugevdamisel ja ehitamisel siin maa peal. Nii mitmeski mõttes on naised Kiriku süda. Seega sooviksin ma Issanda abiga avaldada lugupidamist Kiriku ustavatele naistele ja noortele naistele. Teile, kallid õed, õed kogu laias maailmas. Teadke, et Esimene Presidentkond ja Kaksteist Apostlit armastavad ja usaldavad teid.

Lubage, et tuletan teile alustuseks meelde, mida me siin maa peal teeme.

Me oleme Taevaisa armastatud vaimupojad ja -tütred. Me elasime koos Temaga surelikkusele eelnenud elus. Selleks, et täita oma missioon – „tuua inimesele surematus ja igavene elu” (Ms 1:39) – lõi Taevane Isa plaani, mis aitab Tema lastel saavutada oma täieliku potentsiaali. Meie Isa plaan nägi ette, et inimene langeb pattu ja lahutatakse Temast mõneks ajaks. Me sünnime surelikkusesse, saame füüsilise keha ja läbime proovilepanekute perioodi. Tema plaan nägi ette, et Päästja lunastab inimkonna patust. Meie Issanda Jeesuse Kristuse lepitus annab meile

võimaluse pöörduda tagasi Jumala juurde evangeeliumi talituste ja pühade lepingute abil. Kuna surelikus maailmas varitsevad meid ohud ja kiusatused, teadsid Taevaisa ja Tema Poeg, et meil peab olema ligipääs väele, mis on suurem meie endi omast. Nad teadsid, et me vajame Nende väge. Kristuse evangeelium ja õpetus annavad kõigile, kes selle vastu võtavad, väe saada igavene elu ja väe tunda rõõmu teel igavesse ellu.

On inimesi, kes seavad küsimuse alla naisete koha Jumala plaanis ja Kirikus. Ma olen andnud küllalt intervjuusid rahvuslikule ja rahvusvahelisele meediale teadmaks, et enamikul ajakirjanikest, kellega ma olen kokku puutunud, on selles küsimuses eelarvamusi. Aastate jooksul on paljud esitanud küsimusi, millest nähtub, et naised arvatakse olevat Kirikus teisejärgulised. See ei ole nii.

Lubage, et annan teile viis sõlmpunkti, mille üle juurelda selle küsimuse üle mõtiskledes.

1. Jumalal on plaan, et aidata meil saavutada igavene elu

Meie Taevane Isa lõi nii naised kui mehed, kes on Tema vaimutütred ja -pojad. See

tähendab, et sugu on igavene. Tal on plaan, kuidas aidata kõigil, kes on otsustanud Teda ja Tema Poega Jeesust Kristust järgida, pärida igavene elu.

Kui Nende peamine eesmärk on meie lõplik ülendus, kui Nad on kõikvõimsad ja täiuslikud, nagu me teame Neid olevat, siis mõistavad Nad kõige paremini, kuidas meid ette valmistada, õpetada ja juhatada, et me võiksime saada ülenduse osaliseks.

Enamikul on pereliikmeid või sõpru, kes on oma probleemidega ummikusse sattunud. Targutamine nende ümber kuhugi ei vii, pigem tekitab meelepaha. Mõnedel on küsimusi Kiriku positsiooni kohta tundlikes küsimustes, millele on raske vastata nii, et kõik oleksid rahul. Ent kui me pöördume palves Issanda poole ja küsime, mida taolistes olukordades tunda ja teha, lööb kohe ette küsimus:

„Kas sa usud Jeesusesse Kristusesse ja kas sa järgid Teda ja Isa?” Ma usun, et peaaegu kõik, kes on Kirikus, mõtlevad ühel või teisel hetkel sellele, kas nad suudavad teha kõike, mida neil teha palutakse. Kui me aga tõesti usume Issandasse, tuleb ka kinnitus: „Ma usun Jeesust Kristust ja olen valmis tegema kõik, mida Ta tahab, et ma teeksin.” Ja nii rühime me aina edasi. Milline võim on sõnadel: ma usun Jeesusesse Kristusesse!

Meie tunnistus, hingerahu ja heaolu saavad alguse valmisolekust uskuda, et meie Taevane Isa tõepoolest teab, mis on meie jaoks parim.

2. Kirikut juhitakse preesterluse võtmetega

Viimse Aja Pühade Jeesuse Kristuse Kirik on Issanda Kirik ja seda Kirikut juhitakse preesterluse volitusega ja

preesterluse võtmetega. „Preesterluse võtmed on Jumala volitus, mis on antud preesterluse juhtidele, et juhtida, kontrollida ja valitseda Tema preesterluse kasutamist maa peal.”¹

Need, kellel on preesterluse võtmed – olgu see siis diakon, kellel on oma kvoorumid võtmed, piiskop, kellel on oma koguduse võtmed, või Kiriku president, kellel on kõik preesterluse võtmed – võimaldavad sõna otseses mõttes kõigil, kes teenivad ustavalt nende juhatuse all, rakendada preesterluse volitust ja omada preesterluse väge.

Kõik mehed ja naised teenivad nende juhatuse all, kes hoiavad võtmeid. Nõnda juhib Issand oma Kirikut.

Lubage ma kordan, mida ma ütlesin 2013. aasta kevadisel üldkonverentsil: „Meie Taevase Isa suures preesterlusega õnnistavas plaanis kuulub meestele ainulaadne kohustus preesterlust hallata, kuid nad ise ei ole preesterlus. Meestel ja naistel on erinevad, kuid samaväärsed rollid. Nii nagu naine ei saa jääda lapseootele ilma meheta, ei saa mees rakendada täielikult preesterluse väge igavese perekonna loomiseks ilma naiseta. .. Igavikulisest vaatenurgast vaadates jagavad abikaasad omavahel nii järglaste saamise väge kui preesterluse väge.”²

Miks pühitsetakse mehi preesterluse ametisse, aga naisi mitte? President Gordon B. Hinckley (1910–2008) selgitas, et see oli Issand, mitte inimene „kes määras, et mehed Tema Kirikus peaksid hoidma preesterlust” ja see oli Issand, kes õnnistas naisi „võimega täiustada seda suurt ja imelist organisatsiooni, mis on Kirik ja Jumala kuningriik”. ..³ Issand ei ole ilmutanud, miks Ta organiseeris oma Kiriku nii, nagu Ta seda tegi.

Ärgem unustagem, et poole Kirikus tehtavatest õpetustest teevad õed. Suure osa juhtimistööst teevad ära meie õed. Paljusid teenimisvõimalusi ja üritusi planeerivad ja juhatavad õed. Naiste nõuanded ja osalemine koguduse ja vaia nõukogudes ja üldnõukogudes Kiriku

peakorteris, pakuvad väga tarvilikke teadmisi, tarkust ja tasakaalu.

Selleks, et Kiriku tegevus saaks taeva täieliku õnnistuse, on vaja mehi, kes austavad naisi ja nende erilisi vaimseid andeid ning naisi, kes austavad preesterluse võtmeid, mida hoiavad mehed.

3. Mehed ja naised on võrdselt tähtsad

Mehed ja naised on võrdsed Jumala silmis ja Kiriku silmis, kuid võrdsus ei tähenda, et nad oleksid üks ja seesama. Meeste ja naiste vastutusala ja jumalikult osaks saadud annid erinevad oma olemuselt, kuid mitte oma tähtsuse või mõjuvõimu poolest. Meie Kiriku õpetus asetab naised meestega võrdsele, kuid samas erinevale positsioonile. Jumala silmis pole üks sugu teisest ei parem ega tähtsam. President Hinckley on naistele öelnud, et „meie Igavene Isa ei soovinud iial, et te oleksite midagi vähem kui Tema loomingut krooniv hiilgus.”⁴

Meestel ja naistel on erinevad anded, erinevad tugevusvaldkonnad, erinev vaatenurk asjadele, erinevad tahtmised. See on üks peamisi põhjusi, miks me üksteist vajame. Nii meest kui naist on vaja pere loomiseks, nii mehi kui naisi on vaja Issanda töö tegemiseks. Õigemeelselt üheskoos tegutsevad abikaasad – mees ja naine – täiendavad teineteist. Olgem hoolikad, et mitte rikkuda ära meie Taevase Isa plaani ja eesmärki meie elus.

4. Preesterluse vägi õnnistab kõiki

Kui mehed ja naised lähevad templisse, õnnistatakse mõlemaid ühe ja sellesama preesterluse väega. Ehkki preesterluse volitust juhitakse preesterluse võtmete kaudu, mida hoiavad ainult väärilised mehed, on preesterluse vägi ja õnnistused kättesaadavad kõigile Jumala lastele.

Meie Taevane Isa on oma väega helde. Kõik mehed ja kõik naised pääsevad sellele väele ligi, kui abi vajavad.

Kõik, kes on sõlminud Issandaga pühasid lepinguid ja kes nendest lepingutest kinni peavad, võivad saada isiklike ilmutusi ja inglite teenimise õnnistusi, suhelda Jumalaga, võtta vastu evangeeliumi täiust ning saada koos Jeesuse Kristusega kaaspärijateks kõigele, mis on Isal.

5. Me peame tundma ja tunnistama õpetusest

Meie Kiriku naised peavad tundma Kristuse õpetust ja tunnistama evangeeliumi taastamisest igal võimalikul viisil. Maailma ajaloos pole varem olnud nii keerulist aega. Saatan ja tema pooldajad on täiustanud oma sõjariistu aastatuhandete kestel ning neil on kogemusi, kuidas hävitada inimeskonna usku ja usaldust Jumalasse ja Issandasse Jeesusesse Kristusesse.

Meie kõigi – meeste, naiste, noorte täiskasvanute, noorte, poiste ja tüdrukute – kohus on kaitsta ja levitada kogu maailmas meie Issanda õpetusi ning Kirikut. Meil on vaja rohkem naiste erilisi, mõjusaid häáli ja usku. Meil on vaja, et te õpiksite Kiriku õpetusi ja mõistaksite, mida me usume, et võiksite jagada oma tunnistusi kõigi asjade õigsusest – kõlagu need tunnistused siis kas noorte naiste laagritule ääres, tunnistuste koosolekul, blogis või Facebookis. Ainult teie saate näidata maailmale, millised on Jumala tütrede, kes on teinud lepinguid ja nendesse usuvad.

Õed, teie tegutsemisvaldkond on unikaalne – mehed siin teid asendada ei saa. Keegi ei saa kaitsta Päästjat suurema veenmisjõu ja väega kui teie, Jumala tütrede, seda suudate – oma suure seesmise jõu ja veendumusega. Usku pöördunud naise hääle vägi on lõpmatu ja Kirik vajab teie häáli praegu rohkem kui kunagi varem.

Ma jätan teile oma tunnistuse, et me elame ajal, mil peame seisma ühtse väena. Me peame seisma koos – mehed ja naised, noored mehed ja noored naised, poisid ja tüdrukud. Me peame seisma oma Taevase Isa plaani eest. Me peame seisma Tema eest. Teda püütakse kõrvale lükata. Meie, Viimse Aja Pühade Jeesuse Kristuse Kiriku liikmed, ei või tegevusetult istuda ja lasta sel juhtuda, ilma et leiaksime endas küllalt julgust, et oma häälled kuuldavaks teha.

Õnnistagu Jumal teid mehisusega õppida ja teada evangeeliumi lihtsaid tõdesid ning jagada neid teistele. ■

20. augustil 2013 Brigham Youngi Ülikoolis toimunud pühaliku koosoleku kõnest. Täispika ingliskeelse teksti vaatamiseks mine speeches.byu.edu.

VIITED

1. *Handbook 2: Administering the Church*, 2010, 2.1.1.
2. M. Russell Ballard, *Minu töö ja minu hiilgus*, 2013. aasta kevadine üldkonverents.
3. Gordon B. Hinckley, *Women of the Church*. Ensign, nov. 1996, lk 70.
4. Gordon B. Hinckley, *Stand Strong against the Wiles of the World*. – Ensign, nov 1995, lk 98.

VALMISTUMINE TEENIMISEKS, TEENIDES VALMISTUMINE

Jumal andis teile Aaroni preesterluse, sest Tal on teie jaoks töö – nüüd ja tulevikus.

David L. Beck
Noorte Meeste
üldjuhataja

Jonathan on mu sõber, kes liitus Kirikuga neli aastat tagasi. Ta on oma perest ainuke, kes Kiriku liikmeskonda kuulub. Pärast Aaroni preesterluse saamist hakkas ta teisi teenima nagu ta kunagi varem polnud teeninud. Jonathan teadis, et selleks, et teenida, peab ta palju õppima. Ta tahtis olla vääriline ja usaldusväärne. Ta uuris evangeeliumi, palvetas ja võttis osa oma pühapäevastest koosolekutest ja seminarist. Ta tegi kõvasti tööd, et pidada kinni käskudest ja Kiriku käitumisnormidest. Ta täitis kohusetruult oma preesterluse ülesandeid, sealhulgas ka koduõpetuse tegemist. “Kohus Jumala ees” raamat aitas tal neid ülesandeid mõista ja õppida, kuidas neid täita.

Jonathani ennastsalgav teenimine preesterluses andis talle vaimset jõudu. See kaitses teda halbade mõjude eest. Teenides ja oma tulevikuks valmistudes kasvas ta kõvasti. Eelmisel aastal tunnustati ta Melkisedeki preesterluse ja templianni vääriliseks. Praegu teenib ta Brasiilias misjonil.

Aaroni preesterlust nimetatakse tihti „ettevalmistavaks preesterluseks”. Jumal andis teile Aaroni preesterluse, sest Tal on teie jaoks töö – nüüd ja tulevikus. Ustav teenimine Aaroni preesterluses valmistab teid ette suuremateks teenimisvõimalusteks ees ootavatel

aastatel. Nagu Jonathan, valmistute ka teie „saama Melkisedeki Preesterlust ja templiõnnetusi, teenima põhimisjonil, olema armastav abikaasa ja isa ning jätkama kogu elu Issanda teenimist” (Usule truu: Evangeeliumi teatmik 2004, lk 5).

Te ei pruugi teada kõikide imeliste võimuste üksikasju, mis Taevasel Isal teie jaoks varuks on, kuid ma olen kindel, et kui te Aaroni preesterluse hoidjatena ei unusta teha järgmisi asju, olete te nendeks valmis.

Järgige Jeesust Kristust

Preesterluse hoidjana esindate te Jeesust Kristust. See tähendab, et teil palutakse Teda järgida ja teha seda, mida teeks Tema. Mida Tema teeks? Igas olukorras pühendas Ta oma elu teiste teenimisele ja õnnistamisele. Seda peaksite tegema ka teie. Pühendage ennast teiste teenimisele, kasvage ja arendage ennast, et saaksite anda endast veelgi enam. Meenutage, kuidas Jeesus oma nooruses „kasvas tarkuses ja pikkuses ja armus Jumala ja inimeste juures” (Lk 2:52).

Üks osa Päästja järgimisest tähendab tarkuse kogumist ja oma füüsilise tervise eest hea seismist noorpõlves. See nõuab teilt tõsist tööd ja endast parima andmist (vt ÕL 4:2). Te

AARONI PREESTERLUSE HOIDJAD

KUIDAS MA SAAN VALMISTUDA

järgivad Kristust läbi

- igapäevase palve ja evangeeliumi uurimise,
- kuulekuse,
- Jumala tahte otsimise,

preesterluse talituste läbiviimise:

- sakramendi õnnistamisel
- teiste ristimisel

ennastalgaval teenimisel

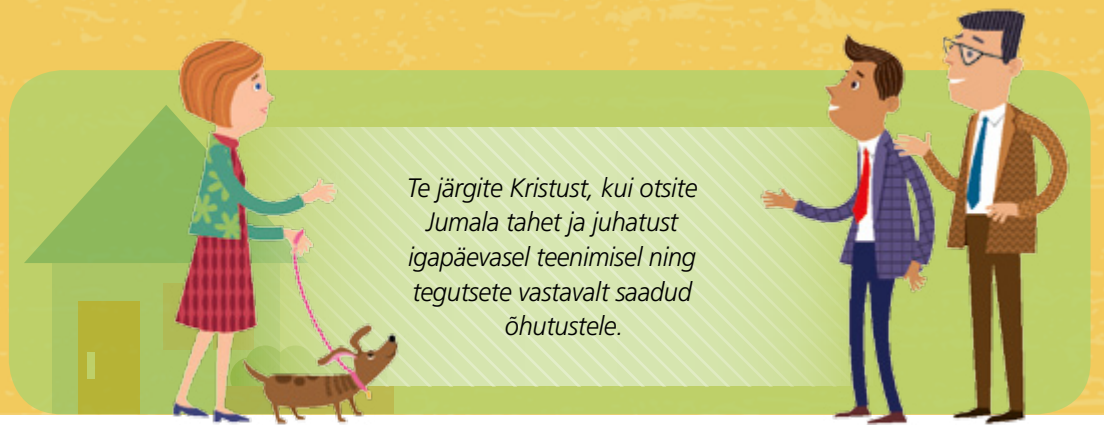
- Pere ja kvoorumi liikmete tugevdamisel
- vähem aktiivsete liikmete päästmisel
- puudusekannatajate abistamisel.

Melkisedeki preesterluse saamiseks

Templiõnnistuste saamiseks

Misjonil teenimiseks

Abikaasaks ja isaks saamiseks

Te järgite Kristust, kui otsite Jumala tahet ja juhatust igapäevasel teenimisel ning tegutsete vastavalt saadud õhutustele.

pääsete Jumalale lähemale läbi igapäevase palve, evangeeliumi uurimise, kuulekuse ja teenimise. Te saate lähedasemaks teistega, kui olete lahke ja truu oma perele ja kristlik sõber kõigile.

Pidage meeles, et Jeesus täitis alati Isa tahet. Te järgite Kristust, kui otsite Jumala tahet ja juhatust igapäevasel teenimisel ning tegutsete vastavalt saadud õhutustele.

Preesterluse talituste läbiviimine

Preesterluse talitused on vajalikud kõikidele Jumala lastele ja need õnnistavad nii Tema poegi kui tütreid. Alates hetkest, kui teist saab diakon, osalete te preesterluse talituses sakramendi jagamisel. Te jätkate Aaroni preesterluse talitustes osalemist ka hiljem: valmistate ette ja õnnistate sakramenti, ristite ning osalete teiste Aaroni preesterlusse asetamises.

Pühades talitustes osalemiseks peate olema puhtad. Teie kõlbeline puhtus lisab talitustele, mida läbi viite, vaimset jõudu. Püüdke olla väärilised kõiges, et kanda Issanda sakramendi astjaid (vt ÕL 38:42). Kui suudate seda, võite seista oma koguduse ees kui tõelised Jeesuse Kristuse esindajad. Inimesi õnnistatakse, kui jääte kindlaks lepingutele, mida aitate neil uuendada.

Teenige alati

Aaroni preesterlust hoides te teenite. Püüdke ikka ja alati leida võimalusi teenida oma peret, sõpru, kvoorumi liikmeid ja

kõiki teisi. Kõik, mida te preesterluses teete, aitab teil teenida teisi nii materiaalsel kui vaimsel viisil. Kui aitate oma piiskoppi või koguduse juhatajat, teenides oma koduõpetuse peret, õpite märkama teiste vajadusi ja leidma võimalusi, kuidas neid aidata. Teisi teenite ka siis, kui tugevdate oma kvoorumi liikmeid ja päästate vähem aktiivseid, kogute paastuannetusi vaeste ja puudusekannatajate abistamiseks, aitate haigeid ja puudega inimesi, õpetate ja tunnistate Kristusest ja Tema evangeeliumist ning kergendate heitunute koormaid.

Te teenite, õpetades oma kvoorumi tundides ja pereõhtutel. Teenite, kui kutsute kõiki tulema Kristuse juurde (vt ÕL 50:29) – kodus, kvoorumis, koolis, koos põhimisjonäridega, ja kus iganes te ka ei viibiks.

Teie tulevik

Arutage oma vanemate või õpetajatega, mida teilt oodatakse tulevikus Melkisedeki preesterluse hoidja, misjonäri, abikaasa ja isana. Kirjutage artiklis toodud lahtritesse mõned nendest tähtsatest kohustustest ja vastake, kuidas te Aaroni preesterluses teenides nendeks valmistute. Praegu võib teile tunduda, et seda kõike on liiga palju, kuid pidage meeles, et parim aeg teha ettevalmistusi selleks, mida Taevaisa on meilt soovinud, on nüüd ja praegu. Leidke rõõmu oma tänases teenimises ja ettevalmistustes oma hiilgavaks tulevikuks. ■

VÄGI ÕNNISTADA KÕIKI INIMESI

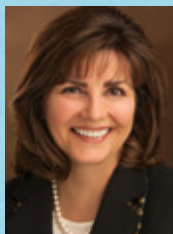
Kiriku juhid on õpetanud, et preesterluse talitused ja lepingud on võrdselt kättesaadavad kõigile Jumala lastele - nii meestele kui naistele.

„Preesterlus on Jumala vägi ja volitus, mis on antud kõigi, nii meeste, naiste kui ka laste päästmiseks ja õnnistamiseks. ...

Jumalal on erilised õnnistused igale väärilisele inimesele, kes ristitakse, kes saab Püha Vaimu ja võtab regulaarselt sakramenti. Tempel toob veel täiendavat valgust ja jõudu ning lubab igavest elu (vt ÕL 138:37, 51).“

Vanem Neil L. Andersen. Preesterluse vägi. 2013. aasta sügisene üldkonverents
-www.jeesusekristusekirik.ee.

„Preesterluse talitused ja lepingud tagavad ligipääsu õnnistuste täiusele, mida Jumal on meile lubanud ja mis on võimalikud tänu Päästja lepitusele. Need relvastavad Jumala poegi ja tütreid väega, Jumala väega, ja võimaldavad meil saada igavese elu – naasta Jumala juurde ja elada koos Temaga Tema igaveses perekonnas.“

tavad Jumala poegi ja tütreid väega, Jumala väega, ja võimaldavad meil saada igavese elu – naasta Jumala juurde ja elada koos Temaga Tema igaveses perekonnas.“

Carole M. Stephens. Kas me teame, mis meil on? 2013. aasta sügisene üldkonverents
-www.jeesusekristusekirik.ee.

„Meie jaoks on oluline mõista, et Taevane Isa on kandnud hoolt, et preesterluse õnnistused oleks kättesaadavad ja preesterluse vägi annaks jõudu kõikidele Ta poegadele ja Ta tütardele. Jumala plaanis Tema vaimulastele on keskel kohal Tema enda avaldus: „Sest vaata, minu töö ja minu hiilgus on see – tuua inimesele surematus ja igavene elu“ (Ms 1:39).“

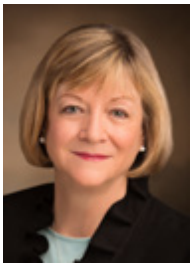
gadele ja Ta tütardele. Jumala plaanis Tema vaimulastele on keskel kohal Tema enda avaldus: „Sest vaata, minu töö ja minu hiilgus on see – tuua inimesele surematus ja igavene elu“ (Ms 1:39).“

Vanem M. Russell Ballard. Minu töö ja minu hiilgus. 2013. aasta kevadine üldkonverents
-www.jeesusekristusekirik.ee.

PREESTERLUSE ÕNNISTUSTE

TOOMINE OMA KOJU

Bonnie L. Oscarson
Noorte Naiste üldjuhataja

Kui sa pead lepinguid, õnnistab preesterluse vägi ka su kodu ja perekonda.

Kuidas saad sina kui noor mees või noor naine – sõltumata sinu perekonna olukorrast – oma kodu ja perekonda ristimisega kaasneva preesterluse lepingu väga tugevdada? Perekonna tähtsuse mõistmine Issanda plaanis saab innustada meid hoidma au sees lubadusi, mis oleme andnud. Me peaksime tagama, et me kõige innukamalt teeniks oma kodus. Vaatame mõnda moodust, kuidas võime meile kõige tähtsamaid inimesi teenides ja tugevdades saada oma lepingutest väge.

Kuidas sa vastaksid?

Käes on esmaspäeva õhtu ja sul on vaja la demetes kodutöid ära teha. Sa kuuled, kuidas isa sind pereõhtule kutsub. Mida sa teed?

1. valik: Sa hõikad: „Ah, isa, mul ei ole täna selleks aega! Ma pean õppima!“

2. valik: Sa aitad oma õed-vennad kiiresti kokku koguda ja osaled hea meelega nii palves, laulmises kui ka õppetunnis.

Kui kodus on preesterluse juht

Ühe viisina aitad sa kodus preesterlust toetada siis, kui oled valmis osalema pereõhtutel, perepalvetes ja perega pühakirjade uurimises. On ka teisi mooduseid, näiteks:

- Palveta oma vanemate eest. (Nemad palvetavad sinu eest kindlasti iga päev.)
- Toeta oma vanemaid nende Kiriku kutsetes ja paku abi majapidamistöodes, eriti siis, kui nad on hõivatud mõne erilise ülesandega.
- Aita oma vanematel koduõpetajaid vastu võtta ning kuula viisakalt nende sõnumit.
- Kui sinu kodu lähedal on tempel, siis paku end appi väiksemaid lapsi

hoidma, et su vanemad saaksid temp-
lisse minna ja preesterluse talitustes
osaleda.

Pea meeles, et kodus vaimse õhkkonna
loomise eest ei vastuta üksnes vanemad.
Vaimu kutsumisel mängivad olulist rolli
sinu teod ja suhtumine. Kas sa teed
enda osa, et su kodus saaks tunda Püha
Vaimu mõju?

Kui kodus ei ole preesterluse juhti

Kõik perekonnad pole ühesugused. Sinu
peres võib olla ainult üks lapsevanem või
ei ole preesterluse hoidjat, kes kodu juhiks.
Siiski on mitmeid viise perekonna tugevdami-
seks preesterluse väega. Järgmisena on välja
toodud tegevused, mida saame olukorrast
hoolimata teha:

- Palvetada isiklikult, uurida pühakirju ja
paastuda. Need tegevused aitavad sul
olla vaimselt tugev ja kutsuda Vaimu
oma ellu ja mõjualasse.
- Võta aega, et suurendada oma kutset
või ülesannet Kirikus ja olla püha-
päevasteks õppetundideks valmis. Nii
tunned end enesekindlamalt ja toetat
preesterluse programme.

- Näita üles austust kõigi pereliikmete
vastu ja toeta nende häid ettevõtmi-
si. Need valikud aitavad tugevdada
kogu perekonda.
- Räägi oma perele sellest, mida sa
Kiriku tundides ja kvoorumites õpid
ja teed. Sedasi saad evangeeliumi
õpetusi koju tuua.
- Otsi viise, kuidas end ümbritsevaid
inimesi väikeste heategude kaudu
teenida.
- Ole abiks majapidamistöodes või
aita oma õde või venda.
- Näita pere vastu kristlikku armas-
tust – sellel on tugevate peresuhete
loomisel suurem mõju, kui millelgi
muul, mida sa saad teha.

Austa oma lepinguid

Teenides, armastades ja peresid tugev-
dades peame kinni oma ristimislepingust
seista kui Jeesuse Kristuse tunnistaja,
pidada Tema käske ja tugevdada meid
ümbritsevaid inimesi. Me võime saada
preesterluse lepingutest jõudu, et oma
kodu ja perekonda õnnistada ning aidata.
Preesterlus, teenimine ja kodu on sõnad,
mis peaksid meie peas alati ühendatud
olema. Päästmistöös peaksid meie jaoks
esikohal olema pereliikmed. Kui tugev-
dame perekonda, tugevdame ka Kirikut,
kogukonda ja maailma. ■

„Perekond on
kesksel kohal
Looja plaanis
seoses Tema laste
igavese saatusega.”

**Perekond: läkitus
maailmale - Liahona,
okt 2004, lk 49.**

„Tähtsaim Issanda
töö, mida te eales
teete, leiab aset
teie enda
koduseinte
vahel.”

**Teachings of Presidents
of the Church: Harold B. Lee,
2000, lk 134.**

VÄÄRILISUSEST TULENEV ENESEKINDLUS

*Ma soovin kõneledes keskenduda sellele,
kuidas omada üht väga erilist tüüpi kindlustunnet.*

**Vanem
Jeffrey R. Holland**
Kaheteistkümne
Apostli Kvoorumist

S oovin jagada sõnumit, mis toob lootust ja julgust praegu ja kogu teie elu jooksul. Maailmas on palju probleeme, aga neid on olnud alati igal ajajärgul. Ärge muretsege nende pärast ega laske neil ennast heidutada. Eesootavad aastad on täis imelisi võimalusi ja suuri õnnistusi. Jätkuvad edusammud teaduse, tehnoloogia, meditsiini ja kommunikatsiooni vallas – kõigis valdkondades, mis meie elu rikastavad. Te elate kõige imelisemal ajal, mis on maailmas olnud, õnnistused on tänapäeval kättesaadavad suuremale hulgale inimestele maailmas kui kunagi varem ajaloos. Teie vanuses ei unistanud teie vanaema tahvelarvutist ja teie vanaisa ei oska siiani sõnumeid saata. Seega olge rõõmsad, terved ja optimistlikud.

Osalt ütlen ma seda hiljuti loetud artikli pärast, kus kirjutati, et tänapäeva noorte seas ei ole kõige levinumad haigused mitte diabeet, südamehaigused ega vähitõbi. (Seda laadi tõved hoitakse tavaliselt minuvanuste, mitte teievanuste jaoks.) Ei. Haigus, mille all teismelised ja 20. aastates noored kõige rohkem kannatavad on selle artikli

kohaselt eneses kahtlemine, hirm tuleviku ees, madal enesehinnang ja üldine kindlustunde puudumine nii enese kui ka ümbritseva maailma suhtes.

Kuigi ma olen teist palju vanem, mõistan ma sedalaadi muresid, sest seisin ka ise nooruses enamiku ajast silmitsi olukordadega, mille suhtes mul enesekindlus puudus. Mäletan, kuidas püüdsin heade õpitulemuste poole, et saada stipendiumi, ja imestasin, kuidas teistel see palju kergemini läks. Mäletan, kuidas püüdsin mängida aasta aasta järel keskkooli ja ülikooli spordivõistlustel edu saavutamiseks vajaliku enesekindlusega, meelega heitlikult võitu soovides, et ihaldatud karikas kodumeeskonnale võita. Eriti on mul meeles, kui ebakindlalt ma end tüdrukute seltskonnas tundsin. See põhjustab noortes meestes tihti ärevust. Ma olen nii tänulik, et öde Holland mulle võimaluse andis. Jah, ma mäletan kõiki neid asju, mida teie mäletate – ebakindlust oma välimuse suhtes, hirmu, kas teised mind omaks võtavad või mis tulevikul minu jaoks varuks on.

Minu tänaõhtune eesmärk ei ole rääkida

probleemidest, millega noored silmitsi seisavad ja mis põhjustavad neis enese suhtes kahtlusi ja kahandavad enesekindlust. Selle asemel soovin ma kõnelda sellest, kuidas saada väga erilist tüüpi kindlustunnet – sellist kindlustunnet, mille väljateenimisel juhtub imesid meie elu igas aspektis, eriti enesehinnangu ja tulevikuväljavaadetega. Selle illustreerimiseks pean jutustama ühe loo.

Isikliku väärilisuse väärtus

Mitu aastat tagasi, ammu enne seda, kui mind kutsuti üldjuhiks, kõnelesin ma noorte täiskasvanute konverentsil. Konverents lõppes tunnistuste koosolekuga, mille käigus üks kena noor koju naasnud misjonär tunnistust jagas. Noormees nägi hea välja, ta oli puhas ja enesekindel – just nagu koju naasnud misjonärile kohane.

Kui ta kõnelema hakkas, tulid talle pisarad silma. Ta ütles, et on tänulik, et võib seista sellise torede noorte viimse aja pühade grupi hulgas ja tunda ennast elus valitud suuna pärast hästi. Kuid see tunne, ütles ta, sai võimalikuks ainult

tänu mõne aasta tagusele kogemusele. Kogemusele, mis on muutnud tema elu igaveseks.

Seejärel rääkis ta, kuidas ta 18aastaselt, vahetult pärast seda, kui ta vanema ametisse oli pühitsetud, naasis ühelt kohtingult. Sellel kohtingul oli juhtunud midagi, mille üle ta uhke ei olnud. Ta ei laskunud üksikasjadesse ega olekski pidanud sellisel avalikul koosolekul laskuma. Tänapäevani ei tea ma, mis temaga juhtus, kuid see oli küllalt märkimisväärne, et mõjutada tema vaimu ja enesehinnangut.

Kui ta mõnda aega oma kodu ees autos istus, asjade üle mõtiskles ja juhtunud tõeliselt kahetses, tormas tema mitteliikmest ema majast otse tema auto juurde. Ühe hingetõmbega rääkis ta, et poisi noorem vend oli kodus kukkunud ja oma pea ära löönud ning kannatas nüüd mingi hoo või krampide käes. Mitteliikmest isa oli otsekohe kiirabi kutsunud, kuid abi saabumisega pidi ka parimal juhul veel aega minema.

„Tule ja aita ometi,” karjus ema. „Ka te Kirikus siis ei tee midagi sellistel puhkudel? Sul on ju preesterlus. Tule ja aita ometi.”

Kui ta mõnda aega oma kodu ees autos istus, asjade üle mõtiskles ja juhtunud tõsiselt kahetses, tormas tema mitteliikmest ema joostes majast välja.

“Sellest õhtust alates ei ole ma teinud midagi, mis ei laseks mul astuda kindlameelselt Issanda ette ja paluda vajaduse korral tema abi,” ütles ta.

Ta ema ei teadnud tol ajal Kirikust palju, kuid ta teadis midagi preesterluse õnnistustest. Kuid sel õhtul, kui keegi, keda ta armastas, vajab tema usku ja tuge, ei saanud see noor mees aidata. Võttes arvesse neid tundeid, millega ta oli äsja maadelnud, ja seda, kuidas ta oli end kompromiteerinud – mistahes ta ka teinud oli –, ei suutnud ta minna Issanda ette ja paluda vajaminevat õnnistust.

Noormees tormas oma auto juurest samal tänaval elava väärilise vanema mehe juurde, kes oli talle pöördumisest saati, kaks või kolm aastat, koguduses sõbraks olnud. Ta selgitas olukorda ja nad jõudsid kahekesi poisi kodu juurde tagasi enne kiirabi saabumist. Sellel lool oli õnnelik lõpp, nagu tol tunnistuste koosolekul jagati: vanem mees andis otsekohe hea, vägeva preesterluse õnnistuse, jättes viga saanud lapse rahulikult kuni arstiabi saabumiseni puhkama. Kiire sõit haiglasse ja põhjalik kontroll näitas, et püsivaid tüsistusi ei jäänud. Nii oli lõppenud üks tema pere hirmutavamaid kogemusi.

Seejärel ütles too koju naasnud misjonär: „Mitte keegi, kes pole kogenud, mida mina tol õhtul kogesin, ei saa teada seda häbi ja kurbust, mida ma tundsin, kuna polnud vääriline kasutama preesterlust, mida ma hoidsin. Mälestus on mu jaoks veelgi valusam, sest see oli minu enda väikevend, kes mu abi vajab, ja minu armsad mitteliikmest vanemad, kes tundsid suurt hirmu ja kellel oli õigus oodata minust enamat. Kuid ma seisan täna teie ees ja võin teile lubada,” ütles ta. „Ma pole täiuslik, kuid sellest õhtust

alates ei ole ma teinud midagi, mis ei laseks mul astuda kindlameelselt Issanda ette ja paluda vajaduse korral Tema abi. Isiklik väärilisus on lahing selles maailmas, kus me elame,” tunnistas ta, „kuid ma võidan selle lahingu. Ma olen kord oma elus tundnud end hukkamõistu all olevat ja niivõrd, kui see on minu võimuses, ei ole mul mingit tahtmist seda enam kunagi tunda. Ja muidugi,” lisas ta, „ongi see *ainult* minu enda teha.”

Ta lõpetas oma tunnistuse ja võttis istet. Mul on ta ikka veel silme ees. Ma mäletan ikka veel seda kohta. Ja ma mäletan ikka veel seda teravat, liigutavat vaikust, mis järgnes tema tunnistusele, kui kõigil saalis viibijatel oli võimalus oma hingesoppi vaadata ja lubada elada ustavamalt Issanda nende sõnade järgi:

„Kaunistagu vooruslikkus lakkamatult sinu mõtteid; **siis kasvab sinu enesekindlus Jumala läheduses tugevaks** ja preesterluse õpetus langeb sinu hinge peale otsekui kaste taevast.

Pühast Vaimust saab sinu pidev kaaslane ja sinu valitsuskepiks õigemeelsuse ja tõe muutumatu valitsuskepp” (ÕL 121:45–46; rõhutus lisatud).

Jumala Vaimu nautimine

Mu armsad noored sõbrad, olgu teie elu imeline. Mõtelge parimat ja lootke parimat ja uskuge tulevikku. Teid ootab ees suurepärase elu. Teie Taevane Isa armastab teid. Kui te olete eksinud, siis võite meelt parandada ja eksimused andeks saada, just nagu toimus selle noore mehega. Teil on kõik, mille nimel elada ja mida planeerida ja millesse uskuda. Kui tunnete oma mälestustega ükski olles südametunnistuse rahu, siis aitab see teil tunda ka Jumala Vaimu väga isiklikul viisil. Ma soovin, et te võiksite nautida Vaimu kaaslust ja tunda Issanda juures alati seda enesekindlust. Hoidku vooruslikud mõtted meie teod puhtana nii täna, homme kui ka igavesti. ■

31. detsembril 2006 peetud noorte küünlavalgusõhtu kõne.

VÄRAV ja TEERADA

Preesterluse talitused ja lepingud asetavad meid igavesse ellu viivale teerajale ja õnnistavad meid jõuga, mida vajame hetkeolukorras.

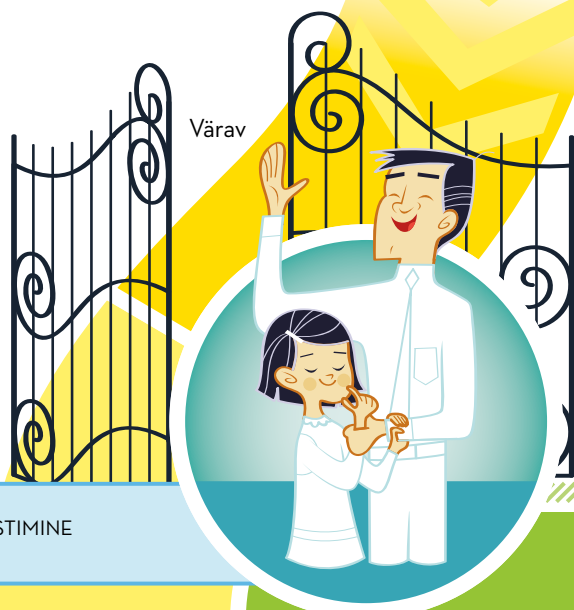
Me kõik otsime igavest elu, mis tähendab päästmist ja ülendust selestilise kuningriigi kõige kõrgemas astmes, kus saame elada peredena Taevase Isa juures.

Lisaks usule Jeesusesse Kristusesse ja meeleparandusele võimaldavad ka preesterluse talitused ja lepingud meil astuda teerajale, mis viib igavesse ellu. Pole vahet, millal te sellele teele astusite või kus te sellel parasjagu viibite – kas olite juba sündides Kirikus või pöördusite hiljem, kas olite kogu elu aktiivsed või olete äsja taas aktiivseks saanud –, kui te keskendute lepingutele ja sellele, mida nende saamiseks ja pidamiseks teha saate, siis edenete sellel teel.

Oluline on teada, et preesterluse talitused ja lepingud ei luba üksnes hiilgavat tulevikku. Need tugevdavad, lohutavad ja toetavad meid ka praegu, et võiksime teel püsida ja õigemeelselt lõpuni vastu pidada. ■

**IGAVESSE ELLU
VIIV TEERADA
(LÕPUNI
VASTUPIDAMINE)**

Vt 2Ne 31

RISTIMINE

„Veelgi tähtsam on Kiriku preesterluse volitus, mis teeb võimalikuks pühad talitused ja lepingud, mis seovad **pered ühte** ja võimaldavad igäühel meist **pöör-**

duda tagasi Isa Jumala ja Jeesuse Kristuse juurde selestilise kuningriiki. Need talitused toovad rahu, kuna need on lepingud Issandaga.”

Vanem Quentin L. Cook. Isiklik rahu: tasu õigemeelsuse eest. 2013. aasta kevadine üldkonverents -www.jeesusekristusekirik.ee.

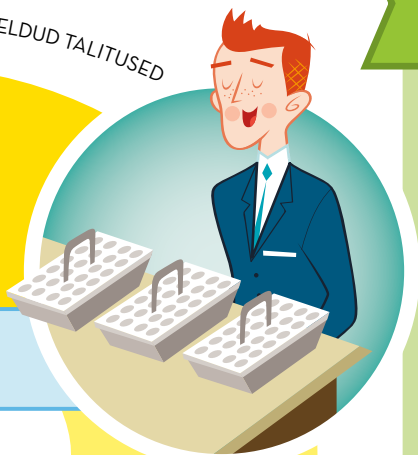
Sakrament – igapäevane ristimislepingu uuendamine.

PÜHA VAIMU AND

ABIKS TEEL

VAJALIKUD TALITUSED JA LEPINGUD
LEPINGUTE UUENDAMISEKS JA TUGEVDAMISEKS MÕELDUD TALITUSED

Patriarhaalne õnnistus –
eriline isiklik juhatus ja
töötatud õnnistused.

PREESTERLUSSE PÜHITSEMINE
(NOORTE MEESTE PUHUL)

TEMPLIAND

Haigete õnnistamine –
aitamiseks ja
tervendamiseks.

Isa õnnistused ja muud lohutust ja
nõu andvad õnnistused – kui vaja-
me rahu ja juhatus.

PITSEERIMINE TEMPLIS

Pühakirjad – nõu ja juhatus, mida saame tänu lepingule Jumala ja Tema rahva vahel (vt ÕL 84:57).

Palve – „[Õpetaja] pakub meile lepingut, mille järgi tuleb meil Teda alati meeles pidada, ja hoiatab meid, et me „palveta[ksime] alati“, et võiksime toetuda Temale kui meie ainsale toele” (Always. President Henry B. Eyring, esimene nõuandja Esimeses Presidentkonnas. – Ensign, ok 1999, lk 9).

Teenimine – lepingute pidamine Jumalat ja Tema lapsi teenides. See tähendab kutsete täitmist, templi- ja pereajalootööd, evangeeliumi jagamist ja põhimisjonil teenimist.

Meeleparandus – lepingute meelepidamine ja Päästja juurde tulemine, kui oleme eksinud. Mõnikord on selleks vaja preesterluse juhtide abi.

IGAVENE ELU
(SELESTILISES KUNINGRIIGIS KOOS PEREGA)

„Evangeeliumi lepingute, käskude ja talituste rajal püsimine **kaitseb** meid ja **valmistab meid** ette tegema Jumala tööd maailmas.”

Vanem Robert D. Hales.

Seiske kindlana pühades paikades. 2013. aasta kevadine üldkonverents
-www.jeesusekristusekirik.ee.

„Kui osalete vääriiselt preesterluse talitustes, annab Issand teile suuremat **jõudu, rahu ja igavesi väljavaateid.**”

Vanem Neil L. Andersen.

Preesterluse vägi. 2013. aasta sügisene üldkonverents -www.jeesusekristusekirik.ee.

„Mida ma peaksin tegema, kui koolis arutatakse mõnda teemat, nagu näiteks abort, mis on vastuolus evangeeliumi õpetustega?”

Olenevalt olukorrast on palju viise, kuidas vastata või mitte vastata. Esiteks mõtle, mis saaks siis, kui sa midagi ei tee ega ütle. Kui sinu vaikimine võib panna teisi arvama, et sa nõustud millegagi, mis on sinu meelest vale, võiksid püüda mõnel lihtsal moel oma eriarvamusest teada anda. Kui arvad, et sinu kommentaar tekitaks vaid vaidlusi, siis oleks parem leida sõnavõtmiseks teine hetk. Kui aga su klassis austatakse üksteist ja õpetaja küsib teie arvamust, siis võiksid palvetada, et saada inspiratsiooni, ja seejärel selgitada, mida sa usud.

Sa võid oma vastuse ka varem valmis mõelda, kui tead, mida tunnis arutatakse. Vaata lisaks pühakirjadele ja konverentsikõnedele ka trükiseid „Usule truu: Evangeeliumi teatmik” või „Sulle, noor”. Sa võid mõne teema selgitamist harjutada ka pereõhtul. Kui oled valmis, räägi oma õpetaja või klassikaaslastega.

See, *kuidas* sa vastad, on sama oluline, kui see, *mida* sa ütled. Näita üles austust ja püüa mitte kasutada ainult Kiriku liikmetele arusaadavat keelt. Su klassikaaslased ei pruugi aru saada, millest sa räägid, kui sa ütled: „Minu koguduse Noorte Naiste nõuandja õpetas mulle, et...”

Kõige tähtsam on teada, mida Kirik õpetab ja mida Püha Vaim sulle ütleb, et sind ei eksitaks valed, mida sa koolis kuuled või loed.

Pea meeles, keda sa esindad

Pea sellistes olukordades meeles, et teised ei pruugi mõne teema suhtes samal arvamusel olla. Ära ole üleolev ega pealetükkiv, ent ära kard ka oma uskumuste eest seista. Pea meeles, et sa esindad Kristust.

Madeline K., 16aastane, Wyomingi osariik, Ameerika Ühendriigid

Ole viisakas

Ma tunnen, et peaksin avaldama oma arvamust viisakalt ja selgitama, miks ma nii usun.

Ma ei arva, et peaksin teisi ümber veenma, kuid nad peaksid teadma, mida mina ühest või teisest asjast arvan, ja mõistma minu vaatenurka.

Sabrina S., 16aastane, Oregoni osariik, Ameerika Ühendriigid

Näita üles austust

Tähtis on teha end kuuldavaks, kuid väga oluline on ka teiste arvamust austada. Ära vaidle. Vaidlemine

tekitab vaenu ja segadust. Kui keegi käib välja mõne idee, mis on meie usundiga vastuolus, siis jää rahulikuks ja keskendunuks, säilita austus teiste vastu ja ära unusta Vaimu kuulata. Me ei mõista paljusid asju, mida Jumal mõistab. Me peaksime kuulama Vaimu ja Temalt õppima.

Hannah M., 18aastane, Utah' osariik, Ameerika Ühendriigid

Räägi, mida Kirik õpetab

Ma püüan küsimustele vastates anda endast parima, sest kui ma seda ei teeks, siis mu sõbrad ja õpetajad ei teaks, milline Kiriku seisukoht mõne teema puhul on. Kui aga teen, siis nad hiljem juba teavad ja see tuleb sulle vaimses mõttes kasuks. Pidage meeles, et „nõnda paistku teiegi valgus inimestele, et nad teie häid tegusid nähes ülistaksid teie Isa, kes on taevas” (Mt 5:16).

Joshua M., 16aastane, Manchester, Inglismaa

Aita teistel mõista, mis on õige

Räägi oma tunnetest ausalt. Paljud teemad, mida koolis käsitletakse, näiteks abort, on väga vaieldavad. Seetõttu ära karda oma arvamust öelda. See on hea võimalus jagada evangeeliumi ja käitumisnorme, millesse me usume. Kui sa oma uskumustest räägid, aitad sa teistel mõelda, mis on õige.

Madison R., 14aastane, Põhja-Carolina osariik, Ameerika Ühendriigid

Paranda ära valeõpetus

Me kuulume misjonitööle häälestatud Kirikusse, kus kõiki on kutsutud jutlustama. Seega ei saa me lasta valeõpetustel levida. Sellistes olukordades peame me suu avama, et valeõpetusi parandada, ja aitama inimestel mõista sellel teemal taastatud evangeeliumi seisukohta.

David M., 16aastane, Lääne-Kasai provintsi, Kongo Demokraatlik Vabariik

Tea Kiriku seisukohta

Ma käisin ühel kursusel, kus tihti arutati vastuolulisi teemasid. Esiteks tuleb meil austada teiste vaateid, nii nagu meie soovime, et klassiliikmed meie omi austaks. Kui teema on Kirikuga otseses vastuolus, võiksid vabalt oma arvamust avaldada. Sa ei pea vastates Kirikut mainima. Kuid veendu enne, et tead, milline Kiriku seisukoht sellel teemal on.

Joseph Z., 18aastane, Marylandi osariik, Ameerika Ühendriigid

Välidi vaidlemist

Mina selgitaksin oma arvamust, kaitseksin oma põhimõtteid ja Kiriku õpetusi ning austaksin teiste mõtteid. Ma ei vaidleks, kuna see peletab Vaimu, kes võib teistele head mõju avaldada.

Daiana V., 15aastane, Buenos Aires, Argentiina

SEISA KINDLANA

„Meil tuleb selgitada oma vaateid mõistliku, sõbraliku veenmise ja õigete faktidega. Meil tuleb

jääda tänapäeva moraaliküsimuste ja evangeeliumi igaveste põhimõtete puhul kindlaks ja vankumatuks, kuid me ei tohiks ühegi inimese või organisatsiooniga vaidlusesse laskuda. Vaidlemine tekitab vastuseisu ja pahameelt. Armastus avab ukse.”

Elder Marvin J. Ashton (1915–1994), Kaheistkümnepostilise Kvoorumist. No Time for Contention. – Ensign, mai 1978, lk 8.

JÄRGMINE KÜSIMUS

„Kuidas tunda end piisavalt mugavalt, et rääkida oma muredest piiskopiga?”

Saatke oma vastus ja soovi korral ka kõrge resolutsiooniga foto e-posti aadressil liahona@ldschurch.org või kirja teel (vt aadressi lk 3).

Vastuseid võidakse pikkuse ja selguse huvides toimetada.

E- või tavakirjale peavad olema lisatud järgmised andmed ja nõusolek: 1) täisnimi, 2) sünniaeg, 3) kogudus, 4) ringkond, 5) sinu kirjalik nõusolek; juhul kui sa ei ole veel 18aastane, sinu vanema kirjalik nõusolek (sobib ka e-kiri) sinu vastuse ja foto avaldamiseks.

ÕIGE VÕI VAALE?

Mõnikord on raske tõel ja vael vahet teha, kuid meie Taevane Isa on andnud meile vägeva anni, et aidata eristada Jumala tõde ja Saatana valesid.

David A. Edwards

Kiriku ajakirjad

Kui olete kunagi valikvastustega testi teinud, siis teate, et vahel on raske valesid vastuseid üles leida. Sama kehtib ka palju olulisemate küsimuste puhul, mis puudutavad usku ja igapäevaelu. Väga tähtis on teada, mis on õige ja mis ei ole, kuid see pole alati kerge.

Aga me ei pea tundma, nagu teeksime kontrolltööd, milleks me pole õppinud. Taevane Isa on õnnistanud meid paljude andidega, mis aitavad meil teha vahet Tema tõdede ja vastase valede vahel.

Vale eri liigid

Esmalt on sulle näiteks toodud üks valikvastustega viktoriin:

Kuu on roheline.

ÕIGE VAALE

Neil Armstrong, Apollo 12 astronaut, kes käis esimesena inimesena Kuu peal, ütles, et see sündmus oli „suur hüpe inimkonnale jaoks”.

ÕIGE VAALE

3.

Ameerika Ühendriikide Riikliku Aeronautika- ja Kosmosevalitsuse (NASA) programm ei võimaldanud 1969. aastal Marsile minna ning seetõttu mindi Kuule.

ÕIGE VALE

Tänapäeva valed

Kui miski hakkab mõjutama meie mõtteid, uskumusi, valikuid ja käitumist – kõike seda, millel võivad olla igavesed tagajärjed –, siis tasub erinevate valede suhtes ettevaatlik olla, kuna Saatan on „valede isa” (2Ne 9:9), kes püüab meid vahendeid valimata petta. Järgmisena on toodud välja mõned näited, kuidas ta seda tänapäeval teeb, ning näited selle kohta, kuidas me saame tõtt appi võttes vastata.

Päiksetuuled, kiirgus, kosmilised kiired ja muud takistavad asjaolud muutsid Kuule maandumise inimeste jaoks võimatuks. Pealegi näisid fotod olevat muudetud ning pealtnägijate ütlused olid mõningal määral vasturääkivad. Seega võib järeldada, et Ameerika Ühendriikide valitsus lavastas Kuul käigu.

ÕIGE VALE

4.

Kõik väited on **valed** ning need küsimused esindavad põhilisi valede liike, millega me tõenäoliselt kokku puutume.

Esimene väide on **lihtne vale**, silmanähtav viga. Teine väide on **osaline tõde**, mis võib segadusse ajada, kuna vale faktiga on liidetud üks või mitu õiget väidet (tegu oli Apollo 11, mitte Apollo 12-ga – võta näpust!). Kolmandas väites sisaldub **vale järeldus** või olukord, kus välja on toodud ainult kaks valikut, mis polnud tegelikult ainsad (NASA oleks võinud näiteks otsustada mitte kuhugi minna). Neljas väide on „**loogiline**” **argument**, mis tugineb mõistlikuna näivatele, kuid sageli ekslikele tõenditele, mille eesmärk on juhtida mingile kindlale valele järeldusele.

Lihtne vale

Valeõpetus:

Pornograafia on normaalne ega tee kellelegi halba.

Kuhu see välja viib (suure valeni):

Sa võid seda vaadata.

Tõde:

Pornograafia moonutab meie arusaama seksuaalsusest, see võib tekitada sõltuvust, raskeid vaimseid kahjustusi ning hävitada suhteid.

Osaline tõde

Valeõpetus:

Iga inimene on ainulaadne ja võib elada nii, nagu ta soovib. See, kuidas sa end tunned ja ennast väljendad, on elus kõige tähtsam.

Kuhu see välja viib (suure valeni):

Sa ei peaks laskma Jumalal ega Kirikul endale öelda, kuidas elada. Sa võid teha, mida tahad, kui see aitab sul end hästi tunda.

Tõde:

Igaüks meist on Taevase Isa ainulaadne laps, kes tahab saada võimalikult heaks ning olla nagu Tema. Kuulekus Tema käskudele aitab meil tunda suurimat rõõmu.

Kuidas tõde ära tunda

Kust siis pärineb täielikum ülevaade tõest? Kuidas oskame valesid läbi näha? Toome välja mõned Taevaselt Isalt saadud vägevad annid, mille abil saame tõde vales eristada.

- **Kristuse valgus.** „Kristuse valgus .. inspireerib kõiki mõtlemisvõimelisi inimesi kogu maailmas eristama tõde eksitusest ja õiget vales. See paneb tööle sinu südametunnistuse.”¹
- **Püha Vaim.** „Tõe Vaim .. juhib .. teid kogu tõesse” (Jh 16:13).
- **Pühakirjad.** „Jumal kasutab pühakirju, et ümber lükata ekslikke arusaamu, halbu traditsioone ja pattu, mis toob endaga kaasa kohutavaid tagajärgi.”² Mormoni Raamat on selles eriti tähtis, kuna „teeb ilmsiks Kristuse vaenlased. See lükkab ümber valeõpetused ja vaigistab tülid.” (vt 2Ne 3:12.)³
- **Tänapäeva prohvetid.** „[Prohveti] kohus on teavitada inimesi Jumala tahtest ja õigest olemusest... Prohvet mõistab hukka patu ja kuulutab ette selle tagajärgi.”⁴
- **Haridus.** „Pühad .. otsivad teadmisi õppimise ja samuti usu kaudu. Haridus .. võimaldab eristada tõde eksitusest, eriti kui uurida pühakirju. (Vt ÕL 88:118.)”⁵

Vale järelus (ainult kaks valikut)

Valeõpetus:

Kirik mõistab hukka teatud elustiilid. Seega on Kirik sallimatu ja vihkab inimesi ega ole tolerantne ja armastav.

Kuhu see välja viib (suure valeni):

Kuna Kirik on sallimatu ja vaenulik, tuleb seda kritiseerida, naeruvääristada ja hukka mõista, et sa sellega enam tegemist ei teeks.

Tõde:

Kellegi elustiiliga mitte nõustumine ei tähenda veel vaenu ega sallimatust. Me võime olla kaastundlikud, austavad ja heatahtlikud kõigi vastu – ka nende vastu, kelle elustiil on Jumala seadustega vastuolus –, kuid jääda siiski ustavaks Jumalale ja Tema käskudele.

„Loogiline” argument

Valeõpetus:

Tänapäeva teadlased on mõned Mormoni Raamatut puudutavad faktid ümber lükanud ning ülestähendused selle tõlkimise kohta pole omavahel kooskõlas. Seega pidi Joseph Smith selle lihtsalt välja mõtlema või kusagilt maha kirjutama.

Kuhu see välja viib (suure valeni):

Mormoni Raamat pole õige ja Joseph Smith ei olnud prohvet, nii et ära Kirikuga enam tegemist tee.

Tõde:

Teadus kinnitab paljusid Mormoni Raamatut puudutavaid asjaolusid ning selle vastu rääkivad „tõendid” on puudulikud. Kõige olulisem tõend on aga Vaimu tunnistus, mis ütleb sulle, et see on õige ning et Joseph Smith oli prohvet.

Kõikvõimalike arvamustega silmitsi seistes ei ole alati kerge öelda, kas miski on **õige** või **vale**, kuid Taevaselt Isalt saadud annid võivad sind selle ülesande puhul aidata. ■

VIITED

1. Richard G. Scott, Peace of Conscience and Peace of Mind. – Ensign või Liahona, nov 2004, lk 15.
2. D. Todd Christofferson. The Blessing of Scripture. – Ensign või Liahona, mai 2010, lk 33–34.
3. Ezra Taft Benson. The Book of Mormon Is the Word of God. – Ensign, mai 1975, lk 64.
4. www.jeesusekristusekirik.ee – Pühakirjad – Pühakirjajuht. Prohvet.
5. Russell M. Nelson. Thus Shall My Church Be Called. – Ensign, mai 1990, lk 16.

LIITU VESTLUSEGA

Asjad, mille üle pühapäeval mõelda

- Kuidas on Taevane Isa aidanud sul tõde ära tunda?
- Kuidas võidelda valedelga?
- Kuidas saaksid julgustada teisi tõde leidma?

Soovitused, mida teha

- Räägi kirikus, kuidas sa hakkasid uskuma, et taastatud evangeelium on tõde.
- Jaga sotsiaalmeedia kaudu tõde ja räägi, kuidas selleni jõudsid.

Vanem Enrique R. Falabella
Seitsmekümnest

„See on ju lihtne, vanaisa!”

„Uuri[ge] pühi kirju, sest te arvate enestel neis olevat igavese elu, ja need on, mis tunnistavad minust” (Jh 5:39).

Ma armastan Mormoni Raamatut ja oma Päästjat Jeesust Kristust. Ühel päeval küsisin oma lapselapse Raqueli käest, mida ta arvaks, kui seaks eesmärgi lugeda Mormoni Raamatut. Raquel oli hiljuti lugema õppinud.

„Aga vanaisa,” ütles ta, „see on nii raske. See on ju suur raamat.”

Seejärel palusin ma tal ühe lehekülje ette lugeda. Ma tõin välja stopperi ning võtsin sellega aega. Ühe lehekülje lugemiseks kulus tal ainult kolm minutit.

Meie loeme Mormoni Raamatut hispaania keeles ja hispaaniakeelses Mormoni Raamatus on 642 lehekülge. Ma ütlesin talle, et terve raamatu läbilugemiseks kulaks tal 1 926 minutit.

Kuna see võis teda veel rohkem hirmutada, jagasin ma saadud numbri kuuekümnega. Ma teatasin talle, et raamatu lugemiseks kulaks vaid 32 tundi. See on vähem kui poolteist päeva!

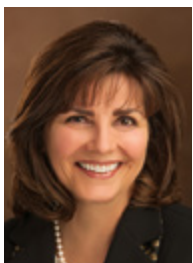
Seejärel vastas ta: „See on ju lihtne, vanaisa!”

Raquelil, tema vennal Estebanil ja meie teistel lapselastel läks Mormoni Raamatu lugemiseks natuke rohkem aega. Seda sellepärast, et kui me Mormoni Raamatut loeme, peame võtma aega, et lugemise ajal palvetada ja loetu üle mõtiskleda.

Me kõik võime Raqueli ja Estebani eeskujul õppida pühakirju armastama. Siis saab igäüks meist hüüda: „Kui mahe on su ütlus mu suulaele, enam kui mesi mu suule.” (Ps 119:103). ■

2013. aasta kevadise üldkonverentsi kõnest.

Carole M. Stephens

Esimene nõuandja
Abiühingu
üldjuhatusest

PORTERI

Kui minu äi siitilmast lahkus, tuli meie pere kokku, et avaldada tänu kõikidele, kes olid tulnud talle viimast austust avaldama. Õhtul pere ja sõpradega suheldes panin ikka ja jälle tähele, et meie 10aastane tütrepoeg Porter hoidub minu ämma, oma memme ligi. Vahel seisis ta memme selja taga ja jälgis teda silmadega. Siis seisis nad käsikäes teineteise kõrval. Nägin, kuidas poiss silitas memme kätt,

embas teda ega lahkunud tema kõrvalt.

Nähtu püsis mul mitu päeva silme ees. Tundsin, et pean Porterile e-kirja saatma. Rääkisin, mida olin näinud ja tundnud. Tuletasin Porterile meelde **lepingut**, mille ta oli ristimisel sõlminud, tsiteerides Alma sõnu Moosia 18. peatükist:

„Ja nüüd, kuna te soovite tulla Jumala lambatarasse ja olla kutsutud tema rahvaks ja olete nõus kandma

üksteise koormaid, et need oleksid kerged;

jah, ja olete nõus leinama koos nendega, kes leinavad; jah, ja trööstima neid, kes vajavad tröösti, ja seisma kui Jumala tunnistajad igal ajal ja kõiges ja kõikjal, kus te ka ei ole, kuni surmani välja,.. et teil võiks olla igavene elu –

.. kui see on teie südame soov, siis mis on teil selle vastu, et teid ristitakse Issanda nimel tunnistusena

LUBADUS

Leping on lubadus sinu ja Taevase Isa vahel.

tema ees, et te olete sõlminud temaga **lepingu**, et te teenite teda ja peate kinni tema käskudest, et ta võiks valada oma Vaimu veel rikkalikumalt teie peale?“ (salmid 8–10).

Selgitasin Porterile, et Alma õpetas sellega, et need, kes tahavad saada ristitud, peavad olema valmis teenima Jumalat teiste teenimise kaudu kogu oma elu! Ma kirjutasin: „Ma ei tea, kas sa ise aru said, kuid see armastus ja hool, mida sa memme vastu üles näitasid, tähendas, et sa pead oma **lepinguid**. Me peame

oma **lepinguid** iga päev, kui oleme lahked, väljendame armastust ja hoolitseme üksteise eest. Tahan, et sa teaksid, et olen uhke, et sa pead **lepingutest** kinni! Pidades **lepinguid**, mis sa ristimisel sõlmisid, oled sa valmis saama pühitsetud preesterlusse. See lisanduv **leping** annab sulle rohkem võimalusi teisi õnnistada ja teenida ning aitab sul valmistuda **lepingute** sõlmimiseks templis. Tänan sind, et annad mulle sellist eeskujut! Tänan, et näitad mulle, mida tähendab pidada **lepinguid!**“

Porter vastas: „Vanaema, tänan sind sõnumi eest! Kui ma memme kogu aeg kallistasin, ei teadnud ma, et see tähendab **lepingu** pidamist, kuid mu südames oli soe tunne. Ma tean, et mu südames oli Püha Vaim.“

Ka mina tundsin südames soojust, kui mõistsin, et Porter seostas **lepingute** pidamist lubadusega „et [Taevase Isa] Vaim oleks alati [temaga]“ (ÖL 20:77). Selle lubaduse täitumise tegi võimalikuks Püha Vaimu and. ■

Kõnest Meil on suur põhjus rõõmustada. – 2013. aasta Abiühingu üldkoosolek.

OLE LEPINGUTE PIDAJA!

Kui ma saan ristitud, luban ma ...

Olla armastav ja lahke.

Lohutada neid, kes on kurvad.

Pidada Taevase Isa käske.

Ja rääkida teistele Taevasest Isast.

Taevane Isa lubab mulle omakorda ...

Et Püha Vaim on alati koos minuga!

Allkiri

Loe rohkem selle kuu
Algüingu teema kohta!

Perekond on Taevase Isa plaanis kesksel kohal

Jan Taylor

Mishale meeldis klotsidest torne ehitada, kuid mõnikord sai tüdruk pahaseks, kui klotsid jälle põrandale kukkusid. Siis sai ta teada saladuse. Kui ta kasutas torni jalami ehitamiseks rohkem klotse, oli torni alus tugevam. See nõudis kannatlikkust ja harjutamist, kuid peagi oskas ta ehitada torne, mis ei kukkunud enam nii kergesti ümber.

Nii nagu Misha õppis ehitama tugevamaid torne, võime meie õppida ehitama tugevamat perekonda. Peredel on Taevase Isa plaanis väga tähtis osa. Enne sündi elasime me Taevase Isa vaimupoegade ja

-tütardena. Kui saabus aeg maa peale tulla, tahtis Ta, et me sünniksime perekondadesse. Ta tahab, et perekond kaitseks ja õpetaks meid ning aitaks minna tagasi Tema juurde.

Me saame teha tööd, et meie perekonnal oleks tugevam alus. Me saame püüda üksteist teenida ja aidata. Me saame üksteist kuulata ja omavahel sõbralikult rääkida. Me saame koos palvetada ja pühakirju uurida. Me saame koos töötada ja aega veeta, tehes midagi, mis meile meeldib. Kannatlikkuse ja harjutamisega saame ehitada tugevama perekonna. ■

LAUL JA PÜHAKIRJAKOHT

- „Families Can Be Together Forever“ (Igavene pere), (Children’s Songbook, lk 188).
- Lk 6:47–49

MÖTTEID, MILLEST PEREGA VESTELDA

Te võiksite perega lugeda Luuka 6:47–49. Seejärel võiksite vestelda, mida need salmid meile perekondade kohta õpetavad. Kuidas on sinu perekond üksteist raskel ajal aidanud? Mida sina saaksid teha, et perekonda tugevamaks muuta?

Perepalve

Koos õhtusöögi söömine

Pereõhtu

Koos palvetamine

Perega pühakirjade
uurimine

Haige inimese
külastamine

Misjonärile kirja
kirjutamine

Esivanematest
lugude kuulamine

OMA PERE TUGEVDAMINE

Sa võid meisterdada plakati, et aidata oma perekonda tugevdada!

- Lõika täiskasvanu abiga klotsid välja. Kleebi paberilehele need, mida teie perekond juba teeb. Need klotsid on nagu sinu perekonna alus.
- Vali mõni teine klots, millel on kirjas midagi, mida su pere tahaks teha või sooviks paremini teha. Kui olete selle eesmärgi täitnud, kleebi see klots torni külge Riputa plakat üles kuhugi, kus kõik seda näevad, ja lisa sinna klotse aina juurde, et oma perekonda tugevamaks muuta.

Tühjadele klotsidele kirjuta mõni enda mõte.

Ristimine on meie kui jüngrite teekonna algus.

President Dieter F. Uchtdorf
Teine nõuandja Esimeses Presidendkonnas
2013. aasta sügisese üldkonverentsist

Vanem
Terence M. Vinson
Seitsmekümnest

Mis on mõned asjad, mis on sinu jaoks väga rasked?
.....

Kuidas sa saaksid paluda Taevase
Isa abi nende raskete asjade tegemiseks?
.....

Kellelt sa veel võiksid abi küsida?
.....

Kivi lükkamine

Üks väike poiss üritas oma maja tagust maalappi tasandada, et seal saaks autodega mängida. Talle jäi ette üks suur kivi. Poiss lükkas ja tõmbas kogu jõust, aga kivi jäi tema ponnistustest hoolimata paigale.

Poisi isa vaatas seda veidi aega pealt. Siis tuli ta poja juurde ning ütles: „Nii suure kivi paigast

nihutamiseks pead sa kogu jõu kasutusele võtma.”

Poiss vastas: „Ma ju olegi kogu jõudu kasutanud!”

Ta isa täpsustas: „Ega ikka ole küll. Sa pole minu abi veel palunud.”

Seejärel lükkasid nad kivi kerge vaevaga paigast.

Issand soovib, et me probleeme lahendades Tema toetuksime. Sedasi võime tunda Tema armastust pidevalt, tugevamalt, selgemalt ja isiklikumalt. Me saame Temaga üheks ja muutume Tema sarnaseks. ■

Vanem Terence M. Vinson. Jumalaga lähedasmaks saamine. 2013. aasta sügisene üldkonverents -www.jeesusekristusekirik.ee.

Mina olen Dria

Filipiinidelt

*Mabuhay, Kaibigan!**

Intervjuust Amie Jane Leavittiga

Oled sa kunagi unistanud saarel elamisest? See on Alejandria, kuid tema pereliikmed ja sõbrad kutuvad teda Driaks. Ta elab oma ema, isa ja kahe õega Filipiinidel Cebu saarel. Tal on ka vanem vend, kuid tema suri enne Dria sündi. „Ma tean, et ta on endiselt meie pere liige ja ühel päeval ma näen teda, sest pered on igavesed,” ütleb Dria. ■

* „Tere, sõbrad!” Tagalogi keeles.

Üks mu lemmiktegevusi on tantsimine. Ma olen baleriin. Ma loodan, et järgmisel aastal saan tantsida juba tase kõrgemal, varvastel. See tähendab, et ma hakkan kandma erilisi balletikingi, mis tantsimise ajal mu varbaid toetavad.

Filipiinidel on rohkem kui 7 000 saart, niisiis on seal palju ilusaid kohti, mida külastada. Meie kodu asub ranna lähedal ja ma armastan ookeanis mängida. Üks mu lemmiktegevusi on ujumine. Ma õppisin seda päris ise!

TAHAKSIN NÄHA TEMPLIT

Ühel päeval ütlesid mõned mu klassikaaslased, et mormoonid ei usu Jumalat. Ma teatasin neile, et usume küll. Järgmisel päeval võtsin kaasa mõned Jeesuse pildiga usuartiklid. Kui mu klassikaaslased pilte nägid ja mõnest meie uskumustest lugesid, oli neil hea meel tõdeda, et me ikkagi usume Jumalasse.

Meil on õnn elada Filipiinide Cebu linna templi lähedal. Mul oli võimalus käia enne templi pühitsemist seal perega ekskursioonil. See oli nii ilus ja rahulik koht. Mul on nii hea meel, et tänu templetele saab minu pere igavesti koos olla.

VALMIS!

Dria on kotti pakkinud mõned oma lemmikasjad. Milliseid neist asjadest paneksid sina oma kotti?

Mulle meeldib perega eri randades käia. Kord käisime me Palawans – saarel, millel asub maailma suurim maa-alune jõgi. Ma käisin seal toruuju-mas ja kõiksugu värvilisi kalu vaatamas.

Jeesusest mõtlemine

Mabel Jones Gabbott

Ma ju oskan vaikselt istuda ja Jeesusest mõelda.
Ta ristile mäe peal mõtlen ma ja kuidas Ta kannatas.

Ma mõtlen, kui palju
Ta kõndida sai,

et väiksele lapsele
teha võiks pai.

Ei ole ju raske mul istuda ja sirgelt ning viisakalt kuulata.
Olen küll väike, kuid tubli, ma tean,
ja Jeesusest mõtelda on mul nii hea. ■

ERILINE AEG, MIL JEESUSELE KRISTUSELE MÕELDA

Sakramendikoosolek on eriline aeg, mil tuleb istuda vaikselt ja mõelda Päästjale.

Jeesus ristiti Jordani jões.

Jeesus tervendas inimesi.

Jeesus armastas lapsi.

Jeesus kannatas ja suri meie eest.

Jeesus tõusis ülestõusmispühade hommikul jälle üles.

Tänu Jeesusele elame ka meie edasi!

Joonista või
kleebi siia
pilt endast.

LOOTUSEKIIR TULEVIKUS

Stan Pugsley

12. septembril 2001 käisime naisega mööda Ameerika Ühendriikide Arizona osariigi Tucsoni haiglat edasi-tagasi ning ootasime tundide viisi oma poja sündi. Oma telerist ja kõigist hoones olevaist teleritest nägime me päev varem New Yorgi linnas aset leidnud katastroofi – kuidas kaks pilvini kõrguvat torni, mis enne linnapilti ilmestasisid, rusudeks vajusid. Need kaadrid, mida me tundide kaupa jälgisime, viisid meid mee- leheitele. Halvemat aega lapse sünniks oli raske ette kujutada, maailm tundus nii sünge ja ähvardav.

Meie pisipoeg sündis järgmisel hommikul. Ma hoidsin meie tillukest beebit kätel ja mõtisklesin eelmiste päevade kohutavatele sündmustele, mis meenusid mulle 1988. aasta põlengut Yellowstone'i rahvusparkis. Leegid matsid toona enda alla pea 324 000 hektarit metsa. Park näis olevat täielikult hävinud. Uudistes näidati ainult põlenud maad ja tihedat musta suitsu. Ükski inimjõud ei oleks suutnud kaotatud kiiresti tagasi tuua. Tundus, et kiiresti taastuv ja elujõuline loodus ei suuda tule laastava väega rinda pista.

*Needsamad
tuuled, mis meid
kimbutavad ja
hingetuks võta-
vad, külvavad
ka muutusi ja
arengut.*

Ent järgmisel suvel juhtus väike ime: söes- tunud pinnasel hakkasid kasvama väikesed taimed ja lilled. Ajapikku tekkis lilli, põõsaid ja puid aina juurde. Pargi taassünd oli aeganõu- dev ja täis väikseid, ent hiilgavaid edusamme, aja möödudes olid tulemused hämmastavad.

Neil hetkedel, mil hirm näib meid Yellowstone'i põlengu sarnaselt enda alla matvat, kui meie usk ja lootus on peaaegu otsa lõppemas, tuleb meil meeles pidada, et seisa- me tasasel ja vankumatul alusel, mis on palju vägevam kui ükski kuri jõud, mida elus kohta- me. Heelaman õpetas, et see alus on „Lunas- taja [kalju], kes on Kristus, Jumala Poeg”. Kui toetume Temale ja „kui kurat saadab välja oma vägevad tuuled, jah, oma nooled keeristuules, jah, kui kogu tema rahe ja tema vägev torm peksavad teid, ei ole sel mingit võimu teie üle, et tõmmata teid alla lõputu häda ja viletsuse kuristikku, tänu kaljule, millele te olete ehitä- nud, mis on kindel alus, alus, millele ehitades inimesed ei saa langeda”. (Hl 5:12).

Seistes silmitsi maailma tohutu pahelisuse ja kiusatustega, võime arvata, et evangeeliumi tagasihoidlik mõju jääb sellele kõigele alla. Me võime tunda kahtlusi ja meelegeid, kui ootame asjatult õigusemõistmist, leeven- dust valule ja vastuseid küsimustele. Needsä- mad tuuled, mis meid kimbutavad, külvavad aga ühtlasi muutusi ja arengut ning evangee- liumi lõputu vägi töötab vaikselt maise elu pinnases, et tuhandeid lootuse- ja eluseem- neid ette valmistada. ■

Autor elab Arizonas Ameerika Ühendriikides.

ILLUSTRATION: ROBERT T. BARRETT

HOWARD W. HUNTER

Howard W. Hunter sai 15aastaselt **Kotka teenetemärgi** (see on noormeeste skaudiprogrammi suurim tunnustus). Ta oli vaimustuses **pereajaloost** ja veetis tihti aega Kiriku pereajaloo raamatukogus või oma perekonda külastades. Apostlina teenides aitas ta valida koha **Brigham Youngi ülikooli Jeruusalemma keskuse jaoks**. Kiriku presidendina julgustas ta liikmeid sageli templis teenima ja pühitses kaks kuud enne oma surma **Bountifuli templi** Utah' osariigis Ameerika Ühendriikides.

Selles numbris veel

NOORTELE TÄISKASVANUTELE

Kui te peate silmas üksnes

minu hiilgust

lk 40

Noored täiskasvanud eri maailma paigust arutavad, mida tähendab järgida Päästja eeskju ja elada kombekalt.

NOORTELE

Kas Kuu on roheline? Kas Kuu peal käik oli lavastatud? Täida see küsimustik ja õpi, kuidas eristada Jumala tõdesid Saatana valedest.

ÕIGE või VALE

lk 64

LASTELE

„See on ju lihtne, vanaisa!“

Kas pole üllatav teada, et sa võid lugeda terve Mormoni Raamatu läbi vaid pooleteise päevaga?

lk 67

